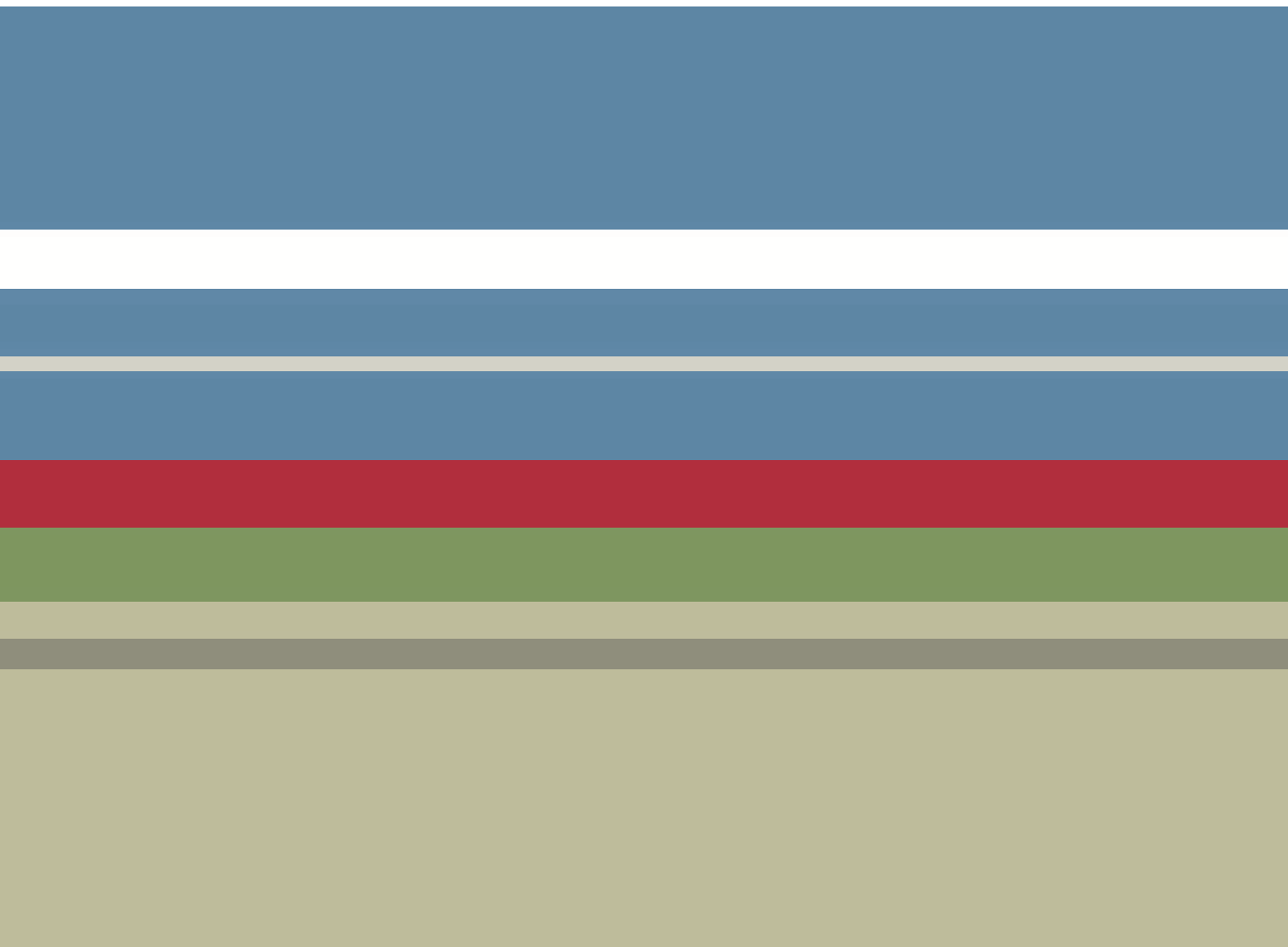

Programmarekening 2019

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Leeswijzer	8
Bestuurssamenstelling	9
Samenstelling gemeenteraad	13
Organogram gemeente Texel per 1 januari 2019	14
Financiële structuur	15
Programmaverantwoording: Beleidsmatig	16
Programma 1 Voor en door bewoners	17
Programma 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	22
Programma 3 Mooi en gastvrij Texel	31
Programma 4 Texel werkt!	40
Programma 5 Toekomst voor de jeugd	45
Programma 6 Samen beleven en bewegen	49
Programma 7 Duurzaam, schoon en innovatief	54
Programma 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	60
Programma 99 Overhead	68
Programmaverantwoording : Financieel	70
Algemene dekkingsmiddelen 2019	95
Paragrafen	96
Paragraaf A - Verbonden partijen	97
Paragraaf B - Sociaal Domein	115
Paragraaf C - Onderhoud openbare ruimte en gebouwen	117
Paragraaf D - Bedrijfsvoering	119
Paragraaf E - Grondbeleid	122
Paragraaf G - Lokale lasten	132
Paragraaf H - Weerstandsvermogen	139
Jaarrekening 2019	147
Balans per 31 december 2019 (geconsolideerd)	147
Programmarekening over begrotingsjaar 2019	149
Resultaten per bedrijfsonderdeel	150
Rekeningsaldo op hoofdlijnen gemeente Texel	154
Overheveling via resultaatbestemming 2019	156
Activa	161
Passiva	171
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	178
Bijlage SISA 2019	180
Bijlage Wet normering bezoldiging topfunctionarissen(WNT) 2019	183
Raadsbesluit	185
Controleverklaring	186
Overzicht baten en lasten per taakveld	190
Gemeente Texel	190

Voorwoord

Balans brengen: goed op weg...

In dit jaarverslag 2019 blikt het college tevreden terug op een jaar dat vooral in het teken stond van uitvoering. Er is enorm veel werk verricht. In 2018 zijn we begonnen met de uitvoering van het coalitieakkoord 'Balans Brengen' op Texel. In 2019 hebben we doorgepakt binnen alle verschillende raadsprogramma's. Vrijwel alle geplande activiteiten zijn gerealiseerd en we sluiten het jaar 2019 af binnen onze financiële kaders met een positief rekeningresultaat van € 2,3 miljoen.

Voor en door bewoners

Samen met onze maatschappelijke partners, en in samenwerking met de andere Waddeneilanden en de Noordkop gemeenten, hebben wij de dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en bezoekers op peil gehouden. Het besluit van de raad uit 2018 om te investeren in het personeel van de Gemeentewinkel en ICT is geëffectueerd in 2019 en werpt zijn vruchten af. Onze dienstverlening aan de balie en online is goed op orde, we hebben een nieuwe telefooncentrale geïmplementeerd en er is een Europese aanbesteding afgerond voor de vervanging van onze totale ICT omgeving. Kortom, we blijven continue werken aan een goede dienstverlening langs alle kanalen.

Zorg voor elkaar, veiligheid op orde

Onze inzet op preventie hebben we in 2019 volop voortgezet. Voor de IJlandse aanpak hebben we veel voorbereidende werkzaamheden verricht. Door tijdige inzet op het versterken van beschermende factoren dragen we op termijn positief bij aan de kwaliteit van leven van onze inwoners. Hiermee voorkomen we problemen en inzet van zorg in een later stadium. Bij Wmo is een autonome stijging zichtbaar van het aantal inwoners dat een vorm van Wmo ondersteuning nodig heeft. Bij jeugd is het aantal kinderen dat een voorziening nodig heeft ook gestegen in 2019, maar dit ging veelal om lichtere vormen van ondersteuning. Dit is positief en sluit aan bij de beleidsdoelstellingen van de decentralisatie (licht waar het kan, zwaar waar nodig). Daarnaast staat het sociaal domein erom bekend dat het een complexe werkelijkheid is, waarop niet alleen het beleid van de gemeente van invloed is. De verwachting is dat het minimaal 5 - 7 jaar duurt voordat er een trend zichtbaar wordt.

Mooi en gastvrij Texel

Ook in 2019 hebben we er veel aan gedaan om het karakter van ons eiland, de rust en ruimte en andere kernwaarden te behouden. Onze openbare ruimte is onderhouden op het gewenste niveau en we hebben daarnaast op diverse plekken geïnvesteerd in onze buitenruimte. Een in het oog springend voorbeeld is de herinrichting van dorpsplein De Naal in Den Hoorn. Maar ook de oplevering van het eerste deel van het project "Kop van Zuid" in De Koog en de werkzaamheden aan de Groeneplaats leveren een duidelijke opwaardering van de openbare ruimte op.

In juli is fase 1 "Actieplan Toeristisch Toekomstplan" vastgesteld en in het najaar is er in de dorpenronde nog meer informatie opgehaald bij onze dorpscommissies en inwoners als goede input voor het Toeristisch Toekomstplan dat in 2020 zal worden gestart. Ook op het gebied van de omgevingswet zijn er in 2019 mooie stappen gezet op Texel. Werkwijzen zijn aangepast en er zijn goede afspraken gemaakt met ketenpartners zoals het HHNK, Omgevingsdienst, Veiligheidsregio, GGD en de Provincie Noord-Holland. Texel zit bij de 10% van de gemeenten die haar systemen als eerst heeft aangesloten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Texel werkt !

2019 was een jaar van tegenstellingen voor de Texelse economie. Ondanks alle Texelse inspanningen heeft het Europees Parlement in april definitief besloten tot het verbod op Pulsvisserij. Een grote tegenvaller voor onze vissers. De toeristische economie floreerde ook in 2019. Wederom hebben vele binnenlandse en buitenlandse toeristen een bezoek gebracht aan ons mooie eiland. Het Democracy Alive festival maakte ons op 11 april 2019 zelfs even tot het middelpunt van de Europese democratie. Samen met diverse ondernemers is er ook gewerkt aan de uitvoering van de acties uit onze retailvisie. Bijvoorbeeld de verbetering van het winkelrondje in Den Burg en de revitalisering van het vastgoed in De Koog. Een gunstig economisch klimaat zorgt er voor dat veel inwoners werken (naar vermogen). In 2019 zijn er minder nieuwe uitkeringen verstrekt en is het aantal inwoners dat werkt naast een (aanvullende) uitkering gestegen.

Toekomst voor de jeugd

De realisatie van het Onderwijs Centrum Texel (OCT) is in 2019 gestart. Het OCT zal een bijdrage leveren aan de instandhouding van het onderwijs op Texel en zorgt er voor dat de basisscholen van Den Burg 'up to date' en duurzaam gehuisvest zijn. OSG De Hogeberg heeft uitvoering gegeven aan haar toekomstvisie door te investeren in individuele leermiddelen, ICT-ondersteuning en examentraining. De gemeente heeft de Texel Academy in 2019 ambtelijk en financieel gesteund bij de verbreding van haar koksopleiding met een opleiding tot gastheer / gastvrouw. Daarnaast is de Texel Academy gefaciliteerd bij de uitbreiding van haar wooncampus.

Samen beleven en bewegen

Op 27 september heeft de officiële opening van de nieuwe TXL sporthal plaatsgevonden in aanwezigheid van de minister van Medische Zorg en Sport, de heer Bruno Bruins. Met de opening van de TXL Sporthal heeft Texel een binnensportlocatie voor alle Texelaars die sporthal Ons Genoegen, Bgm. De Koninghal en de Beatrixzaal gebruikten. Verschillende Texelse binnensportverenigingen en het basis- en voortgezet onderwijs maken er ook gebruik van. De sporthal is een energieneutraal gebouw waarmee Texel weer een goede stap heeft gezet op het gebied van haar energie-ambitie.

Er is in 2019 een uitvoeringsplan Cultuur Centrum Texel opgesteld voor de (her)huisvesting van Artex, Y4Ever en de bibliotheek. En tijdens de Cultuurnacht Texel heeft de gemeente de Cultuurprijs 2019 uitgereikt aan Amici Cantus voor de organisatie van verschillende bijzondere klassieke concerten.

Duurzaam, schoon en innovatief

Voor de kust van de Koog is een pilot gestart voor het opwekken van energie uit golven. De pilot is in diverse landelijke media aangehaald en het Waddenfonds heeft subsidie verleend. In de Waddenzee loopt een proef voor de winning van energie uit getijdenstroom. In 2019 is ook onderzoek gestart naar toepassingsmogelijkheden van waterstof als middel voor transport en opslag van lokaal geproduceerde energie. Er wordt hierin samengewerkt met verschillende overheden en kennisinstellingen, waaronder NIOZ.

Goed wonen, goede bereikbaarheid

De woningnood op Texel blijft urgent. We doen er veel aan om bestuurlijk aandacht te houden vanuit de provincie voor onze unieke situatie op Texel. De ontwikkeling van Buurtschap de Tuunen, de nieuwe en groene woonbuurt aan de oostkant van Den Burg heeft ondanks verschillende tegenvallers niet stil gestaan in 2019. Duurzaamheid, samen delen en natuur en landschap staan centraal in Buurtschap de Tuunen. Mogelijkheden voor huisvesting van tijdelijke werknemers zijn ook verkend. In 2019 is er om die reden ook periodiek overleg met Woontij en de OSG opgestart. Per 5 oktober 2019 is de nieuwe huisvestingsverordening in werking getreden, met daarin een huisvestingsvergunningstelsel. In 2019 is ook het eerste jaar van het beheerplan wegen uitgevoerd, waaronder rehabilitatie Watermolenweg en 1e fase Nesweg.

Financiën op orde

Het is in 2019 gelukt onze doelstellingen te realiseren binnen de financiële kaders. We sluiten het boekjaar af met een positief resultaat van € 2,3 miljoen, een afwijking van 4% t.o.v. de begroting. Een nabetaling Algemene Uitkering 2017 en aanvullende middelen uit de decembercirculaire voor een warmte visie leiden tot een meevaller van € 0,7 miljoen. Grote uitgestelde investeringen zoals het OCT en de lage rentestand leiden ook tot een voordeel van € 0,7 miljoen. Die lage rentestand leidt ook tot een tegenvaller (€ 0,85 miljoen) omdat de gemeente moet bijstorten in de gemeentelijke voorziening voor de pensioenen van (oud) wethouders. De maatregelen om in het buitengebied 60 km/u te kunnen gaan rijden moeten nog worden uitgevoerd (€ 0,33 miljoen) en er schuiven nog een aantal andere werkzaamheden door naar 2020 (€ 0,2 miljoen). Het grootste financiële voordeel wordt gerealiseerd binnen het sociaal domein (€ 1.2 miljoen). Hoewel er kleine nadelen zijn binnen de WMO vielen de kosten voor jeugdhulp, participatie, minimaregelingen, uitkeringen en schuldhelpverlening mee. Ook de uitvoeringskosten vielen lager uit.

Omdat € 0,7 miljoen van het positieve rekeningresultaat samenhangt met werken die in 2020 doorlopen stelt het college voor deze middelen via resultaatbestemming over te hevelen. De resterende € 1,6 miljoen kan worden toegevoegd aan de Algemene Reserve. Met een gezonde Algemene Reserve, voldoende exploitatieruimte en een relatief lage belastingdruk sluit Texel het jaar 2019 in financieel goede conditie af. Met het oog op de financiële effecten van de Corona crisis zullen we dat ook hard nodig hebben.

Hoogachtend,

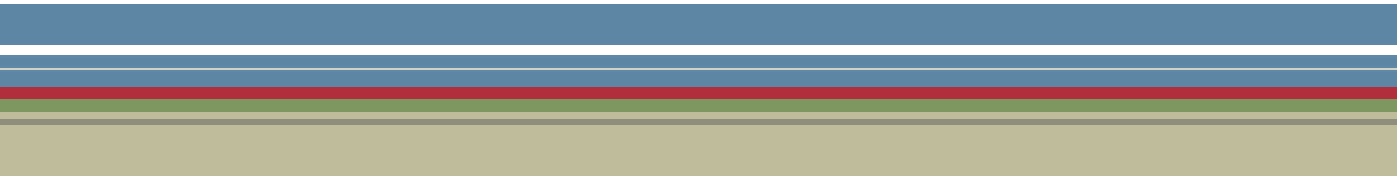
burgemeester en wethouders van gemeente Texel,
de secretaris, de burgemeester,

drs. E.C. van der Bruggen

M.C. Uitdehaag

Leeswijzer

De programmarekening 2019 bestaat uit de volgende onderdelen:

- Algemeen
- Jaarverslag 2019
- Jaarrekening 2019
- Overige gegevens

Algemeen

In het algemene gedeelte staat de samenstelling van het bestuur, de raad en de organisatie.

Programmajaarverslag 2019

Het onderdeel jaarverslag 2019 bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen.

Voor elk programma zijn de beleidsdoelen, operationele doelen, de te leveren prestaties en het resultaat daarvan opgenomen. Verder wordt inzicht gegeven in de kosten daarvan.

De paragrafen gaan in op het weerstandsvermogen, het onderhoud van de kapitaalgoederen, de verbonden partijen, de bedrijfsvoering, het grondbeleid, de financiering, de lokale lasten en het sociaal domein.

Jaarrekening 2019

De jaarrekening bestaat uit de balans en de overzichten van de programmarekening, de door de raad te autoriseren budget- en kredietoverschrijdingen en de toelichting daarop.

Overige gegevens

In dit deel vindt u de SISA (Single Information, Single Audit) bijlage, het raadsvoorstel tot resultaatbestemming en de controleverklaring van IPA-ACON.

Bestuurssamenstelling

Taakverdeling college 2019

Burgemeester Michiel Uitdehaag 1,0 fte

Gemeentelijke organisatie

- Coördinatie tijdige voorbereiding, vaststelling en uitvoering van het gemeentelijk beleid
- Coördinatie afstemming gemeente overstijgende ambities
- Coördinatie samenwerking in provinciale zaken
- Integraal handhavingsbeleid/handhaving
- Informatie & automatisering
- Digitale Informatie Voorziening - Archiefwet
- Fondsenwerving
- Zorg over kwaliteit procedures
- Burgerparticipatie
- Zorg voor behandeling Bezwaarschriften en Klachten, inclusief regeling voor kosteloze correctie voor aantoonbare fouten in het bestemmingsplan
- Kabinetszaken
- Begraafplaatsen
- Gemeentewinkel en dienstverlening
- Waddensamenwerking en Waddenfonds
- Gemeentelijke organisatie/Personeel & Organisatie

Openbare orde en veiligheid

- Politie, Brandweer, Openbare orde en veiligheid
- Strandvonderij
- Kustverdediging/Dijkverzwaring
- Horeca
- Evenementen en evenementenbeleid

Overig

- Ambassadeursfunctie Kustverdediging en dijkverzwaring
- Internationale samenwerking in Europese zaken
- Zorg voor goede samenwerking van de gemeente met andere gemeenten en andere overheden

Wethouder Edo Kooiman (1^e loco burgemeester)

Texel belang 1,0 fte

Gemeentewerken

- Beheer openbare ruimte
- Grondstoffenbeleid
- Haven Oudeschild

Vergunningen

- Vergunningverlening
- Milieu

Verkeer, vervoer en Water

- Waterbeleid
- Strandbeheer
- Openbaar vervoer/Texelhopper

Natuur en Landschap

- Nationaal Park

Gebiedsontwikkeling

- Bestemmingsplannen
- Gebouwenbeheer
- Grond(prijs)beleid
- Rioolbeleid
- Bedrijventerreinen
- Dorpsontwikkeling en -beleid

Wethouder (2e loco burgemeester) Hennie Huisman-Peelen

VVD: 1,0 fte

Financiën

- Financieel beheer en beleid
- Lokale lasten
- Planning & control

Communicatie

- Bestuurlijk strategische communicatie
- Imago gemeente
- Burgerparticipatie & interactieve beleidsvorming

Duurzaamheid en innovatie

- Werelderfgoed
- Kennispolder 't Horntje
- Duurzaamheidsambitie

Economie en toerisme

- Economie- en vestigingsbeleid
- Toerisme, Landbouw en Visserij
- Mobiliteit, parkeren en het parkeer-vignet

Wonen

- Woonvisie, prestatieafspraken
- Provinciale en regionale woonvisie
- Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO)

Jaap Vlaming (3e loco burgemeester)

Groen Links, 1,0 fte

Dorpen

- Dorpshuizen en dorpscommissies
- Verenigingen- en subsidiebeleid

Cultuur

- Cultuurbeleid
- Museumbeleid
- Monumentenbeleid
- (Onderwater-) Archeologie

Sociaal Domein/zorg

- Jeugdzorg
- Ouderenzorg
- Sociale zaken
- Volksgezondheid
- Participatiewet
- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
- Sport
- Sociale recherche Noord-Holland Noord

Onderwijs

- Onderwijsbeleid en onderwijshuisvesting
- Passend onderwijs
- Voorschoolse- en naschoolse educatie

Algemeen directeur/gemeentesecretaris Eva van der Bruggen

- Leiding ambtelijke organisatie
- Bestuurder Wet op de ondernemingsraden (WOR)

Samenstelling gemeenteraad

Samenstelling gemeenteraad 2019:

Texels Belang

- W. (William) Witte, fractievoorzitter
- V. (Veronne) Koot
- C. (Cees) Hoogerheide
- C.J. (Cees) Hooijschuur

VVD

- J.J. (Jur) Schuiringa, fractievoorzitter
- P.P. (Peter) van Sijp
- N.C.B. (Nick) Ran

PvdA

- R. (Remko) van de Belt, fractievoorzitter
- A.J. (Dries) Veltkamp

GroenLinks

- J. (Jaap) Vlaming, fractievoorzitter (*tot 24 januari 2019, daarna: wethouder*)
- E.A.T. (Elias) Marseille, fractievoorzitter (*vanaf 24 januari 2019*)
- H.J.F.M. (Henry) Soyer

CDA

- B. (Ben) Zegeeren, fractievoorzitter
- L.J. (Leontine) Verseput

D66

- A.A.M. (Astrid) van de Wetering, fractievoorzitter

Texel 2010

- J.M. (Annie) Hin-Hin, fractievoorzitter

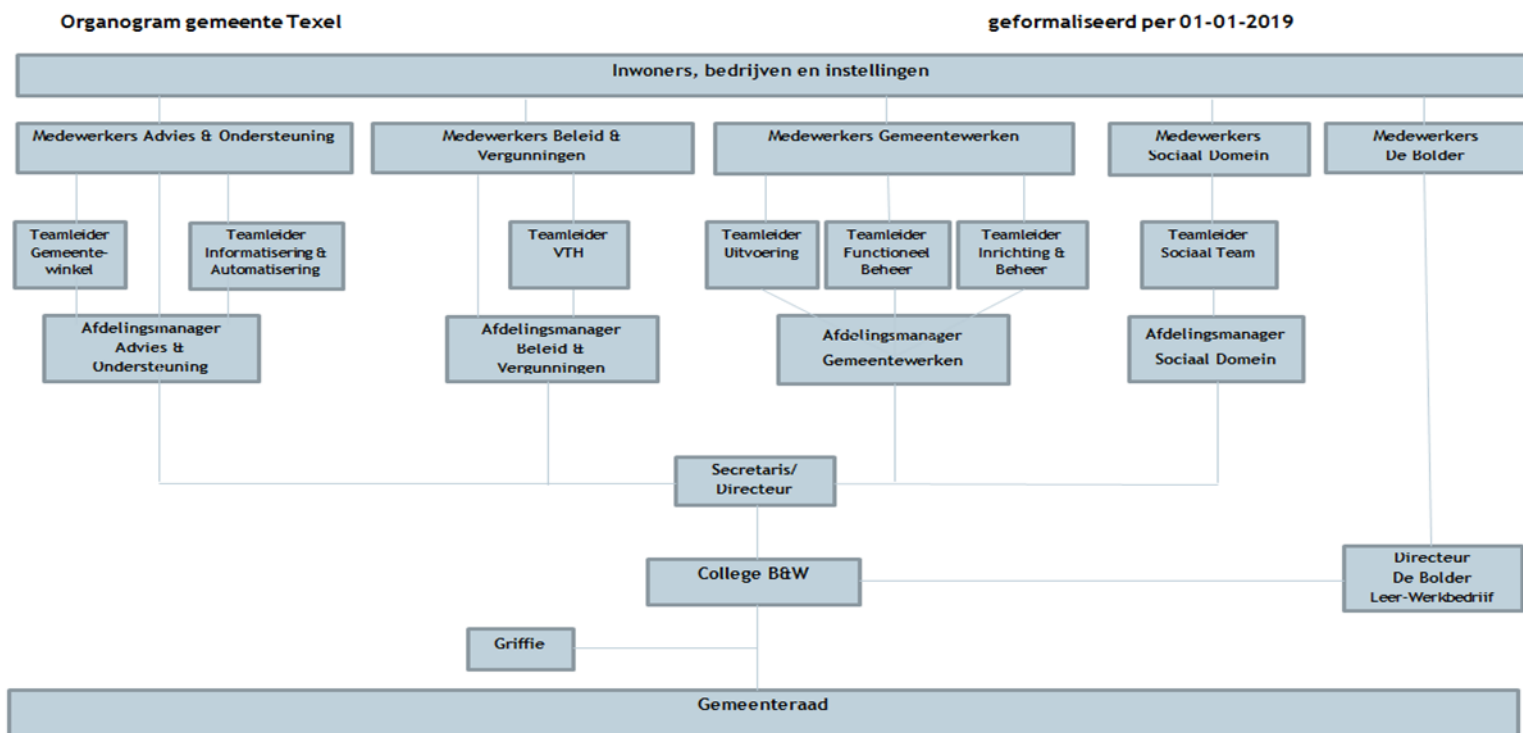
Raadsgriffier

- M. (Marit) de Porto
Adviseur en secretaris gemeenteraad en raadscommissies

Commissie van de gemeenteraad

- Raadscommissie
- Auditcommissie
- Vertrouwenscommissie
- Planningscommissie
- Fractievoorzittersoverleg
- Werkgevercommissie Griffie(r)

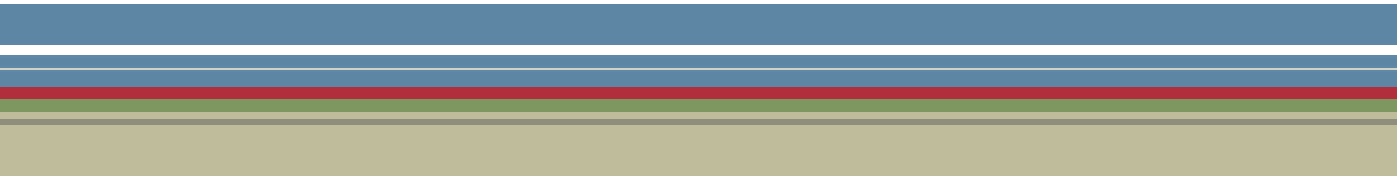
Organogram gemeente Texel per 1 januari 2019

Financiële structuur

(bedragen x € 1.000)

	Rekening 2019	Rekening 2018	Rekening 2017
Totale baten	58.766	58.893	67.958
Totale lasten	56.462	56.307	66.476
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	2.304	2.586	1.482
Resultaat voor mutaties in reserves	1.285	1.820	1.150
Mutaties reserves	1.019	766	332
Geconsolideerde balans (x € 1.000)	Rekening 2019	Rekening 2018	Rekening 2017
Materiële vaste activa	58.164	48.684	47.942
Reserves (inclusief resultaat 2019)	20.899	19.609	18.397
Voorzieningen	10.792	10.471	12.699
Langlopende schulden	24.427	26.142	28.424

Programmaverantwoording: Beleidsmatig

Dit hoofdstuk beschrijft de verantwoording over de beschreven programma's 2019 en de financiële consequenties daarvan.

Het gaat om de volgende programma's:

Programma 1	Voor en door bewoners
Programma 2	Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
Programma 3	Mooi en gastvrij Texel
Programma 4	Texel werkt!
Programma 5	Toekomst voor de jeugd
Programma 6	Samen beleven en bewegen
Programma 7	Duurzaam, schoon en innovatief
Programma 8	Goed wonen, goede bereikbaarheid
Programma 99	Overhead

In programma 2 (Zorg voor elkaar, veiligheid op orde) staan ook de financiën van De Bolder.

PROGRAMMA 1

VOOR EN DOOR BEWONERS

1. Stijging digitale participatie
2. Zorg voor privacy en informatieveiligheid
3. Samen organiseren en samen doen

Dit programma gaat over de ontwikkeling van dienstverlening over alle kanalen (balie, telefonie, post, web en andere digitale kanalen) en professionele bedrijfsvoering.

De tekst 'A. Ontwikkelingen en beleidskader' is integraal overgenomen uit de Programmabegroting 2019. In 'B. Wat hebben we gedaan en 'C. Voorstellen: Resultaat' staat de verantwoording.

A. Ontwikkelingen en beleidskader

Altijd aan en zelfservice

De maatschappij digitaliseert, automatiseert en 'verappt'. We zijn altijd 'aan', veel en vaak online. Zelfservice is de trend. Mensen willen zelf aan de slag om bijvoorbeeld online een hypotheek af te sluiten, of via een app gecoacht te worden op gezonder leven. Daarnaast is de inzet van Artificial Intelligence (AI) bij het nemen van beslissingen een intrigerende ontwikkeling (bijvoorbeeld in de gezondheidszorg waar computers diagnoses kunnen stellen zonder tussenkomst van een arts).

Datagedreven wereld

Er is een wereldwijde groei van data (66% per jaar) waardoor de mogelijkheden groeien om deze data te benutten. Het koppelen van databestanden en het visualiseren ervan zorgt voor transparantie en handige toepassingen. De landelijke overheid verkent de blockchaintechnologie en de mogelijkheden voor efficiënte uitwisseling en betrouwbare opslag van data, bijvoorbeeld voor uitbetaling van uitkeringen, vastleggen van stemgedrag of handige manieren van identificeren.

Texelse maat en technologische ontwikkelingen

Zelfservice, Artificial Intelligence, Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), blockchain technologie, grote hoeveelheden data. Veel ontwikkelingen waarvan we nog niet weten wat het precies betekent voor de gemeentelijke dienstverlening en bedrijfsvoering. Wel is de richting duidelijk. We zullen ons gaan inzetten voor meer zelfservice, slimmer gebruik van (geo)data en we streven naar persoonlijke digitale service (personalisatie). Daarbij is privacy van gegevens belangrijk. Gegevens van burgers en bedrijven zijn veilig bij gemeente Texel.

Natuurlijk houdt onze dienstverlening de Texelse maat. Persoonlijke aandacht blijft belangrijk: digitaal waar het kan, via telefoon of balie waar het moet. We zorgen voor gebruiksvriendelijke en toegankelijke dienstverlening, met aandacht voor minder digitaal-vaardigen. De communicatie met de burger zal slimmer en beter georganiseerd worden.

Flexibel inspelen op trends

Om in te kunnen spelen op trends moet onze bedrijfsvoering flexibel zijn en vanuit het klantperspectief zijn georganiseerd. De gemeentewinkel wordt daarom nog meer dan voorheen een spil in dienstverlening én bedrijfsvoering. De gemeentewinkel heeft kennis van wat van waarde is voor de klant en is als eerste op de hoogte als er iets niet werkt. Daarbij is het belangrijk dat onze dienstverlening simpel, helder en toegankelijk is, dat we continu verbeteren en open staan voor initiatieven uit de samenleving. In paragraaf D staat meer over ontwikkelingen in bedrijfsvoering.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Met ingang van 2017 is dit - op grond van de nieuwe voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht. Per taakveld* is aangegeven welke verbonden partijen actief zijn en aan welke gemeentelijke doelstelling zij een bijdrage leveren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	0.4 Overhead	Beheer overgebrachte archieven, inspectie uitvoering informatiebeheer, advisering en ondersteuning kwaliteitsverbetering.
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	0.1 Bestuur 0.4 Overhead	Bestuurlijke samenwerking en belangenbehartiging wadden gerelateerde en eiland specifieke zaken, gericht op behoud van zelfstandigheid. Samenwerking op ondersteunende taken: ICT, financiën, P&O en communicatie.

* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In [paragraaf A](#) Verbonden Partijen is de basisinformatie per verbonden partij opgenomen.

Als er in deze programmabegroting voorstellen zijn opgenomen waarbij een verbonden partij betrokken is, wordt dit specifiek in het voorstel beschreven.

Beleidsindicatoren

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Begroting*	Jaarrekening
0.Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2019	12,66	13,19
				2018	11,39	12,54
				2017	11,38	11,44
0.Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2019	12,62	12,86
				2018	11,79	12,62
				2017	11,55	10,91
0.Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	2019	€ 1.267	€ 1.215
				2018	€ 3.618	€ 1.216
				2017	-	€ 3.974
0.Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	2019	€ 1.789.777 12,08%	€ 1.154.028 11,15%
				2018	€ 1.796.464 15,88%	€ 1.996.015 16,68 %
				2017	€ 2.398.854 22,05%	€ 1.978.683 13,95%
0.Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale overhead	Eigen gegevens	2019	15,0 %	13,8%
				2018	15,4 %	13,5%
				2017	13,9 %	12,4%

Doelenboom

1.1 Dienstverlening optimaliseren

- 1.1.1 Gemeente Texel bestuurlijk zelfstandig houden
- 1.1.2 Integer, transparant en daadkrachtig besturen
 - 1.1.2.17 Meer doen met informatie, betere raadsvoorstellen en kijken naar de kwaliteit van de democratie
 - 1.1.2.23 Klanttevredenheid meten via burgeronderzoek Waarstaatjegemeente
 - 1.1.2.24 Digitale participatie stimuleren
 - 1.1.2.26 Bezwaarschriften afdoen
- 1.1.3 Op taakvelden met andere instellingen samenwerken
 - 1.1.3.1 Met Waddeneilanden samenwerken
 - 1.1.3.2 In regioverband samenwerken
 - 1.1.3.3 Structureel waarborgen regionale samenwerking Inkoop en Aanbesteding
- 1.1.4 Representatieve werkzaamheden
 - 1.1.4.1 Herdenkingen in het kader van 4 en 5 mei organiseren
 - 1.1.4.3 Onderscheidingen faciliteren
 - 1.1.4.4 De gemeente representeren
- 1.1.5 Interne bedrijfsprocessen beheersen
 - 1.1.5.16 ICT omgeving vervangen
 - 1.1.5.20 Pilot gezondheidsbeleid starten

1.2 Een gezonde financiële positie behouden

- 1.2.1 Een structureel sluitende begroting behouden
- 1.2.2 Financieel risicomanagement inventariseren
- 1.2.4 Bedrijfsmiddelen op peil houden
 - 1.2.4.2 Vloeistofdichte vloer en wanden zoutloods realiseren

Beleidsnota's en verordeningen

- [Missie en visie gemeente Texel](#) (2009) *actualisering in 2018*
- [Structuurvisie Texel op koers 2020](#) (2009)
- [Notitie Regie. naar een slagvaardiger en compactere organisatie](#) (2011)
- [Grofstructuur: op weg naar de stip op de horizon](#) (2012)
- [Integriteitsbeleid gemeente Texel](#) (2019)
- [Gedragcode voor politieke ambtsdragers](#) (2010)
- [Gedragcode voor ambtenaren](#) (2011)
- [Leidraad integriteit bij werving en selectie](#) (2012)
- [Regeling melding financiële belangen](#) (2012)
- [Protocol integriteitsschendingen](#) (2012)
- [Kwaliteitshandvest](#)
- [Regeling melding vermoeden misstand](#) (2017)
- [Nota Verbonden Partijen](#) (2015)
- [Treasurystatuut 2015](#) (2015)
- [Verordening commissie bezwaarschriften Texel en Hollands Kroon](#) (2016)
- [Algemene Plaatselijke Verordening \(APV\)](#)
- [Communicatievisie 2017-2020](#) (2017)
- [Financiële verordening - Artikel 213a Gemeentewet](#) (2017)
- [Financiële verordening - Artikel 213 Gemeentewet](#) (2017)
- [Financiële verordening - Artikel 212 Gemeentewet](#) (2017)
- [Informatiebeleidsplan 2018-2022](#) (2017)

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Automatiseringsplan opstellen
Resultaat	Er is geen apart automatiseringsplan opgesteld. Dit plan is verwerkt in het 'Informatiebeleidsplan Gemeente Texel 2018 - 2022'. Het automatiseringsplan is opgenomen in: 1) hoofdstuk 6, die inzicht geeft in de structurele budgetten, investeringsplan en verwachte uitgaven voor jaren 2018 - 2022. 2) bijlage 1, die inzicht geeft in alle projecten/activiteiten tot en met 2022 op hoofdlijnen. Deze bijlage is een samenvatting van hoofdstuk 4.

Prestatie	Waddensamenwerking herijken
Resultaat	In 2018 heeft onderzoeksbureau Twynstra & Gudde een onderzoek gedaan naar de Waddensamenwerking. Zij concluderen dat de Waddeneilanden zich in een unieke bestuurlijke context bevinden en dat Waddensamenwerking een effectief en kansrijk middel is om de zelfstandigheid en leefbaarheid van de eilanden in stand te houden en te versterken. Een van de manieren waarlangs we de samenwerking hebben versterkt is het gezamenlijk indienen van een regiodeal Wadden in november 2019, die is afgewezen.

Prestatie	Starten pilot gezondheidsbeleid (interne medewerkers)
Resultaat	De pilot was onderverdeeld in 4 onderwerpen. 1. Vitaliteit: Er is gestart met het opzetten en implementeren van Gezondheids- en Vitaliteitsbeleid. In 2017 bedroeg het ziekteverzuimpercentage 9%. Mede dankzij het budget dat door de raad daarvoor beschikbaar is gesteld hebben wij in 2018 en 2019 extra in kunnen zetten op ziekteverzuimpreventie en -begeleiding. In 2018 is het ziekteverzuimpercentage gedaald naar 6,7%. In 2019 is het verzuimpercentage verder gedaald naar net boven de 6%. 2. Beheer uitstroom ouderenbeleid: Er zijn 3 tandemfuncties gecreëerd waarbij een jongere medewerker wordt gekoppeld aan een oudere medewerker die op basis van leeftijd uitstroomt. Hiermee is kennisoverdracht gegarandeerd en (in geval van Gemeentewerken) kan de jongere medewerker de zwaardere taken overnemen van de oudere medewerker. 3. Werkervaringsplaatsen Gemeentewerken (participatietrajecten). Er is in april 2018 gestart met twee medewerkers die een half jaar met behoud van uitkering in het groen hebben gewerkt. Omdat zij goed voldeden, hebben zij beiden, conform de afspraken, vanaf oktober 2018 een jaarcontract bij Gemeentewerken gekregen. 4. Arbo / overige knelpunten: Er is een PMO (preventief medisch onderzoek) aangeboden aan alle medewerkers. Hier is heel ruim gebruik van gemaakt.

Prestatie	Klanttevredenheid meten via Waar staat je gemeente
Resultaat	De meting van 2018/2019 geeft nagenoeg de zelfde resultaten als de meting van 2016, een ruime voldoende. Voor adequate resultaatmeting van investeringen is een ruimere periode nodig. Daarom wordt in het vervolg eens per vier jaar meegedaan aan dit onderzoek.

Prestatie	Stimuleren digitale participatie
Resultaat	Structureel is er onderzoek naar het gebruik van online diensten op www.texel.nl . Er is continu ontwikkeling van de digitale dienstverlening voor verschillende doelgroepen, gebaseerd op onderzoek en data. Niet digitalen worden aan de balie geholpen. Er is standaard aandacht voor optimalisatie (bijvoorbeeld voor laaggeletterden of kleurenblinden).

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	Beveiligingsrisico's minimaliseren
Resultaat	Gerealiseerd. Alle verouderde Windows-telefoons zijn vervangen door moderne en veiligere Android-telefoons.

Prestatie	In personeel voor digitalisering en automatisering investeren
Resultaat	Gerealiseerd. ICT is uitgebreid met 2 nieuwe medewerkers op gebied van Helpdesk en Informatie Management.

Prestatie	In personeel gemeentewinkel investeren
Resultaat	Gerealiseerd. De formatie van de Gemeentewinkel is nu op orde. De medewerkers zitten in een opleidingstraject.

Prestatie	Externe begeleiding zero based begroten
Resultaat	In mei en oktober van 2019 zijn er twee informatie avonden georganiseerd voor commissie en raad waarbij de organisatie extern is ondersteund. Ook bij de ontwikkeling van de Texelse perspectiefnota wordt de organisatie geadviseerd door externe specialisten.

Prestatie	Informatiebeleidsplan realiseren
Resultaat	In uitvoering. Het Informatiebeleidsplan is een meerjarenplan. In 2019 is de aanbesteding afgerond ter vervanging van de ICT-omgeving om o.a. de gemeentelijke gegevens beter te beschermen en aan te sluiten op landelijke voorzieningen. Ook is een start gemaakt om geografische informatie beschikbaar te maken op de website. In 2020 worden mogelijkheden van werken/ opslag in de 'cloud' onderzocht.

Prestatie	Alternatieven toeristenbelasting heffen onderzoeken
Resultaat	Gerealiseerd. In de raad van oktober/november 2019 zijn de rapporten Toeristenbelasting besproken, met als resultaat dat de bestaande systematiek is gehandhaafd.

Initiatief voorstellen en moties

Motie 26-06-2019	Inwoner informatieavonden, naast de Raadsinformatieavond
Resultaat	De Raad heeft ter uitvoering van deze motie zelf een instructie opgesteld en vastgesteld. De specifiek gevraagde inwoneravond over wonen is nog niet georganiseerd door het College.
Motie 26-06-2019	Geen gekleum meer tussen trein en boot
Resultaat	Deze motie is afgerond; de Raad is door het College op de hoogte gesteld.
Motie 10-07-2019	Naar een gedragen tarief voor de toeristenbelasting 2020
Resultaat	Deze motie is afgerond; het tarief toeristenbelasting 2020-2021 is vastgesteld.
Motie 10-07-2019	Een must: Inzicht in bezuinigingsmogelijkheden
Resultaat	Het resultaat van deze motie is de aan de raad aangeboden notitie "Motie inzicht in bezuinigingsmogelijkheden", waarin per programma inzicht is gegeven in de mogelijkheden.
Motie 18-12-2019	Beeldvormende bijeenkomsten van de Regionale Raadscommissie Noordkop eerst evalueren
Resultaat	De Agendacommissie van de Regionale Raadscommissie gaat via een digitale enquête de bezoekers van de beeldvormende avonden bevragen hoe zij deze ervaren; de verwachting is dat in april/mei 2020 de resultaten besproken kunnen worden.
Initiatiefvoorstel 18-12-2019	Leren van projecten
Resultaat	De raad heeft n.a.v. dit initiatiefvoorstel een verzoek neergelegd bij de Rekenkamercommissie voor een onderzoek naar grote projecten, waaronder De Tuunen en Den Burg Zuid.

PROGRAMMA 2

ZORG VOOR ELKAAR, VEILIGHEID OP ORDE

1. Ontwikkeling en inrichting Uitvoeringsorganisatie Sociaal Domein
2. Opstellen nieuw beleidsplan Sociaal Domein
3. Uitvoeren Integraal Veiligheidsplan
4. Brandweer en rampenbestrijding

Dit programma gaat over het sociaal domein: de uitvoering van de gemeentelijke taken vanuit de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet (inclusief De Bolder), minimabeleid (waaronder ook schuldhulpverlening) en de thema's welzijn en gezondheid. Binnen het sociaal domein wordt samengewerkt aan een Texel waar: de kwaliteit van leven voor alle Texelaars verbetert, jongeren gezond en veilig opgroeien, ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen, en iedereen kan deelnemen aan de samenleving.

Ook gaat dit programma over openbare orde en veiligheid. Dit kan opgesplitst worden in:

Sociale veiligheid: de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door misdrijven (criminaliteit), overtredingen en overlast door andere mensen.

Fysieke veiligheid: de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door ongevallen en tegen natuurgeweld.

Onderwerpen die op dit gebied spelen zijn onder meer crisisbeheersing, havenveiligheid, aanpak van alcohol en drugs (onder jongeren), criminaliteit en huiselijk geweld. De samenwerkende partners zijn onder andere de politie, het Openbaar Ministerie, de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en andere gemeenten in Noord-Holland Noord.

De tekst 'A. Ontwikkelingen en beleidskader' is integraal overgenomen uit de Programmabegroting 2019. In 'B. Wat hebben we gedaan en 'C. Voorstellen: Resultaat' staat de verantwoording.

A. Ontwikkelingen en beleidskader

Zorg voor elkaar

Het sociaal domein staat in 2019 in het teken van de versterking van preventie, verdere inhoudelijke 'ontschotting' en de samenwerking binnen het sociaal domein (zie paragraaf B). Dit ligt in het verlengde van de ingezette lijn uit 2018. Daarnaast wordt de nieuwe, actuele beleidsvisie op het sociaal domein vastgesteld. Hiermee wordt de inhoudelijke lijn voor de komende jaren uitgezet.

Er zijn verschillende trends die dit tot belangrijke thema's maken op Texel:

- inwoners die steeds ouder worden (vergrijzing) en langer zelfstandig blijven wonen,
- jongeren die wegtrekken van het eiland,
- de balans tussen werk, gezin en privé die bij veel mensen onder druk staat, en
- de toename van het aantal (v)rechtscheidingen.

Beleidsvisie sociaal domein

Vanuit de inhoudelijke transformatieopgave is de behoefte ontstaan aan een actueel richtinggevend visiedocument. Dit wordt de opvolger van het huidige (regionaal opgestelde) beleidsplan. Hierbij worden onder andere het coalitieprogramma, het regeerakkoord en het VN-verdrag voor toegankelijkheid voor mensen met een beperking betrokken. Het visiedocument geeft ook weer hoe invulling gegeven wordt aan de verdere transformatieopgaven in het sociaal domein. De pijlers van positieve gezondheid (zie het Actieplan Gezondheid) zijn onderdeel van de visie.

De inhoudelijke transformatie in het sociaal domein staat centraal in de nieuwe beleidsvisie. Lokaal zijn vijf ontwikkelrichtingen benoemd die bijdragen aan de transformatie:

- van individueel naar collectief
- van curatief naar preventief
- van zware hulpverlening naar lichtere vormen van ondersteuning
- van veraf naar dichtbij (zowel fysiek op Texel als op gebied van normaliseren)
- van dure zorg naar minder kostbare zorg, waarbij passende zorg voorop staat

Versterking van preventie

Voor een duurzaam sociaal domein - zowel financieel als op voorzieningenniveau - is het belangrijk om blijvend in te zetten op versterking van preventie. Alleen met sterke voorzieningen in het zogenaamde voorveld is het mogelijk om de verschuiving van (zware) individuele ondersteuning naar laagdrempelige preventieve en collectieve voorzieningen te realiseren. En daarmee bij te dragen aan een financieel evenwichtig sociaal domein.

Dit vraagt om gerichte inzet van gemeentelijke subsidies, heldere opdrachten aan maatschappelijke partners en ruimte voor innovatie.

De deelname aan het driejarige beleidsvormende leertraject rondom de IJlandse aanpak heeft als doel het middelengebruik (roken, alcohol en drugs) onder jongeren terug te dringen of zelfs te voorkomen. Dit gebeurt door gerichte en vroegtijdige inzet.

Inhoudelijke 'ontschotting'

Het leven van inwoners van Texel is niet te vatten binnen strakke kaders. En de vragen die inwoners hebben op het gebied van werk, zorg, opgroeien, inkomen, etc. ook niet. Daarom moeten de antwoorden op die vragen ook flexibel en creatief worden ingezet. En moet het dus mogelijk zijn om op een 'Wmo-vraag' een 'Participatie-antwoord' te geven. Dit vraagt om een open houding in het contact met inwoners, flexibiliteit in gemeentelijke regels en budgetten en innovatie bij (zorg)aanbieders.

Veiligheid op orde

Uitvoeren Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid 2019 - 2022 (IMV)

Eens per vier jaar stellen de burgemeesters en hoofdofficier van justitie het beleidsplan voor de politie-eenheid vast. Het plan voor de periode 2019 - 2022 is eind 2018 vastgesteld. In dit IMV staan thema's waarop een integrale impuls of intensivering op het niveau van de politie-eenheid Noord-Holland noodzakelijk en mogelijk zijn. Dit heeft tot doel de veiligheid van de inwoners van de gemeenten in de politie-eenheid, dus ook Texel, te verbeteren.

Uitvoeren van het Integraal Veiligheidsplan Texel

De aanpak van criminaliteit met een ondermijnend effect op de samenleving is een belangrijk speerpunt in 2019. Ingezet wordt op het vergroten van de bewustwording van ondermijning, zowel binnen de gemeente als in de samenleving. De integrale aanpak wordt verder uitgediept. Dit betekent een intensievere samenwerking met onze ketenpartners. Ook de regionale samenwerking op het gebied van ondermijning wordt in 2019 opgepakt, om zo een waterbedeffect te voorkomen. Dan gaat het onder meer over de onderwerpen (jacht)havens/waterrijk gebied, vastgoed, recreatieterreinen/bedrijventerreinen en arbeidsmigranten/arbeidsuitbuiting.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Sinds 2017 is dit - op grond van de nieuwe voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht. Per taakveld* is aangegeven welke verbonden partijen actief zijn en aan welke gemeentelijke doelstelling zij een bijdrage leveren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GGD Hollands Noorden	1.2 Openbare orde en Veiligheid 6.1 Toezicht kwaliteit kinderopvang en peutersvoorzieningen 7.1 Volksgezondheid	Uitvoering inspectie kinderopvang. Bescherming en bevordering van de gezondheid, uitvoering gemeentelijk gezondheidsbeleid, goede jeugdgezondheidszorg (o.a. consultatiebureau) en preventie
Veiligheidsregio Noord Holland Noord	1.1 Crisisbeheersing en brandweer 7.1 Volksgezondheid	Brandweertzorg (preventief en repressief), meldkamer, Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR), risico & crisisbeheersing, Veiligheidshuis, ambulancezorg.
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	1.2 Openbare orde en Veiligheid	Belangenbehartiging kustveiligheid (o.a.) vaarroutes, en noodvervoer via de lucht.

* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In [paragraaf A](#) Verbonden Partijen is de basisinformatie per verbonden partij opgenomen.

Als er in deze programmabegroting voorstellen zijn opgenomen waarbij een verbonden partij betrokken is, wordt dit ook specifiek in het voorstel beschreven.

Beleidsindicatoren

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (augustus 2018) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
6.Sociaal Domein	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut-Kinderen in Tel	2013	1,31	2,35
				2014	1,78	2,00
				2015	0,86	1,45
6.Sociaal Domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut-Kinderen in Tel	2013	2,55	6,15
				2014	3,01	6,47
				2015	3,08	6,58
6.Sociaal Domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	2015	65,2	65,4
				2016	66,4	65,8
				2017	66,3	66,7
6.Sociaal Domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut-Kinderen in Tel	2013	1,90	1,35
				2014	1,92	1,27
				2015	0,48	1,52
6.Sociaal Domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2015	14,6	40,5
				2016	13,6	41,3
				2017	15,3	41,9
6.Sociaal Domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS	2015	2,3	15,0
				2016	2,3	15,7
				2017	2,4	17,1
6.Sociaal Domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2015	9,2	10,0
				2016	8,7	10,8
				2017	7,9	11,2
6.Sociaal Domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2015	0,6	1,2
				2016	1,2	1,2
				2017	1,4	1,2
6.Sociaal Domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2015	-	0,5
				2016	-	0,5
				2017	-	0,4
6.Sociaal Domein	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	2015	40	55
				2016	42	56
				2017	44	57
1.Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	Bureau Halt	2015	161	134
				2016	47	137
				2017	39	131
1.Veiligheid	Harde kern jongeren	Aantal per 10.000 inwoners	KLPD	2012	0,0	1,7
				2013	0,0	1,4
				2014	0,0	1,3
1.Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2015	1,1	2,4
				2016	0,4	2,3
				2017	0,4	2,2
1.Veiligheid	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2015	5,2	5,5
				2016	5,2	5,3
				2017	4,1	5,0
1.Veiligheid	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2015	1,5	3,8
				2016	1,5	3,3
				2017	0,7	2,9
1.Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2015	4,8	6,0-
				2016	5,2	5,6
				2017	3,7	4,8

Doelenboom

2.1 Een veilige gemeente behouden

- 2.1.1 Openbare orde en veiligheid garanderen
 - 2.1.1.1 Met de partners in de veiligheidsketen samenwerken
 - 2.1.1.2 Strandvonderij Texel organiseren en uitvoeren
 - 2.1.1.4 Huidig niveau van sociale veiligheid behouden
 - 2.1.1.8 Extra krediet aanleggen boorputten kernen aanvragen
 - 2.1.1.9 Boorputten natuurgebied aanleggen
 - 2.1.1.10 Geluidsmetingen bij evenementen laten uitvoeren
- 2.1.3 Een efficiënte brandweerorganisatie bewerkstelligen

2.2 Deelname aan de samenleving stimuleren

- 2.2.1 Arbeidsparticipatie bevorderen
 - 2.2.1.1 Integratie van inburgeraars bevorderen
 - 2.2.1.2 Re-integratietrajecten inkopen
 - 2.2.1.6 Werkervaringsplaatsen voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt creëren
- 2.2.2 Gesubsidieerde arbeid in de Wet Sociale Werkvoorziening uitvoeren
 - 2.2.2.3 Beschut werken vanuit de Participatiewet mogelijk maken
 - 2.2.2.4 Begeleiding met loonkostensubsidie vanuit de Participatiewet mogelijk maken
 - 2.2.2.5 Wettelijke taken voor de WSW en de Participatiewet uitvoeren
 - 2.2.2.6 Nieuwe productiemiddelen aanschaffen voor De Bolder
- 2.2.3 Zorgzaamheid van de Texelse samenleving versterken
 - 2.2.3.2 Adviesraad Sociaal Domein faciliteren
 - 2.2.3.4 Wmo Algemene Welzijnstaken uitbesteden
 - 2.2.3.5 Antidiscriminatie bevorderen
- 2.2.4 Algemene voorzieningen bieden (Wmo)
 - 2.2.4.2 Algemeen maatschappelijk werk faciliteren
 - 2.2.4.3 Voedselbank ondersteunen
 - 2.2.4.5 Dorpshuizen en dorpscommissies faciliteren
- 2.2.5 Individuele Wmo-voorzieningen bepalen en bieden
 - 2.2.5.2 Hulp bij het huishouden faciliteren
- 2.2.8 Voor alle zorg- en welzijnsvragen toegankelijk
 - 2.2.8.1 Het Sociaal Team Texel optimaal inrichten en laten functioneren
 - 2.2.8.3 Uitvoeringsorganisatie Sociaal Domein inrichten
 - 2.2.8.4 Clientvolgsysteem Sociaal Team Texel door ontwikkelen

2.3 Iedereen op Texel een financieel bestaansminimum bieden

- 2.3.1 Structurele inkomensondersteuning bieden
- 2.3.2 Incidentele ondersteuning bieden
 - 2.3.2.1 Bijzondere bijstand verstrekken

2.5 Texelse jeugd veilig en gezond op laten groeien

- 2.5.1 Jeugd ontwikkelkansen bieden
 - 2.5.1.2 Kwaliteit kinderopvang instellingen controleren
 - 2.5.1.4 Jeugd op Texel behouden
- 2.5.2 Jongeren bij opgroeien ondersteunen
 - 2.5.2.3 Voorlichting over problemen bij opgroeien geven
 - 2.5.2.7 Nieuwe taken jeugdzorg uitvoeren
 - 2.5.2.8 Alcoholmatiging bij jongeren bevorderen en terugdringen drugsgebruik

2.6 Kwaliteit van leven van alle Texelaars verbeteren

- 2.6.1 Gezonde leefstijl bevorderen
 - 2.6.1.1 Gezonde leefstijl onder ouderen bevorderen
 - 2.6.1.2 Ontwikkelen van een doorgaande leerlijn mediawijsheid
- 2.6.2 Grip op eigen leven bevorderen
 - 2.6.2.1 Texelkompas ontwikkelen
 - 2.6.2.2 Concrete programma's ontwikkelen voor vroegtijdige ondersteuning bij gezinsproblematiek
 - 2.6.2.3 Faciliteren betrokkenheid van jongeren bij mediawijsheid van ouderen
- 2.6.3 Ontmoeting stimuleren en eenzaamheid bestrijden
 - 2.6.3.1. Initiatieven voor ontmoeting stimuleren en faciliteren

Beleidsnota's en verordeningen

- [Structuurvisie 2020 "Texel op Koers"](#) (2009)
- [Strategische visie op de 3 transities en de transformatie binnen het Sociaal Domein Kop van Noord Holland](#) (2013)
- [Uitvoeringsdocument 3 Transities Sociaal Domein "Met Kop en schouders"](#) (2013)
- [3D Beleidsplan - Op weg naar een zorgzame samenleving](#) (2014)
- [Maatschappelijk beleidskader "Samen leven op Texel" \(2013-2017\)](#) (2012)
- [Verordening Adviesraad Sociaal Domein](#) (2015)
- [Algemene Subsidieverordening Texel 2016](#)
- [Uitvoeringsregeling subsidies Maatschappelijke Organisaties 2016](#)
- [Actieplan gezondheidsbeleid 2018: Vitaal Texel: gezond \(samen\)leven begint bij jezelf](#)
- [Zorg voor de jeugd op Texel](#) (2013)
- [Kader mantelzorg- en vrijwilligerswerk 2016-2020](#) (2016)
- [Beleidsregels handhaving Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen](#) (2013)
- [Verordening tegemoetkoming kosten voorschoolse voorzieningen](#) (2014)
- [Beleidsplan Schuldhulpverlening 2017-2020 \(2017\)](#)
- [Uitvoeringsplan schuldhulpverlening \(2018\)](#)
- [Minimabeleid](#) (2015)
- [Verordening Jeugdhulp](#) (2016)
- [Verordening Maatschappelijke Ondersteuning](#) (2016)
- [Nadere regels Maatschappelijke ondersteuning \(2017\)](#)
- [Nadere regels Jeugdhulp \(2017\)](#)

- [Verordening Individuele Studietoelage en Individuele Inkomensvoorziening \(2018\)](#)
- [Afstemmingsverordening Participatiewet Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijke](#)
- [Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers \(IOAW\) en Inkomensvoorziening Oudere of gedeeltelijk](#)
- [Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandige \(IOAZ\) \(2018\)](#)
- [Verordening Tegenprestatie Participatiewet \(2015\)](#)
- [Verordening Participatiewet re-integratie en gesubsidieerde arbeid \(2018\)](#)
- [Instrumentarium Participatiewet](#)
- [Beleidsregels terugvordering, invordering en verhaal \(2016\)](#)
- [Privacyregeling Sociaal Team Texel \(2016\)](#)
- [Beleidsvisie Externe Veiligheid \(2014\)](#)
- [Damoclesbeleid gemeente Texel \(2016\)](#)
- [Herziening Damoclesbeleid gemeente Texel 2016](#)
- [Algemene plaatselijke verordening Texel \(2017\)](#)
- [Integraal Veiligheidsplan](#)
- [Verblijfsontzeggingsbeleid](#)

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Uitvoeringsorganisatie sociaal domein inrichten /Optimaliseren samenwerking sociaal domein
Resultaat	Al in 2018 is de doelstelling van dit project bijgesteld naar het optimaliseren van de samenwerking tussen het Sociaal Team en De Bolder. Begin 2019 heeft het college besloten over de wijze van organiseren in het sociaal domein. De gemeenteraad is hier met een raadsinformatiebrief over geïnformeerd (d.d. 19 februari 2019, nr. 19-010).

Prestatie	Actualiseren van het dorpshuizenbeleid
Resultaat	Het actualiseren van het dorpshuizenbeleid is op basis van het coalitieprogramma opgenomen in LTP voor 2020. Het onderwerp wordt geïntegreerd in de visie Sociaal Domein.

Prestatie	IJslandse aanpak op Texel
Resultaat	In 2019 zijn binnen het project van IJslandse naar Eilandse aanpak veel stappen gezet. De resultaten van de nulmeting uit 2018 zijn gedeeld met inwoners en partners op Texel. Gezamenlijk is er een aantal focuspunten benoemd. Belangstellenden worden op regelmatige basis op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen met een nieuwsbrief. Daarnaast heeft de gemeenteraad diverse raadsinformatiebrieven over dit onderwerp ontvangen. In 2020 staat de uitwerking van de verschillende deelprojecten centraal.

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	Brandkranen onderhouden
Resultaat	De brandkranen worden onderhouden volgens plan.

Prestatie	Participatiebanen beschikbaar stellen
Resultaat	Er zijn twee medewerkers aan de slag met een participatiebaan bij gemeentewerken. Ze volgen verschillende relevante trainingen, zoals taalles en één medewerker krijgt de kans zijn vrachtwagenrijbewijs te halen. Het doel is de tijdelijke contracten van de betrokkenen om te zetten naar een vast contract zodra ze geschikt zijn voor de beschikbare functies bij gemeentewerken. Door de gunstige arbeidsmarkt zijn er te weinig geschikte kandidaten voor het uitbreiden van de participatiebanen.

Prestatie	IJslandse aanpak op Texel implementeren
Resultaat	In 2019 is vooral veel voorwerk gedaan en het overgebleven budget wordt overgeheveld zodat dit in 2020 gebruikt kan worden voor activiteitenprogramma's na school, zowel bij de OSG De Hogeberg als in de buitendorpen. Zie ook de toelichting onder 'B. Wat hebben we gedaan?'.

Prestatie	Praktijkondersteuner huisarts jeugd-GGZ implementeren
Resultaat	In 2019 is het onderzoek naar de mogelijke inzet van een Praktijkondersteuner huisarts jeugd-GGZ (POH J-GGZ) gestart. De focus heeft vooral gelegen op een nadere probleemanalyse (om van daaruit tot oplossingen te komen) en samenwerking met de huisartsen. De verwachting is dat de POH J-GGZ in het eerste halfjaar van 2020 daadwerkelijk gaat starten.

Prestatie	Alternatieve vormen van dagbesteding opzetten
Resultaat	Door prioriteiten te stellen en keuzes te maken is in 2019 eerst gestart met het project POH jeugd-GGZ. Het project dagbesteding volgt in 2020.

Initiatief voorstellen en moties

Dit programma heeft geen initiatief voorstellen of moties.

PROGRAMMA 3 MOOI EN GASTVRIJ TEXEL

1. Zorgtoerisme biedt kansen voor verblijfsrecreatie
2. Herijking en uitbreiding Nationaal Park
3. Onderzoek bekostiging behoud landschapselementen en infrastructuur in natuurgebieden
4. Planet De Koog

Dit programma gaat over het Texelse landschap, Planet Texel, recreatie en toerisme, ruimtelijke ordening, toezicht en handhaving, strandzaken en de dijkversterking.

Het unieke landschap zorgt er voor dat toeristen graag naar Texel komen. Een mooi landschap streelt de ogen van zowel inwoner als bezoeker en is daarmee een belangrijke pijler van het leef- en verblijfsgevoel. Planet Texel en de daaruit voortvloeiende Texel Principes geven inspiratie voor ontwikkeling met behoud of versterking van de Texelse kernwaarden. Op het gebied van recreatie en toerisme zijn 'sport' en 'zorg' speerpunten.

De tekst 'A. Ontwikkelingen en beleidskader' is integraal overgenomen uit de Programmabegroting 2019. In 'B. Wat hebben we gedaan' en 'C. Voorstellen: Resultaat' staat de verantwoording.

A. Ontwikkelingen en beleidskader

Recreatie en toerisme

Doel is om de kernwaarden, zoals rust en ruimte, etc. te behouden en tegelijk optimaal te profiteren van de economische mogelijkheden. Leidende vraag: Wat is goed voor de toekomst van Texel? Om die vraag te beantwoorden komt er een integraal toeristisch toekomstplan met een visie op toerisme en de daarbij behorende infrastructuur. Onder dat laatste valt onder meer een wegen-, fietspaden- en wandelpadenplan en een parkeerplan. Texelse inwoners, ondernemers en belangenorganisaties worden hierbij betrokken. In het plan komt speciaal aandacht voor balans tussen economie en ecologie, dagtoeristen, mobiliteit (hoe bevorderen we dat toeristen andere vormen van vervoer dan de auto kiezen) en toegankelijkheid van Texelse (buiten)gebied(en), campersplaatsen, kamperen bij de boer, omzetting zomerhuizen en toeristen- en parkeerbelastingen.

Sporteiland

Sporten en sportevenementen in een natuurlijke en rustige omgeving zijn sterk in opmars. Texel beschikt over natuurlijke karakteristieken die voor de (buiten)sporttoerist interessant zijn. Dit geeft kansen om meer sporttoeristen te verleiden naar het eiland toe te komen.

De manier waarop mensen informatie over Texel vergaren en het tijdstip waarop mensen besluiten naar het eiland te komen, wijzigt. Er is een toename van het gebruik van internet en lastminute boekingen. Daarnaast is er een hogere bezettingsgraad in de accommodaties. In het hoogseizoen zijn er niet meer gasten (want het aantal slaapplekken is de afgelopen jaren nagenoeg gelijk gebleven), maar het seizoen is langer en er vinden sneller wisselingen van gasten plaats. Dit heeft effect op het aantal vervoersbewegingen op Texel.

Het Texelse landschap

Het aantal agrarische bedrijven neemt af door de schaalvergroting. Deze ontwikkeling heeft gevolgen voor het kleinschalige Texelse landschap. In het kader van 'Natuurontwikkeling Texel' worden in 2019 de laatste maatregelen uitgevoerd waarna de inrichting van het Natuurnetwerk Nederland (EHS) op Texel klaar is.

Minder geld voor tuinwallen, kolken en boeten

De subsidies op het gebied van landschap(elementen) nemen de komende jaren af. Daardoor staat het onderhoud van schapenboeten, kolken en tuinwallen onder druk en bestaat de kans dat ze vervallen of verdwijnen. Daarnaast staan ook de inkomsten uit schapenhouderij onder druk. Er wordt gezocht naar aanvullende vormen van inkomsten bijvoorbeeld uit (agro)toerisme, om een duurzame bedrijfsvoering te waarborgen.

Landschap

In 2018 is het landschapsbeleid inclusief de bijbehorende financiering geactualiseerd. De focus ligt op het behouden van weidevogels en het voor Texel zo unieke landschap, met zijn kenmerkende elementen als tuinwallen, kolken en schapenboeten op het gehele oude land van Texel. Daarnaast is de uitbreiding van de natuurvriendelijke oevers en de akkerranden in het Texelse cultuurlandschap van belang. Gezamenlijk met de agrarische natuurvereniging De Lieuw worden oplossingen gezocht om het beheer en onderhoud te blijven bekostigen.

Openbaar groen

Goed onderhouden en fraai uitziend openbaar groen is belangrijk voor Texel. In het door de gemeenteraad in 2016 vastgestelde IBOR-Plan is dit verder (financieel) uitgewerkt. In 2017 is dit plan ingevoerd en dat is dus ook in 2019 leidend voor het onderhoud. Voor de noodzakelijke vervangingen in het openbaar groen is in 2018 het Groenbeheerplan vastgesteld.

Nationaal Park

Landelijk worden de Nationale Parken herijkt. Er vindt een discussie plaats over de uitbreiding van het Texelse Nationaal Park met de Razende Bol, en gebieden van Natuurmonumenten. Daarnaast vindt er discussie plaats over een Nationaal Park Waddenzee. Onderdeel bij deze discussie is hoe Texel zich met het Nationaal Park nog beter kan profileren.

Minder geld voor onderhoud

Er is steeds minder budget beschikbaar bij de terreinbeherende organisaties Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten. Dit uit zich met name in het verminderde onderhoud van de aanwezige infrastructuur. Gezamenlijk worden oplossingen gezocht om beheer en onderhoud te kunnen blijven bekostigen.

Ruimtelijke Ordening

De Ruimtelijke Ordening in Nederland gaat steeds meer uit van een integrale, gebiedsgerichte benadering. Dit is vertaald in de nieuwe Omgevingswet. Deze gaat naar verwachting op 1 januari 2021 in werking. De nieuwe werk- en denkwijze wordt nu al steeds meer toegepast. Het gaat daarbij om de samenhang van de verschillende onderwerpen, zoals natuur, milieu, landschap, gezondheid en veiligheid.

Op Texel doen we dit door een integrale benadering van plannen en projecten. De kernwaarden uit het Beeldkwaliteitsplan 'Texel in Ontwikkeling' zijn toetsingskader en de Texelprincipes zijn een bron van inspiratie voor nieuwe ontwikkelingen. Voor de Omgevingswet wordt samengewerkt met de andere Waddeneilandgemeenten, met de regio Kop van Noord-Holland, met de provincie en het rijk.

Een Texelse projectgroep bekijkt wat nodig is om de invoering van de Omgevingswet zo soepel mogelijk te laten verlopen. Vanwege alle geschetste ontwikkelingen, zoals de demografische ontwikkeling en de gevolgen daarvan, wordt de structuurvisie 'Texel op Koers' uit 2009, geactualiseerd.

Toezicht en Handhaving

De Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) is door de raad in 2017 vastgesteld. Daarop is een visiedocument gemaakt, waarin de maatschappelijke doelen voor VTH staan. Dit is de basis voor de prioriteiten die in de uitvoering worden gesteld. De effecten van deze aanpak werden al in 2017 zichtbaar, zowel in de organisatie als op het eiland. In het uitvoeringsprogramma voor 2018 is deze aanpak verder doorontwikkeld en ook in 2019 wordt hiermee doorgegaan.

Dijkversterking

Onder regie van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) is 'Combinatie Tessel' de Waddenzeedijk aan het versterken. Begonnen in 2016 en volgens planning klaar in 2020. Het meest zichtbaar waren de werkzaamheden rond de haven van Oudeschild, daar was ook de meeste overlast. Ook in 2019 zal er nog overlast zijn. Het blijft een uitdaging voor Gemeentewerken om alle werkzaamheden in goede banen te leiden en meekoppelkansen te benutten.

De aanleg van de Prins Hendrik Zanddijk is op 1 augustus 2018 gestart en wordt in 2019 afgerond. Er wordt een mooi, Texels duingebied onder regie van HHNK gerealiseerd. Daarmee is ook het slechtste deel van de Waddenzeedijk weer voor 50 jaar op orde en ontstaat er een prachtig nieuw stuk kust van Texel. Het gebied wordt toegankelijk met voetpaden en een fietspad.

In 2019 wordt de 'Zeedijk 't Horntje' gerealiseerd, waardoor het NIOZ binnendijs komt te liggen. Dit is het laatste deel van de versterking van de Waddenzeedijk Texel, zodat de dijk van Texel vanaf 2020 weer helemaal toekomstbestendig is op het gebied van waterveiligheid.

Strand

In 2018 zal aan de raad een geactualiseerde Strandnota worden aangeboden, samen met de Vereniging van Strandexploitanten Texel. Daarin is zoveel mogelijk rekening gehouden met de uitwerking van het Kustpact in de Toekomstverkenning Kust, door de provincie Noord-Holland. Ook het nieuwe beleid van het hoogheemraadschap (HHNK) en Rijkswaterstaat is van invloed geweest. Met het oog op de klimaatverandering anticiperen beide partijen op verdergaande zeespiegelrijzing. Dat vergde de nodige afstemming, stroomlijning en belangenbehartiging en dat blijft zo, ook in 2019. Belangrijk punt daarbij is de hoogte van de strandslagen en parkeerplaatsen: door het (laten) groeien van de duinen zijn de strandslagen nu de laagste en zwakste plekken in de zeewering. Een voorstel om dit punt te onderzoeken is opgenomen in deze begroting.

Bovendien is met alle betrokken partijen bekeken hoe om te gaan met de kustafslag in het zuidwesten van het eiland (Paal 9 e.o.). Dat proces gaat in 2019 door en moet leiden tot een visie op dat specifieke gebied.

Planet De Koog

De eerste fase van Planet De Koog is in de periode 2015-2018 in uitvoering. De deelprojecten 'Dorpsstraat', 'Kop van Zuid/Brink', 'Rondje De Koog (deels)' en 'Schoon en Heel' zijn uitgevoerd. Diverse initiatieven van ondernemers zijn besproken en zoveel mogelijk in lijn gebracht met de kwaliteitsslag in De Koog, die het grotere doel was van dit project. In dezelfde lijn blijft ook in 2019 samen met bewoners en ondernemers bekeken worden welke volgende projecten dit doel het best dienen. Deze zullen afzonderlijk aan de raad worden voorgelegd.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Met ingang van 2017 is dit - op grond van de nieuwe voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht. Per taakveld* is aangegeven welke verbonden partijen actief zijn en aan welke gemeentelijke doelstelling zij een bijdrage leveren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
Regionale Uitvoeringsdienst Noord Holland Noord	7.4 Milieubeheer	Voert milieutaken voor de gemeente uit.
NV TESO	2.5 Openbaar vervoer	Goede bereikbaarheid van de gemeente c.q. het eiland.
Texel Airport NV	2.1 Verkeer en vervoer	Goede bereikbaarheid van de gemeente c.q. het eiland, extra verbindingsmogelijkheid in noodsituaties
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	2.3 Recreatieve havens 3.4 Economische promotie 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie 8.1 Ruimtelijke ordening	Samenwerking toepassing Convenant vaarrecreatie en kwaliteitsverbetering jachthavens Bevordering toerisme naar waddeneilanden in relatie tot werelderfgoedstatus waddengebied Samenwerken op het vlak van de Omgevingswet

* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In [paragraaf A](#) Verbonden Partijen is de basisinformatie per verbonden partij opgenomen.

Als er in deze programmabegroting voorstellen zijn opgenomen waarbij een verbonden partij betrokken is, wordt dit ook specifiek in het voorstel beschreven.

Doelenboom

3.1 Natuur op Texel in stand houden

- 3.1.1 Natuurbeheer op andere maatschappelijke functies afstemmen
 - 3.1.1.1 Beheeroverleggroep Natura 2000 faciliteren
 - 3.1.1.3 Aan het Overleg Nationaal Park deelnemen
 - 3.1.1.4 Weidevogels op Texel in stand houden

3.2 Het Texelse landschap behouden en ontwikkelen

- 3.2.1 Landschapsbeleidsplan uitvoeren
 - 3.2.1.1 Landschapselementen aanleggen en onderhouden
 - 3.2.1.2 Tuinwallen en kolken aanleggen en onderhouden
 - 3.2.1.4 Provinciaal Natuurbeheerplan monitoren
 - 3.2.1.5 Toegankelijkheid natuurgebieden waarborgen
 - 3.2.1.8 Ecologische hoofdstructuur inclusief Waalenburg, Hanenplas, Dorpszicht en Zeeburg afronden
 - 3.2.1.9 Werkbare beheerplannen Natura 2000 en Nationaal Park bewerkstelligen
 - 3.2.1.13 Vasthouden aan grenzen Natura 2000
 - 3.2.1.14 Kleinschalig Historisch medegebruik mogelijk houden
- 3.2.2 Dijkversterking zoveel mogelijk buitendijks uitgevoerd
 - 3.2.2.1 Zandige variant Prins Hendrikdijk uitvoeren
 - 3.2.2.2 Bij dijkversterking binnendijks ruimtegebruik beperken
- 3.2.4 Het unieke Texelse landschap behouden

3.3 Openbaar groen beheren en verbeteren

- 3.3.1 Openbaar groen beheren
 - 3.3.1.1 Openbaar groen onderhouden
 - 3.3.1.2 Openbaar groen verbeteren
 - 3.3.1.6 Veiligheid bomen in windsingels controleren
 - 3.3.1.7 Vervolgacties na wettelijke verplichte boomcontrole uitvoeren
- 3.3.2 Speelplaatsen beheren
 - 3.3.2.1 Voldoende openbare speelplaatsen verzorgen

3.4 Recreatie faciliteren

- 3.4.1 Strand schoon en bereikbaar houden
 - 3.4.1.1 Strandnota uitvoeren
- 3.4.2 Toerisme kwalitatief en kwantitatief stimuleren
 - 3.4.2.4 Activiteiten in en rondom de Waddenzee stimuleren
 - 3.4.2.6 Regionale toeristische samenwerking stimuleren

3.5 Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van Texelse kernwaarden

- 3.5.1 Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen
 - 3.5.1.2 Grond bij ontwikkeling van gebieden strategisch inzetten
 - 3.5.1.3 Dichtslibben van het landschap voorkomen
 - 3.5.1.7 Aan het kwaliteitscriteriaprotocol VTH-taken voldoen
 - 3.5.1.10 Anticiperen op nieuwe Omgevingswet
 - 3.5.1.12 Kwaliteit uitvoering VTH-taken borgen
 - 3.5.1.14 Structuurvisie evalueren en analyseren
- 3.5.2 Texelse kernwaarden behouden
 - 3.5.2.1 Commissie ruimtelijke kwaliteit een vergoeding verstrekken
 - 3.5.2.4 Welstandsnota actualiseren

Beleidsnota's en verordeningen

- [Nota Verblijfsrecreatie \(2016\)](#)
- [Structuurvisie Texel op koers 2020](#) (2009)
- [Aanwijzingsbesluit Natura 2000 Duinen en Lage Land van Texel](#) (2011)
- Beheerplannen N2000: [Waddenzee](#), [Noordzeekustzone](#) en [Texel](#) (2016)
- [Beleidskader Landschap en Cultuurhistorie Noord-Holland](#) (2006)
- [Natuurbeheerplan provincie NH](#) (jaarlijks)
- [Beleidsnotitie Natuur en Landschap Texel 2018](#)
- [Raadsbesluit structurele financiering landschapsbeleidsplan Texel](#) (2007)
- [Strandnota](#)
- [Beeldkwaliteitplan Texel in Ontwikkeling \(Bestemmingsplan Buitengebied\)](#) (2013)
- [Welstandsnota Texel \(2008\)](#)
- [Planet Texel](#) (2014)
- Dijkversterkingsplan Waddenzeedijk Texel (HHNK, 2015)
- [Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving](#) (2017)
- [Regionale verkenning en visie over verblijfsrecreatie](#) (2017)
- [Groenbeheerplan \(2018\)](#)

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Strandnota actualiseren
Resultaat	De strandnota is geactualiseerd.

Prestatie	Toeristisch Toekomstplan maken
Resultaat	In juli 2019 is fase 1 "Actieplan Toeristisch Toekomstplan" door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin zijn actiepunten onderverdeeld in 'direct oppakken', 'acties voor Toeristisch Toekomstplan', 'acties voor andere beleidsvelden', en 'acties voor Omgevingsvisie'. Op alle vier trajecten vindt het vervolg plaats. In oktober en november 2019 is tijdens de dorpenronden van het college met de dorpscommissies nader geïnventariseerd wat de beleving van de inwoners is. Dit is input voor fase 2 'het opstellen van een Toeristisch Toekomstplan' dat - conform de planning - in 2020 start.

Prestatie	De nieuwe Omgevingswet zorgvuldig en evenwichtig invoeren
Resultaat	De planning van de minister is nog steeds dat de nieuwe Omgevingswet op 1 januari 2021 in werking gaat. Er is een Texels programmateam bezig alle voorbereidingen te treffen. Dit omvat zowel andere werkwijzen bij vergunningverlening, toezicht en handhaving, als aansluiting op het nieuwe landelijke digitale systeem, als het maken van nieuwe afspraken met ketenpartners zoals andere overheden (HHNK, provincie) en uitvoeringsdiensten (Omgevingsdienst, Veiligheidsregio en GGD). Ook is er gewerkt aan het maken van een nieuwe Omgevingsvisie.
Prestatie	Bestemmingsplan Reparatieplan Den Hoorn
Resultaat	Bestemmingsplan is vastgesteld door de raad. Er loopt nog een beroepszaak bij de Raad van State.
Prestatie	Reparatieplan Bestemmingsplan Oudeschild maken
Resultaat	Bestemmingsplan is vastgesteld door de raad. Er loopt nog een beroepszaak bij de Raad van State.
Prestatie	Aan het kwaliteitscriteriaprotoocol Vergunningen, Toezicht- en handhavingstaken (VTH) voldoen.
Resultaat	Provincie NH heeft in haar interbestuurlijk toezicht geconstateerd dat de processen van de gemeente dusdanig zijn ingericht, dat de toezicht- en handhavingstaken adequaat uitgevoerd kunnen worden. Er wordt voldaan aan de proceseisen. Door de aanwezigheid van een visiedocument, uitvoeringsprogramma, monitoring en verantwoording en evaluatie en procesbeschrijvingen wordt tevens voldaan aan de algemene uitgangspunten. De personele bezetting wordt op enkele punten aangevuld met kwalitatieve inhuur om te voldoen aan de criteria voor kritische massa.
Prestatie	Structuurvisie evalueren en analyseren
Resultaat	Evaluatie is uitgevoerd met beleidsmedewerkers. De uitkomst wordt meegenomen in het proces van het maken van de nieuwe Omgevingsvisie. De evaluatie wordt eerste kwartaal 2020 aangeleverd aan de raad.
Prestatie	Welstandsnota actualiseren
Resultaat	Aan de hand van het aangeleverde plan van aanpak heeft de raad besloten de Welstandsnota niet te actualiseren.
Prestatie	Zendmastenbeleid actualiseren
Resultaat	Het zendmastenbeleid ten aanzien van 5G wordt vanuit de regio (Kop NHN) opgepakt gezien de complexiteit van het onderwerp. Vooruitlopend daarop worden in de eerste helft van 2020 beleidsregels voorbereid voor nieuwe (grote) antenne installaties als toetsingskader voor de 'kruimelgevallenregeling' (Op grond van art 2.12, lid 1 onder a, sub 2 Wabo kan voor gevallen die per Algemene maatregel van bestuur (AMvB) zijn aangewezen met een omgevingsvergunning worden afgeweken van het bestemmingsplan. Het gaat hierbij om de zogenaamde kruimelgevallen die in Bijlage II, artikel 4 Besluit omgevingsrecht (Bor) zijn opgenomen, waaronder antenne-installaties). (Besluit omgevingsrecht). Het vaststellen van beleidsregels is een bevoegdheid van het college.

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	Stuifzand op verharde strandlagen verwijderen
Resultaat	Wordt periodiek uitgevoerd. Jaarlijks terugkerend werk.

Prestatie	Onderzoek noodzakelijke voorbereiding verharde strandlagen uitvoeren
Resultaat	Is nog niet gestart. Dit wordt in breder verband bekeken om te komen tot een gebiedsgerichte aanpak.

Prestatie	Toeristisch toekomstplan maken
Resultaat	In juli 2019 is fase 1 "Actieplan Toeristisch Toekomstplan" door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin zijn actiepunten onderverdeeld in 'direct oppakken', 'acties voor Toeristisch Toekomstplan', 'acties voor andere beleidsvelden', en 'acties voor Omgevingsvisie'. Op alle vier trajecten vindt het vervolg plaats. In oktober en november 2019 is tijdens de dorpenronden van het college met de dorpscommissies nader geïnventariseerd wat de beleving van de inwoners is. Dit is input voor fase 2 'het opstellen van een Toeristisch Toekomstplan' dat - conform te planning - in 2020 start.

Prestatie	Groenvoorzieningen vervangen
Resultaat	De € 75.000 die voor 2019 beschikbaar is gesteld is besteed aan de volgende projecten: Heemskerckstraat Begin 2019 is in samenwerking met en naar aanleiding van werkzaamheden van PWN een aantal plantsoenen aan de Heemskerckstraat opnieuw ingericht. Kosten circa: € 19.400. Wezenland Begin 2019 is het Wezenland opgeknapt, hierbij zijn ook een aantal plantsoenen vernieuwd. Kosten circa: € 4.950. Bloemrijk grasland Een aantal stukken gazon zijn omgezet in bloemrijkgrasland. Dit is door eigen dienst gedaan. Afgeplagd en ingezaaid. In totaal is er 7.500m² gazon omgezet in bloemrijkgrasland. Kosten zaad circa: € 2.500. Grondverbetering In het verleden werden de bomen in de bestaande bodem geplant, dat leverde niet altijd even goede resultaten op (zie bijvoorbeeld de bomen in de Dorpsstraat van De Koog, en voor het gemeentehuis). We investeren nu in het aanbrengen van goede groeiplaatsen, hiervoor is bomengrond ingekocht om bij het planten van bomen te verwerken. Kosten circa: € 11.500 De Naal Herinrichting De Naal. Hier zijn drie bomen gekapt. Er komen drie nieuwe bomen 'van formaat' terug. Er wordt grondverbetering toegepast in de vorm van boomgranulaat. Kosten circa: € 35.000. Oranjestraat In het najaar van 2020 wordt de herinrichting van de Oranjestraat aanbesteed. Alle plantsoenen worden vervangen. Een aantal jonge bomen worden verplant. De meeste bomen zijn daar helaas niet voor geschikt en worden gekapt. Bij de herinrichting worden weer nieuwe bomen aangeplant en wordt grondverbetering toegepast. Kosten circa: € 25.000.

Initiatief voorstellen en moties

Motie 27-02-2019	Sanitair gebouw haven Oudeschild niet slopen
Resultaat	Het sanitair gebouw op de haven is niet gesloopt. Er is in 2019 overlegd met ondernemers op de haven voor een heropening.

Initiatiefvoorstel 26-06-2019	Stop op verplaatsen spookslaapplaatsen
Resultaat	Gereed. Deze beleidswijziging is in de nota "De Texelse Maat voor een zonnige toekomst; Nota Verblijfsrecreatie 2016" geïntegreerd. De effecten van dit initiatiefvoorstel zijn in een RIB aan de raad verduidelijkt (verzonden oktober 2019)

PROGRAMMA 4 TEXEL WERKT!

1. Daadwerkelijke ontwikkeling haven Oudeschild
2. Regionale samenwerking De Kop Werkt
3. Versterken werkgelegenheid.

Dit programma gaat over de Texelse economie. De speerpunten zijn:

- ‘verbreding van de economische sectoren’ en
- ‘de eilandeconomie op diversiteit stimuleren’.

De werkgelegenheid in deze sectoren blijft behouden en is enigszins verruimd. Samen met het ondernemend middenveld (denktanks) worden de actiepunten uit de diverse economisch gerelateerde visies uitgewerkt. Voorbeelden zijn optimaliseren van de winkelcentra zodat ze aantrekkelijk blijven voor inwoners en gasten en nieuwe activiteiten in de Texelse havens.

De tekst ‘A. Ontwikkelingen en beleidskader’ is integraal overgenomen uit de Programmabegroting 2019. In ‘B. Wat hebben we gedaan en ‘C. Voorstellen: Resultaat’ staat de verantwoording.

A. Ontwikkelingen en beleidskader

Demografie: Werkgelegenheid (arbeidsplaatsen en beroepsbevolking) zijn van belang,

Trends en Ontwikkelingen laten voor de komende periode het volgende beeld zien:

Inwoners	Huis-houdens	Woningen	Woning-bezetting	0-19	20-67 Beroeps-bevolking	65+	75+	Leerlingen
↓	↓	↑	↓	↓	↓	↑	↑	↓

De in demografische rapporten genoemde trendbreuken zijn hardnekkiger geworden. Dit zijn:

1. Extreme groei van vergrijzing en ontgroening
2. Daling (potentiele) beroepsbevolking
3. Groei woningbehoefte ontstaat vooral door toename van oudere huishoudens
4. Verschuiving van suburbanisatie naar verstedelijking

Hoewel de provincie Noord-Holland de grootste bevolkingsgroei van alle provincies heeft, is er in de Kop van Noord-Holland - en ook op Texel - een daling van de bevolkingsgroei (sterfteoverschot, binnenlands vertrekoverschot, ouderen stijgt, jongeren daalt, beroepsbevolking daalt). Deze ontwikkelingen blijven en worden wellicht groter. De huishoudens nemen tot 2025/2030 nog wel toe als gevolg van stijging oudere een- en twee persoonshuishoudens.

De arbeidsmarkt is aan het veranderen. Er is steeds meer sprake van globalisering, robotisering en nieuwe technologieën. Dit vergt van ondernemers investeringskracht en innovatief vermogen.

Daarnaast is er sprake van een afnemende bevolking en vergrijzing en ontgroening met als gevolg een afnemende beroepsbevolking. Deze zaken gezamenlijk vergen van de overheid een faciliterend kader om de werkgelegenheid te behouden en te versterken.

Er is ook een trend naar lokale en kleinschalige bedrijven en voorzieningen en producten. Omdat dit ook kansen voor de werkgelegenheid biedt, moet hiervoor expliciet ruimte worden geboden.

Door schaalvergroting neemt het aantal bedrijven en daarmee de werkgelegenheid in de landbouw en visserij af. In algemene zin is op te merken dat de werkgelegenheid in de zorgsector en toeristische sector nog wel toekomstperspectief biedt; kijkende naar de afnemende beroepsbevolking in aantallen ontstaat in de zorgsector mogelijk zelfs een tekort aan medewerkers in relatie tot een stijgende zorgvraag. Het aantal ZZP-ers - in alle economische sectoren - neemt op Texel toe.

Denktank

Om meer integraal te werken wordt intensief samengewerkt op allerlei terreinen met zowel het maatschappelijk middenveld als andere overheden. Dit gebeurt in de vorm van denktanks (werkgroepen).

Dorpscentra behoren visitekaartjes te zijn

In tegenstelling tot veel plaatsen in Nederland is er op Texel nauwelijks sprake van leegstand.

De retailsector vervult een belangrijke economische en maatschappelijke functie, draagt bij aan de aantrekkingskracht en leefbaarheid van de woon- en werkomgeving én zorgt voor bedrijvigheid en werkgelegenheid. Speerpunt is de retail samen met de sector actief faciliteren. Het doel is het stimuleren van de economie en leefbaarheid. Met nadruk op de recreatieve functie van de dorpen.

Het is dan ook zaak om de dynamiek aan zowel de vraag (inwoners, klanten) als de aanbodzijde (ondernemers) te faciliteren vanuit een helder geformuleerde ambitie. Met een toenemende mobiliteit, keuzevrijheid en aanbod (on- en offline) overstijgen de verzorgingsgebieden van de voorzieningen de gemeentegrenzen.

Het is nog steeds mogelijk in vrijwel alle dorpen voorzieningen zoals een supermarkt in stand te houden. Dit draagt bij aan de leefbaarheid in de dorpscentra.

Nederland komt uit een economische dip en gaat een periode van economische groei en koopkrachtstijging tegemoet. Dat betekent ook iets voor de aanbodzijde: er is ruimte voor kwalitatief goede plannen.

Bedrijventerreinen

Het is belangrijk nieuwe bedrijvigheid aan te trekken. Die kan zich vestigen op bestaande of nieuwe bedrijventerreinen. Nu de strategische visie bedrijventerreinen in april 2017 is vastgesteld, wordt ingezet op herstructurering van bestaande terreinen en uitgifte extra bedrijvenareaal. Hierdoor blijft behoud en groei van de werkgelegenheid mogelijk.

Haven Oudeschild

Noodzakelijk is de haven toekomstbestendig te maken. Dat gebeurt door de haven meer duurzaam te ontwikkelen en onderhoud en investeringen duurzaam uit te voeren.

Ook in 2019 wordt de haven op diepte gehouden door het uitvoeren van het reguliere baggerwerk.

De gewenste verbeteringen van walstroomvoorzieningen en wifi worden gerealiseerd. De financiële voorstellen staan onder 2019-904 en 2019-913.

Het rijk kan de jaarlijkse bijdrage voor personeel, beheer en onderhoud eenzijdig vanaf 2019 afkopen. Dit kan grote financiële gevolgen hebben voor de exploitatie voor de haven. Het meerjarenonderhoudsplan (met inschatting van mogelijkheden van een drijvende steiger) en de meerjarenhavenbegroting zijn op orde, zodat duidelijk is welke investeringen nodig zijn. Het meerjarenonderhoudsplan vormt de basis voor de havenexploitatie.

Texel digitaal

Voor een goede werkgelegenheid en dienstverlening zijn snelle digitale verbindingen noodzakelijk. Mede door de subsidie die de gemeente in 2018 beschikbaar heeft gesteld is het overgrote deel van de percelen in het buitengebied aangesloten op glasvezel.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Met ingang van 2017 is dit - op grond van de nieuwe voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht. Per taakveld* is aangegeven welke verbonden partijen actief zijn en aan welke gemeentelijke doelstelling zij een bijdrage leveren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
NV Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord	3.1 Economische ontwikkeling	Versterking van de economie in de regio Noord-Holland-Noord, in de subregio De Kop Werkt en expliciet voor Texel.
NV TESO	2.5 Openbaar Vervoer	De gemeente vindt het belangrijk dat Texel goed bereikbaar is voor werknemers.
Texel airport N.V.	2.1 Verkeer en Vervoer	De gemeente vindt het belangrijk dat Texel goed bereikbaar is voor economische activiteiten.
Coöperatie Texel Energie	3.4 Economische promotie	Inkopen, verkopen en produceren van duurzame energie.
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	2.4 Economische havens en waterwegen	Gemeenschappelijke waddeneilandbelangen behartigen door onder andere richting andere overheden standpunten uit te dragen, samen te werken op beleids- en beheersaspecten.

* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In [paragraaf A](#) Verbonden Partijen is de basisinformatie per verbonden partij opgenomen.

Als er in deze programmabegroting voorstellen zijn opgenomen waarbij een verbonden partij betrokken is, wordt dit ook specifiek in het voorstel beschreven.

Beleidsindicatoren

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (augustus 2018) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
3.Economie	Functiemenging	%	LISA	2015	55,0	51,9
				2016	54,7	52,1
				2017	55,3	52,4
3.Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	2015	219,3	130,7
				2016	220,5	136,4
				2017	223,1	139,7
6.Sociaal Domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar	LISA	2015	917,0	741,2
				2016	916,0	750,3
				2017	948,1	758,2

Doelenboom

4.1 Een gezonde en brede economie stimuleren

- 4.1.1 Werkgelegenheid behouden en waar mogelijk bevorderen
 - 4.1.1.1 De werkgelegenheid vergroten in de diverse economische sectoren
 - 4.1.1.2 De werkgelegenheid in de sector kenniseconomie stimuleren
- 4.1.2 Economische activiteiten die voor Texel van belang zijn stimuleren
 - 4.1.2.1 Actiepunten uit “Richting voor economie” uitvoeren
 - 4.1.2.2 Regionale uitvoeringsagenda “De Kop werkt!” uitvoeren
 - 4.1.2.3 Toeristische arrangementen aan het Texelvignet koppelen
 - 4.1.2.4 Leegstand en strijdig gebruik van bedrijventerreinen tegengaan
 - 4.1.2.7 Uitvoering geven aan de afspraken uit De Kop Werkt!
 - 4.1.2.8 Deelname Leaderprogramma 2015-2020
- 4.1.3 Ondernemerschap in eigen omgeving stimuleren
 - 4.1.3.2 Inwoners en ondernemers hun omgeving in laten richten
 - 4.1.3.3 Onderzoek om te stimuleren dat jonge technisch opgeleide VMBO-ers en MBO-ers zich op Texel gaan vestigen
 - 4.1.3.4 Uitvoering resultaten onderzoeksrapportage verbreding huidige onderwijs aanbod met mbo- en hbo-onderwijs en stageplaatsen toegevoegd
 - 4.1.3.5 Inzetten op het aantrekken van nieuwe bedrijven naar Texel, die als bedrijfsdoel hebben: verduurzaming van de samenleving
 - 4.1.3.7 Stimulering economische projecten
- 4.1.4 Visserij behouden en havenactiviteiten stimuleren
 - 4.1.4.1 Het maritiem beleidsplan vaststellen
 - 4.1.4.2 Haven Oudeschild exploiteren
 - 4.1.4.4 Externe inhuur voor meerjarenonderhoudsplan haven Oudeschild
 - 4.1.4.5 Havenafvalbeleidsplan maken
 - 4.1.4.7 Walstroomvoorziening aanleggen
- 4.1.5 Voldoende ruimte voor bedrijfsvestigingen verzorgen
 - 4.1.5.1 Ruimte voor bedrijven behouden en creëren
 - 4.1.5.2 Bedrijventerrein Oudeschild fase 3 uitbreiden
- 4.1.6 Texel digitaal
 - 4.1.6.1 Constante digitale verbindingen
 - 4.1.6.2 Aan aanleg glasvezel buitengebied Texel bijdragen

Beleidsnota's en verordeningen

- [Structuurvisie Texel op Koers 2020](#) (2009)
- [Regionale visie Bedrijfsterreinen](#) (2006)
- [Richting voor Economie, geef ruimte](#) (2011)
- [Regionale Detailhandelsvisie](#) (2012)
- [Verkenning haven Oudeschild](#) (2014)
- [Nota Verblijfsrecreatie](#) (2016)
- [Retailvisie](#) (2016)
- [Regionaal Ambitiedocument Kop van Noord-Holland](#) (2016)
- [Afwegingskader voor havens Oudeschild en NIOZ : welke maritieme ontwikkelingen zijn mogelijk \(ipv Maritiem Beleidsplan\)](#) (2017)
- [Strategische visie bedrijventerreinen](#) (2017)

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Texel propageren als 'proeftuin' voor natuur, water, duurzame energie en kennis.
Resultaat	Voor de kust van de Koog is een pilot gestart voor het opwekken van energie uit golven. De pilot is in landelijke media (Telegraaf/Trouw) aangehaald. Waddenfonds heeft subsidie verleend. Zie http://www.slowmill.nl . In de Waddenzee loopt een proef voor winning energie uit getijdenstroom: https://seaurrent.com . In 2019 is ook onderzoek gestart naar toepassingsmogelijkheden van waterstof als middel voor transport en opslag van lokaal geproduceerde energie. Samenwerking met verschillende overheden en kennisinstituten, waaronder NIOZ. Gemeente treedt op als verbinder, onder andere naar Waddenfonds.

Prestatie	Opstellen meerjarenonderhoudsplan haven Oudeschild.
Resultaat	Het plan is door Witteveen en Bos opgeleverd. Dat wordt in 2020 in een uitvoeringsplan uitgewerkt.

Prestatie	Actiepunten uit Retailvisie uitwerken.
Resultaat	Diverse in de Retailvisie genoemde actiepunten zijn verweven in lopende trajecten, zoals de verbetering van het winkelrondje in Den Burg door de bebouwing op de Groeneplaats, revitalisering vastgoed in De Koog in Planet de Koog, het Ondernemersfonds van Den Burg. Veel van de actiepunten zijn bovendien bij de ondernemers zelf belegd. De spelregels uit de Retailvisie zijn in bestemmingsplannen neergelegd, zodat bij nieuwe verzoeken op basis van kwaliteitseisen beoordeeld kan worden of medewerking aan het verzoek verleend kan worden.

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	Meeropbrengsten markt niet realiseren
Resultaat	De technische begrotingsaanpassing is uitgevoerd. De extra inkomsten zijn niet begroot. Er zal in 2020 een nieuwe begroting worden opgesteld. Dat kan nadat duidelijk wordt hoe de markt ingericht kan worden op de Groeneplaats.

Initiatief voorstellen en moties

Motie 12-07-2017	Pulsvisserij moet blijven
Resultaat	In april 2019 heeft het Europees Parlement definitief besloten tot verbod op pulsvisserij. Een aantal vergunningen blijft geldig tot en met 2021. De Texelse inspanningen hebben niet geleid tot een ander besluit.

Motie 07-11-2019	Texel is trots op zijn boeren
Resultaat	Motie is uitgevoerd, bericht is aan Gedeputeerde Staten overgebracht

PROGRAMMA 5

TOEKOMST VOOR DE JEUGD

1. Uitvoeren Nota Toekomstvisie OSG De Hogeberg
2. Ontwikkeling Onderwijs Centrum Texel
3. Bestuursopdracht Arbeidsmarkt en Onderwijs, De Kop Werkt!

Dit programma gaat over het onderwijs op Texel. Een zo breed mogelijk aanbod van kwalitatief goed onderwijs is belangrijk voor kinderen. Onderwijs verruimt de sociale contacten en vergroot de kansen op de arbeidsmarkt. Goed onderwijs draagt bij aan de aantrekkelijkheid van Texel als woon- en werkeiland. Schoolbesturen voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs zorgen samen voor goed primair en voortgezet onderwijs. De gemeente faciliteert waar mogelijk initiatieven om dit doel te ondersteunen. De gemeente heeft wettelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting. De gemeente ziet haar taak ruimer. Zij stelt bijvoorbeeld middelen beschikbaar voor vakleerkrachten en logopedie voor het primair onderwijs. Het lokaal onderwijsbeleid geeft hier sturing aan. Er gebeurt meer voor de jeugd dan onderwijs. Jeugdhulpverlening en jeugdgezondheidszorg zijn opgenomen in programma 2. Werkgelegenheid, sport/cultuur en wonen vallen onder programma 4, 6 en 8.

De tekst 'A. Ontwikkelingen en beleidskader' is integraal overgenomen uit de Programmabegroting 2019. In 'B. Wat hebben we gedaan en 'C. Voorstellen: Resultaat' staat de verantwoording.

A. Ontwikkelingen en beleidskader

Het aantal leerlingen neemt af, er is sprake van ontgroening. Deze ontwikkeling heeft een sterke invloed op het onderwijs. De terugloop van het aantal leerlingen is van invloed op het aantal scholen. Daarnaast is het op een kleinere school een grote uitdaging om tóch een breed aanbod van kwalitatief goed onderwijs te bieden.

Kernbegrip voor de komende jaren is samenwerking. Texelse kinderen moeten op het eiland vinden wat ze nodig hebben. Maatschappelijke partners zoals bso/kinderopvang, sportverenigingen, cultuurinstellingen, scholen en gemeente slaan de handen ineen om tot slimme samenwerkingsverbanden en netwerken te komen.

Vanaf 1 oktober 2018 is de OSG De Hogeberg verzelfstandigd. Dit is de eerste begroting waarin de OSG niet langer is opgenomen. De jaarrekening van de OSG 2018 wordt gemaakt door en onder verantwoordelijkheid van de nieuwe stichting. De raad krijgt deze jaarrekening ter informatie toegezonden.

Aan de hand van de volgende documenten wordt uitvoering gegeven aan de ambities uit de Structuurvisie Texel op Koers 2020:

- de onderwijsvisie 'Passend Thuis nabij Onderwijs op Texel' (basisonderwijs) en het 'Contourendocument Ontwikkeling Onderwijs Texel', waaronder de realisatie van het Onderwijs Centrum Texel;
- de nota Toekomstvisie OSG De Hogeberg (voortgezet onderwijs).

Bestuursopdracht Arbeidsmarkt en Onderwijs, De Kop Werkt!

De Kop Werkt! is een regionaal stimuleringsprogramma van de vier kopgemeenten Texel, Den Helder, Hollands Kroon en Schagen en de provincie Noord-Holland. Onderdeel hiervan is de bestuursopdracht Arbeidsmarkt & Onderwijs. Deze bestuursopdracht heeft als doel de verwachte mismatch tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt in 2020 op te heffen.

De concrete acties zijn:

- dataverzameling en data-analyse van de arbeidsmarkt;
- per sector plannen beschrijven hoe de mismatch wordt opgeheven;
- carrière-evenementen houden om jongeren te interesseren en aandacht te vestigen op De Kop als aantrekkelijke arbeidsregio;
- opzetten van een campagne arbeidsmarktcommunicatie om De Kop aan te prijzen.

De financiële dekking van de uitwerking van deze bestuursopdracht zit in het Investeringsplan De Kop Werkt!

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Met ingang van 2017 is dit - op grond van de nieuwe voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht. Per taakveld* is aangegeven welke verbonden partijen actief zijn en aan welke gemeentelijke doelstelling zij een bijdrage leveren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GR De Waddeneilanden	Onderwijs	In stand houding onderwijs.

* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten in kaart te brengen. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In [paragraaf A](#) Verbonden Partijen is de basisinformatie per verbonden partij opgenomen.

Als er in deze programmabegroting voorstellen zijn opgenomen waarbij een verbonden partij betrokken is, wordt dit ook specifiek in het voorstel beschreven.

Beleidsindicatoren

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (augustus 2018) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
4.Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2015	2,46	2,34
				2016	0,50	1,81
				2017	0,52	1,82
4.Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2015	8,37	28,65
				2016	20,52	26,55
				2017	13,06	26,58
4.Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder start-kwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	2014	2,3	2,0
				2015	0,9	1,7
				2016	1,1	1,7

Doelenboom

5.1 Goed onderwijs faciliteren

- 5.1.1 Primair en voortgezet onderwijs huisvesten
 - 5.1.1.2 Integraal huisvestingsplan scholen uitvoeren
 - 5.1.1.3 Ontwikkelen Onderwijscentrum Texel
- 5.1.2 Onderwijsaanbod behouden en verbreden
 - 5.1.2.7 Nota Toekomstvisie OSG De Hogeberg uitvoeren
 - 5.1.2.9 Visie Thuis nabij onderwijs uitvoeren
 - 5.1.2.10 Uitkomsten onderzoek verbreding huidig onderwijsaanbod met mbo- en hbo-onderwijs en stageplaatsen uitvoeren
 - 5.1.2.13 Matchpunt TX werkt
 - 5.1.2.14 Gebouw OSG adequaat onderhouden
- 5.1.3 Medebewindstaken onderwijs uitvoeren
 - 5.1.3.1 De gemeentelijke leerplichttaken uitvoeren
 - 5.1.3.2 Voortijdig schoolverlaten voorkomen
 - 5.1.3.3 Verordening Leerlingenvervoer gemeente Texel 2009 uitvoeren
 - 5.1.3.4 Verordening Toelage Uitwonende Studenten gemeente Texel 2010
 - 5.1.3.5 Leerlingen van De Pijler begeleiden in 2012-2017
- 5.1.4 Goed onderwijs faciliteren
 - 5.1.4.1 Een breed en gezond onderwijsaanbod faciliteren
- 5.1.6 Speciale school voor basisonderwijs op Texel behouden
 - 5.1.6.1 Speciale school voor basisonderwijs co financieren
- 5.1.7 Volwasseneneducatie aanbieden
 - 5.1.7.1 In samenwerking met gemeenten in de Kop van Noord-Holland een zo breed mogelijk aanbod sociale redzaamheid bewerkstelligen

Beleidsnota's en verordeningen

- [Structuurvisie Texel op koers 2020](#) (2009)
- [Nota toekomstvisie OSG De Hogeberg](#) (2014)
- [Visie op onderwijs 'Passend Thuisnabij Onderwijs' op Texel](#) (2013)
- [Procesplan Ontwikkeling Onderwijs Texel](#) (2015)
- [Contourendocument Ontwikkeling Onderwijs Texel](#) (2016)
- [Notitie Versterking Beroepsonderwijs op Texel](#)
- [Adviesrapport 'Matchpunt TX, maak werk van je studie'](#) (2016)
- [Beleidsnota motorische remedial teaching](#) (2011)
- [Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel](#) (2016)
- [Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid](#) (2001)
- [Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs](#) (2009)
- [Verordening leerlingenvervoer gemeente](#) (2014)
- [Verordening Toelage Uitwonende Studerenden](#) (2010)
- [Ambtsinstructie leerplichtambtenaar](#) (2006)
- [Verordening samenwerkingsverband](#) (2013)
- [Beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs](#)

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Nota Toekomstvisie OSG De Hogeberg uitvoeren
Resultaat	De gelden nota toekomstvisie zijn in 2019 besteed aan Individuele leermiddelen, ICT-ondersteunende middelen, Examentraining, Scholing en Advieskosten. Een voorbeeld is bijvoorbeeld dat alle bovenbouw klassen havo-vwo gebruik maken van Mr. Chadd een digitale huiswerk ondersteuning.

Prestatie	Integraal huisvestingsplan basisonderwijs Texel uitvoeren / Onderwijs Centrum Texel realiseren
Resultaat	Realisatie OCT is gestart.

Prestatie	Visie Passend Thuis nabij Onderwijs op Texel uitvoeren (onderwijskundig deel)
Resultaat	Verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de scholen. In 2019 is op directieniveau gesproken over de verdieping van de samenwerking binnen de Scholengroep Texel, mede in aanloop naar het Onderwijs Centrum Texel. Dit wordt in 2020 verder uitgerold, in samenspraak met medewerkers, leerlingen en ouders.

Prestatie	Kansen voor verbreding (beroeps)onderwijs/kansen Rapportage Matchpunt TX benutten
Resultaat	Texel Academy (vervolg pilot koksopleiding) heeft de koksopleiding - mede met steun van de gemeente - verbreed met gastheer/gastvrouw. Daarnaast is Texel Academy gefaciliteerd bij de uitbreiding van de wooncampus.

C. Voorstellen: Resultaat

Dit programma had geen voorstellen.

Initiatief voorstellen en moties

Dit programma heeft geen initiatief voorstellen of moties.

PROGRAMMA 6

SAMEN BELEVEN EN BEWEGEN

1. Texel buitensporteiland!
2. Uitvoering sport, cultuur en erfgoednota's
3. Onderwaterarcheologiebeleid in werking

Het programma 'Samen beleven en bewegen' gaat over cultuur, erfgoed en sport. Texel kent een groot aantal actieve sport- en cultuurverenigingen. Er zijn binnen- en buitenaccommodaties voor de diverse sporten en diverse voorzieningen voor cultuur. Het lokale aanbod van kunst en cultuur, het verenigingsleven, beeldende en uitvoerende kunsten wordt gestimuleerd. Iedereen kan mee doen, actief of passief, arm of rijk. Cultuur beleven geeft verdieping en inzicht. Texel is trots op zijn erfgoed in zijn karakteristieke landschappelijke of historische context en behoudt zijn erfgoed voor de toekomst. Cultuur, erfgoed en sport zijn belangrijk voor de Texelse samenleving. Cultuur en erfgoed dragen samen met sport en evenementen bij aan de verdere versterking van de identiteit en het imago van Texel.

De tekst 'A. Ontwikkelingen en beleidskader' is integraal overgenomen uit de Programmabegroting 2019. In 'B. Wat hebben we gedaan en 'C. Voorstellen: Resultaat' staat de verantwoording.

A. Ontwikkelingen en beleidskader

Demografische ontwikkelingen, zoals ontgroening (minder jeugd) en vergrijzing, hebben invloed op de vraag en het aanbod van cultuur, evenementen en sport op Texel. Verenigingen en organisaties waar activiteiten voor de jeugd een grote rol spelen, krijgen de komende jaren te maken met een afnemend deelnemers- en ledenaantal. De behoefte aan activiteiten voor ouderen neemt toe. Ook raken beleidsterreinen meer met elkaar verweven, bijvoorbeeld sport, cultuur, onderwijs en zorg.

Erfgoed

Op Texel wordt steeds meer de verbinding gelegd tussen de waarde van het (gebouwde) erfgoed en het landschap waarin dit zijn plek heeft. De gemeente Texel gaat van een objectgerichte benadering naar een gebiedsgerichte benadering. In diverse discussies en nota's is hierop de nadruk gelegd (Structuurvisie en Planet Texel). Archeologie (land en onderwater) draagt bij aan het verhaal over de geschiedenis van Texel. In de Erfgoednota worden de verschillende onderdelen (landschap, monumenten, archeologie en het maritiem erfgoed) binnen het erfgoed met elkaar verweven. Steeds meer taken op het gebied van cultureel erfgoed vallen niet langer onder het rijk of de provincie maar zijn de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Onderwaterarcheologie

De gemeentelijke taak richt zich op het voorkomen van de bedreigingen van de vindplaatsen en het opzetten van beleid om te voorkomen dat erfgoederen verloren gaan. Met het nieuwe onderwaterarcheologiebeleid kunnen we als gemeente anticiperen op de bedreigingen van vindplaatsen. Een degelijke visie op onderwaterarcheologie (opgenomen in de erfgoednota) zorgt ervoor dat keuzes gemaakt kunnen worden. Daarnaast heeft de gemeente een faciliterende rol (beschikbaar stellen middelen en stimuleren van samenwerking) bij de uitvoering van eerste hulp van meldingen en vondsten (conservering en administratie) door de Duikclub Texel en Kaap Skil. De inzet van de lokale partijen als Kaap Skil en Duikclub Texel blijft belangrijk voor de bescherming en monitoring van dit erfgoed.

Cultuureducatie

Dat Texel aantrekkelijk is voor inwoners en bezoekers komt onder andere door de verschillende mogelijkheden die wij op Texel hebben om natuur en cultuur te beleven en te ervaren. Ondanks demografische ontwikkelingen blijft Texel aantrekkelijk voor de nieuwe generatie. De gemeente zet in op een stabiele doorlopende lijn van cultuureducatie. Voor alle leeftijdsgroepen is het aanbod van gelijk kwalitatief en kwantitatief niveau. De gemeente stimuleert cultuureducatie met subsidie. In samenspraak met de OSG De Hogeberg, Artex en de adviescommissie cultuurbeleid werkt de gemeente aan een verbreding en verbetering van het cultuuraanbod voor de jeugd.

Huisvesting culturele instellingen

Op Texel kennen we drie grote culturele instellingen, Stichting Texels Museum, Stichting KopGroep Bibliotheken (de bibliotheek) en Stichting Artex - Kunstenschool Texel (Artex). Dé pijler van het jeugd- en jongerenwerk op Texel is Stichting Young4Ever (Y4E). Al deze instellingen ontvangen jaarlijks een subsidie van de gemeente en hebben uitvoeringsafspraken in meerjarige contracten met de gemeente vastgelegd. De huisvesting van Artex en Y4E in de Oude Ulo is zowel functioneel als technisch zwaar verouderd. Voor een goede bedrijfsvoering van deze belangrijke pijlers is het noodzakelijk dat er geïnvesteerd wordt in de huisvesting.

Texel (buiten)sport eiland

De gemeente is een (buiten)sport eiland bij uitstek. Er is een grote diversiteit in aanbod van sportactiviteiten. In combinatie met het unieke Texelse landschap wordt de toerist verleid om op Texel te komen sporten. Dit heeft positieve effecten op de economie en het bevordert een gezonde levensstijl. Van sportverenigingen wordt meer samenwerking verwacht om de verwachte demografische ontwikkelingen het hoofd te bieden. Ook de betrokkenheid van het Texelse bedrijfsleven bij sportevenementen op Texel neemt toe.

Bouwen binnensportaccommodatie Den Burg Zuid

De binnensportaccommodaties in Den Burg zijn verouderd. Daarom wordt er een nieuwe sporthal gebouwd. De nieuwe binnensportaccommodatie voorziet in de behoefte van de sportverenigingen en het (bewegings-) onderwijs.

Evenementen

Er worden op Texel veel evenementen georganiseerd op sportief, cultureel, natuur en culinair gebied. Dit is goed voor de economie van Texel, er is altijd wel wat te doen voor zowel jong als oud met voldoende diversiteit. In de beoordeling en organisatie van evenementen nemen de organisatoren en de gemeente de kernwaarden en Texel-principes in acht.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Met ingang van 2017 is dit - op grond van de nieuwe voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht. Per taakveld* is aangegeven welke verbonden partijen actief zijn en aan welke gemeentelijke doelstelling zij een bijdrage leveren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
N.v.t.		

* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In [paragraaf A](#) Verbonden Partijen is de basisinformatie per verbonden partij opgenomen.

Als er in deze programmabegroting voorstellen zijn opgenomen waarbij een verbonden partij betrokken is, wordt dit ook specifiek in het voorstel beschreven.

Beleidsindicatoren

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (augustus 2018) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
5.Sport, cultuur en recreatie	Niet- sporters	%	RIVM	2012	50,8	46,6
				-	-	-
				2016	56,4	48,7

Doelenboom

6.1 Sport, kunst en cultuur op Texel stimuleren

- 6.1.1 Voorzieningen en activiteiten voor sport stimuleren
 - 6.1.1.1 Sportverenigingen, -organisaties en -initiatieven ondersteunen
 - 6.1.1.2 Voldoende goede sportaccommodaties faciliteren
 - 6.1.1.7 Texel als “eiland voor sportevenementen” positioneren
 - 6.1.1.13 Sportnota uitvoeren
 - 6.1.1.16 Binnensportaccommodatie Den Burg-Zuid bouwen
- 6.1.2 Monumenten in stand houden en archeologie conserveren
 - 6.1.2.1 Erfgoed behouden
 - 6.1.2.2 Restauratie en onderhoud monumenten stimuleren
 - 6.1.2.5 Beheer gemeentelijke kerktorens onder brengen in stichting
 - 6.1.2.6 Pilot onderwaterarcheologie vervolgen
 - 6.1.2.8 Erfgoednota uitvoeren
 - 6.1.2.11 Historische band bepaalde cultuurgewassen met Texel bewaren
- 6.1.3 Kunst en cultuur stimuleren
 - 6.1.3.1 Cultuurverenigingen, -instellingen en -initiatieven faciliteren
 - 6.1.3.9 Texelaars naar Texelse musea
 - 6.1.3.11 Cultuurvisie uitvoeren
 - 6.1.3.12 Huisvesting Artex en Young 4 Ever faciliteren

Beleidsnota's en verordeningen

- [Structuurvisie Texel op koers 2020](#) (2009)
- [Cultuurvisie Texel 2017, Cultuur ontwikkeld/t](#)
- [Erfgoednota Texel 2017, Texel is de Reede](#)
- [Beleidsnota sport Texel 2017, Texel in beweging als sporteiland](#)
- [Uitvoeringsregeling subsidies kunst en cultuur](#) (2016)
- [Uitvoeringsregeling jaarlijkse subsidie Sport](#) (2017)
- [Uitvoeringsregeling sportinvesteringsfonds](#) (2017)
- [Uitvoeringsregeling subsidies instandhouding gemeentelijke monumenten](#) (2017)
- [Algemene Subsidieverordening Texel](#) (2016)
- [Verordening Adviescommissie Cultuurbeleid](#) (2018)
- [Beleidsregels nieuwe evenementen Texel 2016 - Echt Texels en Texels eigen](#) (2016)
- [Spelen op Texel, onderzoek huidige situatie en een nieuwe visie op spelen](#) (2016)

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Uitvoering huisvestingsplan Artex, voorbereidingskosten
Resultaat	Er is in 2019 een uitvoeringsplan Cultuur Centrum Texel opgesteld voor de (her)huisvesting van Artex, Y4Ever en de bibliotheek.

Prestatie	Realisatie nieuwe sporthal Den Burg-Zuid
Resultaat	Op 27 september 2019 is de nieuwe TXL Sporthal geopend en officieel in gebruik genomen. Voor het beheer van de Sporthal is een BCF-overeenkomst en een huurovereenkomst met de Sportstichting Texel gesloten.

Prestatie	Historische band bepaalde cultuurgewassen met Texel bewaren
Resultaat	Op 25 september 2018 heeft de raad middels een raadsinformatiebrief kennis kunnen nemen van het onderzoeksrapport 'Onderzoek behoud Texelse cultuurgewassen' met conclusies en aanbevelingen. Hieruit zijn geen vervolgacties gekomen en is daarmee afgerond.

Prestatie	Cultuurvisie uitvoeren
Resultaat	Op 9 februari 2019 heeft de gemeente de Cultuurprijs uitgereikt tijdens de Cultuurnacht Texel in De Waal. De prijs ter waarde van € 2.019 ging dit jaar naar Amici Cantus voor de organisatie van verschillende bijzondere klassieke concerten. In 2019 is gewerkt aan een totstandkoming van een uitvoeringsovereenkomst Cultuurcoach met Artex volgens de 'Brede Regeling Combinatiefuncties'. Hierin worden afspraken vastgelegd over de uitvoering van de prestaties en taken van de cultuurcoach (onder andere muziekvakdocent op de basisscholen). Op 7 november 2019 heeft de gemeenteraad besloten het muziekonderwijs op de basisscholen te willen continueren en de huidige wijze van financieren en organiseren in tact te laten en bij het IJlandse model vooral te willen inzetten op concrete uitvoering, zichtbare resultaten en tastbare activiteiten. In 2020 werken we hiermee verder.

C. Voorstellen: Resultaat

Er zijn geen voorstellen in dit programma.

Initiatief voorstellen en moties

Motie 11-07-2018	Een debat over uitgifte van grond aan niet-commerciële instellingen
Resultaat	In de raad van oktober 2019 is besloten dat de paragraaf 'E Grondbeleid' wordt aangepast, zodat de raad kan besluiten de grondprijs te herzien als maatschappelijke organisaties commerciële nevenactiviteiten ontplooiën. Dit is al verwerkt in de programmabegroting 2020.
Motie 07-11-2019	Sporthal niet volgens kaders gemeenteraad
Resultaat	Motie is (door de raad) onderdeel gemaakt van het Initiatiefvoorstel 'Leren van Projecten'.
Motie 07-11-2019	Zichtbare resultaten en tastbare activiteiten - Muziek in de klas
Resultaat	Deze motie wordt, conform afspraak, in het eerste half jaar van 2020 opgepakt en uitgevoerd.
Motie 07-11-2019	Onderzoeken wat het kost om alsnog bepaalde evenementen in de sporthal mogelijk te maken
Resultaat	Onderzoek start in 2020.
Motie 18-12-2019	Vervolg aan Texelse museumpas
Resultaat	Dankzij de toegezegde bijdrage van €10.000 hebben alle deelnemende musea bevestigd ook in 2020 vervolg te geven aan de Texelse museumpas. Voor 2021 wordt €10.000 structureel in de begroting opgenomen als bijdrage aan de museumpas.

PROGRAMMA 7

DUURZAAM, SCHOON EN INNOVATIEF

1. Energie besparen en duurzaam opwekken
2. Kennis bundelen op Texel voor innovaties
3. Afval verder scheiden

Dit programma gaat over schoonheid. Schoon in de zin van duurzaam en hoe Texel daar als proeftuin zo snel mogelijk toe kan komen. Maar ook schoon in de zin van een schoon milieu, een verzorgde openbare ruimte zonder zwerfvuil en verontreiniging.

Texel is een proeftuin voor duurzame innovaties. Zowel de cultuur van de Texelaars, de natuur op het eiland als het feit dat er elk jaar bijna een miljoen mensen komen kijken, maken dat Texel gemakkelijk in de kijker staat voor innovaties. ‘Tested on Texel’ en het betrekken van kennis en kunde van buiten het eiland, biedt nieuwe kansen om een duurzaam en zelfvoorzienend eiland te realiseren.

Zelfvoorzienend op het gebied van energie blijft de ambitie. Sterker, dat is tegenwoordig ook regeringsbeleid: in 2030 voor 49%, in 2050 helemaal. Maar Texel wil sneller. In het collegeprogramma staat: ‘2020 gaan we niet redden maar in 2022 moeten we goed op dreef zijn’. Er is de afgelopen jaren al veel gerealiseerd en er staan tal van duurzaamheidsprojecten op stapel. Veelal in samenwerking met TexelEnergie, vaak ook met anderen. Toch moet de grote slag nog gemaakt worden. Plannen voor de manier waarop worden aan de raad voorgelegd.

‘Schoon’ heeft meer dan één betekenis: het is duurzaam, gezond en gewoon mooi. Heel basaal gaat het natuurlijk ook om schone straten en bermen, geen zwerfvuil, het schoonste strand van Nederland en het deelproject ‘Schoon en heel’ uit Planet De Koog. Daar hoort een goed ophaalsysteem van afvalstoffen of grondstoffen bij, zoals het tegenwoordig passender genoemd worden. Het meeste afval wordt immers hergebruikt en dat is inmiddels een verplichting geworden. De transitie naar een duurzame, circulaire economie is tegenwoordig rijksbeleid.

De tekst ‘A. Ontwikkelingen en beleidskader’ is integraal overgenomen uit de Programmabegroting 2019. In ‘B. Wat hebben we gedaan en ‘C. Voorstellen: Resultaat’ staat de verantwoording.

A. Ontwikkelingen en beleidskader

Schoon

De circulaire economie (gesloten systeem waarbij al het afval hergebruikt wordt) wordt leidend in de manier waarop we met ons afval en grondstoffen omgaan. Hergebruik neemt toe, afval wordt grondstof. Scheiden van afvalstromen is daarom noodzaak en ook niet meer vrijblijvend: in het Grondstoffenakkoord is afgesproken dat in 2030 nog maar 50% van de primaire grondstoffen (mineralen, metalen, etc.) gebruikt mag worden en in 2050 0%.

De raad van Texel heeft in 2013 het Grondstoffenplan vastgesteld. Inmiddels heeft de staatsecretaris besloten dat in 2020 minimaal 75% van ons huishoudelijk afval gescheiden en geschikt voor hergebruik ingezameld moet worden. In 2016 is daarom een extra container voor plastic, drankkartons en blik ingevoerd. De hoeveelheid ingezameld plastic, blik en drankkartons is daardoor gegroeid van 150 ton in 2015 naar 500 ton in 2017. Er is wel extra aandacht nodig om de ingezamelde stromen zo schoon mogelijk aan te leveren om afkeur te voorkomen.

Het doel is om vanaf 2020 over te gaan naar ‘omgekeerd inzamelen’: het inzamelen van grondstoffen door containers bij de huishoudens, gecombineerd met het op afstand plaatsen van ondergrondse containers voor

restafval. Het onderzoek en de voorbereidingen voor het bepalen van het aantal en de exacte locaties van de ondergrondse containers is begin 2018 gestart.

Om aan de doelstellingen van grondstoffenscheiding te voldoen, wordt met de HVC overlegd over aanpassingen van het afvalbrengstation de Hamster. De HVC heeft eind 2017 bekend gemaakt dat de exploitatie van de Hamster niet dekkend is en dat dit leidt tot extra kosten voor de gemeente. De afgelopen jaren is er een sterke toename van aangeleverd grof vuil. Deze toename leidt tot een structurele overschrijding van de begroting voor de afvalstoffenheffing. Er wordt een voorstel ontwikkeld hoe de inname van grof vuil structureel beheersbaar kan worden.

Zwerfafval wordt steeds minder geaccepteerd; schone bermen, straten en pleinen zijn de norm. Vooral op het strand is dat een uitdaging. Met voorlichting, afvalcontainers bij de strandopgangen en beschikbaarheid van papieren afvalzakjes wordt gestimuleerd dat strandbezoekers hun afval meenemen naar de afvalcontainers. Nieuwe initiatieven om zwerfafval te voorkomen worden nauwlettend gevolgd, zoals o.a. het heffen van statiegeld op petflesjes en blikjes.

De wetgeving voor slibverwerking is aangescherpt. Als beheerder van waterlopen moet de gemeente daardoor haar werkwijze aanpassen. Deze werkwijze is meegenomen in het Waterbeheerplan, zoals dat in 2017 aan de raad is voorgelegd.

Duurzaam

Duurzaamheid is een breed begrip dat in tal van maatschappelijke sectoren tot andere werkwijzen en producten leidt. En steeds minder vrijblijvend: 'Parijs' heeft afspraken tussen 198 landen opgeleverd die een flinke ambitie weergeven om de klimaatverandering te beperken. De wereld moet aan de slag. In het regeerakkoord van Rutte 3 zijn die afspraken overgenomen en geconcretiseerd. Bovendien heeft de rijksoverheid met vele partijen het grondstoffenakkoord getekend, met daarin een zeer ambitieuze doelstelling: het gebruik van primaire grondstoffen (metalen, mineralen, fossiel, etc.) moet stoppen. In 2030 voor de helft, in 2050 helemaal.

Zelfvoorziening, gericht op de eigen omgeving is overal doorgedrongen als reactie op internationalisering. Het gaat niet alleen meer over energie en water, maar over veel meer aspecten van de samenleving. Het begrip 'circulaire economie' wordt gebruikt om die geheel nieuwe opzet van de economie aan te geven. De wereld is in transitie naar zo'n systeem en Texel dus ook. Het programma Planet Texel laat die samenhang zien op eilandniveau en schetst daarnaast heel concreet ontwikkelingsmogelijkheden in (deel)projecten. Bovendien heeft Planet Texel de Texel Principes gebracht, die richting en inspiratie geven bij ontwikkelingen op allerlei gebied.

Het Deltaprogramma wordt op eilandniveau uitgewerkt voor het waterbeleid en er vinden tal van duurzaamheidsprojecten plaats.

Zelfvoorziening op energiegebied moet gerealiseerd worden zonder windenergie op Texel. Dit was de uitkomst van een discussie daarover in de raad in mei 2016. Wel heeft de raad middels een motie aangedrongen op meer vaart bij de uitvoering van alle overige duurzaamheidsprojecten. Zo wordt onderzocht of golfenergie een belangrijke rol kan gaan spelen in de duurzame elektriciteitsproductie.

Veel duurzame energie moet door de zon opgewekt worden. Naast het gebruik van gebouwen (zeker ook gemeentelijke), wordt gekeken naar meervoudig ruimtegebruik: de aanleg van PV-panelen op de rioolwaterzuivering is in 2016 gerealiseerd en wordt uitgebreid. Openbare parkeerplaatsen zijn potentiële locaties voor PV-panelen, een onderzoek naar hoe dat moet is begin 2018 afgerond. Elektrisch rijden wordt gefaciliteerd door uitbreiding van het aantal oplaadpalen in de openbare ruimte.

Woningen en andere gebouwen worden steeds vaker ‘energie-nul’ gemaakt: de techniek wordt steeds betaalbaarder. Goede voorlichting, stimulering en facilitering blijft nodig. Hier kan de gemeente een belangrijke rol in spelen, onder andere door de subsidieregeling daarvoor ook in 2019 voort te zetten. Bovendien heeft de regering besloten dat Nederland ‘van het gas af’ gaat. Dat betekent een grote verandering, met name in de verwarming van gebouwen. Hoe dat moet gebeuren en wanneer precies is een vraag die de gemeente moet beantwoorden.

Klimaatverandering en de veranderende watervraag vanuit de samenleving dwingt tot aanpassing van het waterbeheer. Texel loopt voorop met haar aanpak en dat is nodig: de gevolgen van klimaatverandering zullen in dit deel van Nederland het sterkst merkbaar zijn.

In het samenwerkingsverband voor de afvalwaterketen in de Noordkop wordt uitgezocht of er winst te behalen valt door levensduurverlenging van leidingen, eenduidig gegevensbeheer, gedifferentieerd reinigen en inspecteren en assetmanagement (heroverweging bij vervanging). Dit alles binnen de kaders van het eerder vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022.

Innovatief

Texel blijkt door omvang, cultuur, natuur en beleid een ideale plaats voor proefprojecten, innovatieve systemen, producten en werkwijzen. Projecten die samenhangen met de duurzaamheidstransitie worden ondersteund. Dit levert vernieuwing, kennis, kunde en mogelijkheden op, maar ook relatief gemakkelijk toegang tot subsidies. Bovendien komt er rechtstreeks werkgelegenheid uit voort. Het organiseren en faciliteren van een systeem waarbij kennis van buiten het eiland in relatie tot plannen en ambities van Texelaars tot nieuwe producten en methoden leiden (vergelijk Planet Texel) is een kans.

Door contacten met diverse hogescholen en universiteiten en het ondersteunen van hun programma’s die de duurzame ontwikkeling van Texel als onderwerp hebben, geven we daar invulling aan.

De innovatieve aanpak van projecten uit Planet Texel wordt ook in 2019 verder uitgewerkt en gerealiseerd. Deze aanpak blijkt de energie op Texel los te maken die nodig is om vernieuwing op een Texelse manier te realiseren, waarbij de gemeente in haar nieuwe rol als regisseur kan functioneren. Specifieke projecten zijn opgenomen in andere programma’s.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Met ingang van 2017 is dit - op grond van de nieuwe voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht. Per 'taakveld*' is aangegeven welke verbonden partijen actief zijn en aan welke gemeentelijke doelstelling zij een bijdrage leveren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
HVC	7.3 Afval	Transport en verwerking huishoudelijk afval Grondstoffenscheiding Beheer afvalbrengstation
RUD Noord Holland Noord	7.4 Milieubeheer	Toezicht en handhavingstaken milieu
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	0.1 Bestuur	Samenwerking aan realisatie duurzaamheidsambitie
Coöperatie TexelEnergie	0.5 Treasury	Uitvoering (delen van) energieambitie

* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In [paragraaf A](#) Verbonden Partijen is de basisinformatie per verbonden partij opgenomen.

Als er in deze programmabegroting voorstellen zijn opgenomen waarbij een verbonden partij betrokken is, wordt dit ook specifiek in het voorstel beschreven.

Beleidsindicatoren

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (augustus 2018) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
7.Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	2013	296	-
				2014	259	-
				2015	287	-
7.Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	2014	3,0	10,1
				2015	3,5	12,2
				2016	3,9	12,6

Doelenboom

7.1 Een gezond milieu bevorderen

- 7.1.1 Rioolstelsel in stand houden en eventueel verbeteren
 - 7.1.1.1 Basis Rioleringsplan (BRP) uitvoeren
- 7.1.2 Texel schoon houden
 - 7.1.2.1 Texel voor burgers, bedrijven en toeristen schoon houden
 - 7.1.2.3 Onkruidbestrijding op verharding
 - 7.1.2.5 Voldoende openbare toiletten op het eiland verzorgen
 - 7.1.2.9 Voorkomen dat kadavers en andere dode dieren op het strand gevaar kan opleveren vanwege mogelijke besmetting
 - 7.1.2.13 Openbare toiletten onderhouden
 - 7.1.2.14 Ondergrondse afvalbakken voor restafval plaatsen
 - 7.1.2.15 Perscontainer vervangen
 - 7.1.2.16 Afvalbakken voor zwerfvuil vervangen
 - 7.1.2.17 Via communicatie op vermindering restafval inzetten

7.2 Een duurzame samenleving bevorderen

- 7.2.1 Texelse energie uiterlijk 2020 duurzaam en zelfvoorzienend maken
 - 7.2.1.1 Ambitie 2020 bereiken
 - 7.2.1.2 Energietransitie subsidiëren, energiebesparing en schone energie stimuleren
 - 7.2.1.3 Energiebesparing woningbouw stimuleren
 - 7.2.1.4 Texel tot voorbeeld van energiebesparing en duurzame energietechnieken maken
 - 7.2.1.5 Projecten van derden voor duurzame energieproductie faciliteren
 - 7.2.1.6 Bouwen van Energie-0-woningen en -vakantiewoningen stimuleren
 - 7.2.1.7 Een fonds om woningen geheel energie neutraal te maken
 - 7.2.1.9 Schone energie stimuleren
 - 7.2.1.10 Buurtkracht (samen energie besparen) op Texel introduceren
- 7.2.2 Texels drinkwater uiterlijk 2020 duurzaam en zelfvoorzienend krijgen
- 7.2.3 Texels watersysteem toekomstbestendig maken en houden
 - 7.2.3.1 Ontwikkelen water netwerkknooppunt zoet-zout
 - 7.2.3.2 Aan verbetering kwaliteit van het oppervlaktewater bijdragen
 - 7.2.3.3 Duurzaamheidsambitie zoetwaterbeheer waarmaken

Beleidsnota's en verordeningen

- Schoon
 - [Texel Water \(2015\)](#)
 - [Gemeentelijk Rioleringsplan GRP 2014 t/m 2018](#) (2014)
 - [Grondstoffenplan](#) (2013)
 - [IBOR-plan](#) (2016)
- Duurzaam
 - [Energievisie](#) (2007)
 - [Structuurvisie Texel op koers 2020](#) (2009)
 - [Uitvoeringsprogramma 'Energie voor Texel'](#) (2009)
 - Ambitiemanifest Waddeneilanden (2007 en 2017)
 - Evaluatie energiebeleid (2015)
 - Herijking energieambitie (2016)
 - [Uitvoeringsprogramma 2010-2020](#)
- Innovatief
 - [Planet Texel](#) (2014)
 - [Werk aan De Koog](#) (2015)

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Strandnota actualiseren
Resultaat	De strandnota is op 29 mei 2019 door de raad vastgesteld.

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	Kosten dienstverleningsovereenkomst overslagstation in afvalstoffenheffing verwerken
Resultaat	De hogere uitgaven voor het dienstverleningsovereenkomst zijn in de tarieven verwerkt.

Prestatie	Realiseren van een plan voor de duurzaamheidsuren.
Resultaat	Het college heeft bij de begrotingsopstelling overwogen extra uren in te zetten op het beleidsveld duurzaamheid. Uiteindelijk zijn deze extra uren niet opgenomen in de begroting. Extra uren zijn in 2019 besteed aan het schrijven van de nota Texel zelfvoorzienend en duurzaam.

Initiatief voorstellen en moties

Motie 14-03-2018	Openbare verlichting terug op risicovolle punten
Resultaat	Door beperkte beschikbaarheid van personeel bij aannemer Dynniq en problemen bij de leverancier van de armaturen, is de uitvoering vertraagd. De verwachting is dat de realisatie in 2020 gereed is. De eerste led units die op de weg geplaatst zijn voldoen nog niet aan onze wensen. Dit moet verder uitgewerkt worden.

PROGRAMMA 8

GOED WONEN, GOEDE BEREIKBAARHEID

1. Sport- en Onderwijscentrum Den Burg-Zuid
2. Uitvoering IBOR (Integraal Beheerplan Openbare Ruimte)
3. Langer zelfstandig thuis wonen

Dit programma gaat over mobiliteit in brede zin; over verkeer, parkeren, wegen en fietspaden en ook over de leefbaarheid en bereikbaarheid van de dorpen.

Het gaat over wonen waarbij aandachtspunten zijn:

- het toevoegen van extra (tijdelijke) woningen om verlichting te brengen in de toenemende woningnood;
 - benutten mogelijkheden uit de Woningwet/Huisvestingswet om de woningnood tegen te gaan;
 - een goede verdeling van de nieuwbouw over alle dorpen;
 - Het faciliteren van oplossingen voor het probleem huisvesten van (seizoens)personeel;
 - het verduurzamen en levensloopbestendig maken van de bestaande woningvoorraad,
 - het ondersteunen van bouwinitiatieven zoals Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO),
 - het geven van ruimte aan nieuwe woon-zorg initiatieven.
- In dit programma vallen de gebiedsontwikkelingen en de nieuwe invulling voor vrijkomende schoollocaties.

De tekst 'A. Ontwikkelingen en beleidskader' is integraal overgenomen uit de Programmabegroting 2019. In 'B. Wat hebben we gedaan en 'C. Voorstellen: Resultaat' staat de verantwoording.

A. Ontwikkelingen en beleidskader

Mobiliteit

Connexxion verzorgt samen met TBO tot 2028 het openbaar vervoer op Texel. Het succesvolle systeem met de vaste buslijn 28 en de kleine Texelhopperbusjes, die de reizigers over het hele eiland brengen, blijft de komende jaren rijden. Binnen de kwaliteitseisen die de provincie stelt aan het openbaar vervoer gaan de marktpartijen op zoek naar innovatie. De gemeente Texel heeft geen uitvoerende taken en geen financiële relatie meer met de Texelhopper. De provincie Noord Holland houdt toezicht op de uitvoering van het Texels openbaar vervoer.

Het aantal auto's dat op Texel rijdt neemt toe, de nieuwe TESO boot is groter en kan meer auto's per uur overzetten dan de vorige boot. De toename vindt vooral plaats buiten het hoogseizoen. Om in de toekomst een goede mobiliteit op het eiland te houden zijn maatregelen noodzakelijk. Deze zijn in het mobiliteitsplan verder uitgewerkt. De maatregelen uit dit plan zijn in uitvoering genomen in 2018. Dit wordt voortgezet in 2019.

Texel scoort heel goed op het gebied van gastvrijheid voor fietsers. Er worden meer elektrische fietsen gebruikt en er wordt gefietst met hogere snelheid waardoor aanpassing (verbreding, passend in het landschap) van fietspaden noodzakelijk kan zijn. In het Actieplan Mobiliteit (2016) zijn de benodigde maatregelen opgenomen.

Compensatie btw Waddenveren

Als gevolg van Europese wetgeving is het btw regime voor de TESO en de andere waddenveren veranderd. Dit heeft financiële consequenties voor de waddenveren, die dit mogen doorbelasten aan de passagiers. Er wordt samen met de andere Waddeneilanden al geruime tijd gesprekken gevoerd met het ministerie over de compensatie voor de inwoners. Eind oktober is er meer duidelijkheid over de mogelijke compensatie vanuit het rijk voor de Waddeneilanden. In de maand november wordt de raad over deze uitkomst geïnformeerd.

Texelvignet

In 2017 is gestart met de uitvoering van het parkeerbeleid, de invoering van het e-vignet en de installatie van de parkeerapparatuur. En met het nieuwe systeem van toezicht. Net als in voorgaande jaren worden de resultaten in 2019 gemonitord. Het jaar 2017 was het proefjaar. In 2018 en 2019 doen we ervaring op met de uitvoering van het beleid. Na 2019 zal bezien worden of er aanleiding is om voorstellen voor wijziging van het parkeerbeleid en parkeerbeheer door te voeren.

Wonen

Texel vergrijsst en ontgroent, het bevolkingsaantal stabiliseert. Er is sprake van een lichte stijging in het aantal huishoudens (verdunding). Op lange termijn is de prognose dat de bevolking licht daalt. Nu is er echter nog een grote vraag naar betaalbare (huur)woningen. De woningnood is hoog. Daar speelt de gemeente op in door het toevoegen van kleinschalige woningbouwlocaties in de dorpen, bijvoorbeeld op vrijkomende schoollocaties. Bijvoorbeeld het woningbouwplan op de locatie van De Akker in Oosterend.

Mensen blijven steeds langer zelfstandig thuis wonen. Daarom is het belangrijk om maatregelen te treffen zodat de woningvoorraad hiervoor geschikt (te maken) is (zie ook programma 2). Dit wordt mede gedaan samen met de regiogemeenten in de Kop van Noord-Holland, via een project uit het investeringsprogramma “De Kop Werkt!” Nieuwe huizen worden duurzaam en gasloos gebouwd. De gemeente Texel vindt het belangrijk voorop te lopen in duurzaamheid.

In de regio Kop van Noord-Holland zijn afspraken gemaakt over de aantallen te bouwen woningen. Texel heeft een status aparte en kan - binnen deze kwantitatieve afspraken - woningbouwplannen ontwikkelen voor de lokale woonbehoefte. Het aantal te bouwen woningen wordt over de dorpen verspreid. Het gaat dan om kleinschalige bouwplannen, passend bij schaal en karakter van het dorp. Dit staat zo in de Woonvisie. Samen met de regio Kop van Noord-Holland en de regio Holland Boven Amsterdam (18 gemeenten in Noord-Holland Noord), wordt gepleit voor meer woningbouw om de woningnood te verlichten.

De huisvesting van (tijdelijke) werknemers in horeca/recreatie en zorg blijft een aandachtspunt, nu de verwachting is dat deze meer dan voorheen nodig zijn omdat de beroepsbevolking op Texel afneemt.

Gebiedsontwikkelingen

De economische structuur is fundamenteel veranderd. De burgers willen meer zeggenschap over ruimtelijke ontwikkeling. Er zijn mogelijkheden voor ‘inbreiding’ en transformatie. De rol van de gemeente is faciliterend. De gemeente levert maatwerk in planologie en grondbeleid.

Regionale afstemming van ontwikkelingen op het gebied van bedrijventerreinen, detailhandel, woningbouw wordt steeds belangrijker. Stedelijke ontwikkelingen kunnen alleen nog plaatsvinden als ze voorzien in een regionale behoefte. Daarnaast mogen ze alleen plaats vinden buiten de bestaande kernen als aangetoond is dat er geen ruimte binnen de kernen beschikbaar is.

In Den Burg is een aantal ontwikkelingen gaande:

- Herinrichting centrum
- Nieuwbouw sport- en onderwijscentrum Den Burg Zuid
- Woningbouw Buurtschap de Tuunen

Ook in Den Hoorn (locatie Drijverschool) en Oosterend (locatie De Akker) zijn initiatieven gestart voor woningbouw.

Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)

De gemeente is verantwoordelijk voor een schone en veilige openbare ruimte.

Voor de veiligheid heeft de gemeente binnen een aantal werkvelden zelfs een wettelijke zorgplicht. Goed wonen, een goede bereikbaarheid en een aantrekkelijke openbare ruimte zijn belangrijk voor de leefbaarheid op Texel. Dat vraagt naast een goed beheer en onderhoud ook om een kwalitatief passende inrichting. De afgelopen jaren is de technische en functionele staat van het areaal in de openbare ruimte in beeld gebracht. Hieruit komt naar voren dat de komende jaren forse investeringen nodig zijn in verband met noodzakelijk herstel. In de verschillende vastgestelde beheerplannen zijn hierin keuzes gemaakt.

Deze keuzes moeten ook gemaakt worden als het gaat om het onderhoud van de wegen en fietspaden van andere beheerders, bijvoorbeeld van Staatsbosbeheer (SBB). Het fietspadennetwerk van SBB heeft veel onderhoud nodig. Overname van dit areaal kan grote financiële consequenties hebben. In 2019 moeten hier duidelijke afspraken over worden gemaakt.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Met ingang van 2017 is dit - op grond van de nieuwe voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht. Per taakveld* is aangegeven welke verbonden partijen actief zijn en aan welke gemeentelijke doelstelling zij een bijdrage leveren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GR De Waddeneilanden	2.4 Economische havens en waterwegen 2.5 Openbaar vervoer 8.3 Wonen en bouwen	Er wordt samengewerkt aan behoud van goede bereikbaarheid, aan de leefbaarheid op de eilanden, met name als dat aan de orde is bij de ontwikkeling en toepassing van beleid van andere overheden.
NV TESO	2.5 Openbaar vervoer	Waarborgen goede bereikbaarheid van Texel.
Texel Airport	2.1 Verkeer en vervoer	Toeristische infrastructuur en goede bereikbaarheid waarborgen.

* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In [paragraaf A](#) Verbonden Partijen is de basisinformatie per verbonden partij opgenomen.

Als er in deze programmabegroting voorstellen zijn opgenomen waarbij een verbonden partij betrokken is, wordt dit ook specifiek in het voorstel beschreven.

Beleidsindicatoren

Vanaf het begrotingsjaar 2017 lichten gemeenten de effecten van beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (augustus 2018) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
2.Verkeer en vervoer	Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	%	VeiligheidNL	2013	14	7
				2014	8	7
				2015	12	8
2.Verkeer en vervoer	Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	%	VeiligheidNL	2013	10	8
				2014	10	10
				2015	16	9
8.Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	2016	262	209
				2017	269	216
				2018	279	230
8.Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	2014	1,1	6,0
				2015	11,6	6,4
				2016	4,9	7,2
8.Vhrosv	Demografische druk	%	CBS	2016	76,5	68,5
				2017	77,8	69,0
				2018	77,8	69,6
8.Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	2016	522	651
				2017	528	644
				2018	551	649
8.Vhros	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	2016	614	723
				2017	622	723
				2018	650	721

Doelenboom

8.1 Gemeentelijke infrastructuur beheren en mobiliteit reguleren

- 8.1.1 Infrastructuur beheren en aanpassen
 - 8.1.1.1 Onderzoek doen naar herindeling opslagterrein
 - 8.1.1.3 Graskeienprogramma 2014-2020 uitvoeren
 - 8.1.1.6 Diverse straten herinrichten
 - 8.1.1.7 Rotonde Pontweg-Keesomlaan-Westerweg aanleggen
 - 8.1.1.17 Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) plan uitvoeren
 - 8.1.1.18 Civiele kunstwerken onderhouden
 - 8.1.1.19 3 Houten bruggen aanleggen/vervangen
 - 8.1.1.20 De Naal herinrichten
 - 8.1.1.21 Infra-structurele maatregelen omgeving onderwijscentrum aanleggen
 - 8.1.1.22 Beheer en onderhoud fietspad Hanenplas
 - 8.1.1.23 Gladheidsmeldsysteem aanschaffen
 - 8.1.1.26 Herinrichting Tjakkerstraat en Lieuwstraat voorbereiden
 - 8.1.1.28 Breder kijken dan Infrastructuurle maatregelen omgeving Onderwijs centrum Texel
- 8.1.2 Openbare verlichting onderhouden
 - 8.1.2.1 Voor energiezuinige verlichting zorgen
- 8.1.3 Mobiliteit reguleren
 - 8.1.3.1 Verkeer en bevorderen veiligheid reguleren
 - 8.1.3.3 Openbaar vervoer laten functioneren
 - 8.1.3.5 Parkeerautomaten eventueel vervangen
 - 8.1.3.6 Parkeerautomaten onderhouden
- 8.1.4 Wegen, voet- en fietspaden in het landschap inpassen
 - 8.1.4.1 Fietspaden moeten in het landschap passen
 - 8.1.4.2 Fietspad Prins Hendrik Zanddijk aanleggen

8.2 Gebiedsontwikkelingen faciliteren

- 8.2.1 Een nieuwe bestemming ontwikkelen voor vrijkomende locaties
 - 8.2.1.1 Plan ontwikkelen voor Locatie Oude LTS en Burg. De Koninghal
 - 8.2.1.4 Bestemmingsplan en grondexploitatieplan Den Burg-Zuid vaststellen
 - 8.2.1.5 Herontwikkeling locaties vrijkomende bebouwing faciliteren
 - 8.2.1.8 Voor constructieve veiligheid De Waag zorgdragen

8.3 Voor voldoende goede woningen zorgen

- 8.3.1 Voldoende betaalbare woningen beschikbaar houden
 - 8.3.1.4 In het regionale woonbeleid participeren
 - 8.3.1.8 Mogelijkheden huisvesting tijdelijke werknemers onderzoeken
- 8.3.2 Meer perspectief op de woningmarkt creëren
 - 8.3.2.1 Mogelijkheden voor starters op de woningmarkt creëren
- 8.3.3 Gemeentelijke gebouwen beheren en verbeteren
 - 8.3.3.1 In verband met veroudering gebouwenbestand onderhoudskosten verhogen
- 8.3.4 Faciliteren dat meer mensen langer zelfstandig thuis kunnen wonen
 - 8.3.4.1 Stimuleren particuliere woningaanpassing
 - 8.3.4.2 Blijversleningen en startersleningen structureel maken

Beleidsnota's en verordeningen

- [IBOR-plan 2016](#)
- [Beleidsplan Spelen](#) (2017)
- [Gemeentelijk rioleringsplan](#) (2017)
- [Beheerplan Watersystemen](#) 2017
- [Beheerplan Wegen](#) (2018)
- [Beheerplan Straatmeubilair](#) (2018)
- [Structuurvisie Texel op koers 2020](#) (2009)
- [Veilig en verlicht Texel](#) (2012)
- [Knelpuntenanalyse mobiliteit](#) (2012)
- [Mobiliteitsvisie Texel 2015 - 2025](#)
- [Actieplan Mobiliteit Texel](#) 2016-2025
- [Beleidsplan civiele kunstwerken 2016](#)
- Masterplan Water (in voorbereiding)
- [Woonvisie Texel 2016](#)
- [Regionale Woonvisie](#) (2006)
- Kwalitatief Woningbouwprogramma Kop van Noord Holland (KWK 2015)
- Regionaal Actie Programma Wonen 2.0 (RAP 2.0 2017)
- [Provinciale woonvisie](#) (2010)
- [Waddenwoonvisie](#)

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Locaties oude LTS en burgemeester de Koninghal herinrichten
Resultaat	Is uitgevoerd.

Prestatie	Mogelijkheden huisvesting tijdelijke werknemers onderzoeken
Resultaat	In februari 2019 is een brainstormsessie met ondernemers gehouden. In 2019 is een periodiek overleg met Woontij en OSG opgestart. Het actieplan voor huisvesting van tijdelijk personeel is vertraagd en wordt afgerond in 2020.

Prestatie	Breder kijken dan infrastructurele maatregelen omgeving Onderwijs centrum Texel
Resultaat	Is uitgevoerd.

Prestatie	Huisvestingsvergunning heroverwegen
Resultaat	Per 5 oktober 2019 is de nieuwe huisvestingsverordening, met daarin een huisvestingsvergunningstelsel, in werking getreden.

Prestatie	Openbare Verlichting kruispunt Californiëweg Pontweg evalueren
Resultaat	De evaluatie staat in 2020 gepland. De aannemer heeft problemen met de levering van de armaturen waardoor het proces aanzienlijk vertraagd is.

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	Areaaluitbreiding financieren
Resultaat	Het gehele areaal wordt inmiddels beheerd en gefinancierd.

Prestatie	Beheerplan straatmeubilair uitvoeren
Resultaat	In 2019 is een start gemaakt met de uitvoering van het beheerplan Staatmeubilair. Er is begonnen met het vervangen van banken en verkeersborden. Daarnaast is een aantal grotere trajecten ingezet, zoals het vervangen van de (fiets)bewegwijzering. Voor deze grotere trajecten zijn al opdrachten en bestellingen de deur uit, maar nog geen kosten geboekt. Dit betekent dat er in 2020 meer dan de jaarlijkse begrote kosten worden verwacht.

Prestatie	Noodvoorziening TESO Den Helder
Resultaat	De noodvoorziening is nog niet gerealiseerd, er vindt nog overleg plaats met RWS en TESO.

Prestatie	Van 'grijs' naar 'groen' omzetten
Resultaat	Diverse kleine projecten zijn gerealiseerd, zoals het omzetten van een overbodige opstelplaats voor huisvuil naar plantsoen.

Initiatief voorstellen en moties

Motie 14-03-2018	Bushaltes Den Burg Behouden!
Resultaat	De moties over de route van lijn 28 hebben samenhang. Het doel is om de buslijn in Den Burg Oost te behouden. De gesprekken met provincie en vervoerder hebben in 2018 niet geleid tot succes. De bus stopt in Den Burg nu enkel op het busstation aan De Elemert. Uitvoerig overleg tussen provincie en Connexxion hebben het afgelopen jaar (2019) niet geleid tot verandering van de busroute van lijn 28. De provincie steunt Connexxion in zijn overwegingen om de route niet opnieuw aan te passen. Inmiddels zijn de prestaties van de kleine Texelhopper wel verbeterd in 2019 en zijn de gebruikersaantallen weer op het oude niveau.

Motie 14-03-2018	Ruimte voor huisvesting ouderen in dorpscentra
Resultaat	Dit wordt meegenomen bij het maken van het woningbouwplan 2020 - 2030. Dit plan komt in het voorjaar 2020.

Motie 18-04-2018	Geen haltes schrappen in Den Burg
Resultaat	De moties over de route van lijn 28 hebben samenhang. Het doel is om de buslijn in Den Burg Oost te behouden. De gesprekken met provincie en vervoerder hebben in 2018 niet geleid tot succes. De bus stopt in Den Burg nu enkel op het busstation aan De Elemert. Uitvoerig overleg tussen provincie en Connexxion hebben het afgelopen jaar (2019) niet geleid tot verandering van de busroute van lijn 28. De provincie steunt Connexxion in zijn overwegingen om de route niet opnieuw aan te passen. Inmiddels zijn de prestaties van de kleine Texelhopper wel verbeterd in 2019 en zijn de gebruikersaantallen weer op het oude niveau.

Initiatief voorstel 11-07-2018	Fietspaden nog dit jaar duurzaam veiliger
Resultaat	De fietspaden zijn voorzien van nieuwe belijning.

Motie 19-09-2018	Connexxion moet afspraken TexelHopper nakomen
Resultaat	De moties over de route van lijn 28 hebben samenhang. Het doel is om de buslijn in Den Burg Oost te behouden. De gesprekken met provincie en vervoerder hebben in 2018 niet geleid tot succes. De bus stopt in Den Burg nu enkel op het busstation aan De Elemert. Uitvoerig overleg tussen provincie en Connexxion hebben het afgelopen jaar (2019) niet geleid tot verandering van de busroute van lijn 28. De provincie steunt Connexxion in zijn overwegingen om de route niet opnieuw aan te passen. Inmiddels zijn de prestaties van de kleine Texelhopper wel verbeterd in 2019 en zijn de gebruikersaantallen weer op het oude niveau.
Motie 19-12-2018	Actief aanpakken woonmarkt: Vrijkomende schoollocaties
Resultaat	Dit wordt meegenomen bij het maken van het woningbouwplan 2020 - 2030. Dit komt in het voorjaar 2020.
Motie 19-12-2018	Actief aanpakken woonmarkt: Woningbouw op locatie Kompasschool
Resultaat	De locatie van de voormalige Kompasschool is inmiddels in ontwikkeling.
Motie 27-02-2019	Voortbouwen op het succes van de woonunits aan de Slingerweg
Resultaat	De units voor de Texel Academy worden uitgebreid, en Woontij maakt ook units voor Omring aan de Gasthuisstraat.
Motie 29-05-2019	Opschorten aanbesteding herinrichting Elemert, Groeneplaats en Vismarkt
Resultaat	De aannemer heeft nadat de wethouder de raad had geconsulteerd, een deelopdracht gekregen. Voor met name rioolwerkzaamheden.
Motie 10-07-2019	Méér woningen op de Kompas-locatie
Resultaat	Dit is uitgevoerd. In plaats van 4 twee onder een kap woningen komen er nu twee rijtjes van 4 dus in totaal 8 woningen. Daarnaast komen appartementen voor down town (een voorziening voor jongeren met een beperking).
Motie 07-11-2019	Provinciale omgevingsverordening ter consultatie aan de raden voorleggen
Resultaat	De verordening komt in februari 2020 ter inzage voor inspraak. Er wordt een regionale reactie voorbereid.
Motie 07-11-2019	Grond voormalige Beatrixzaal tijdelijk inrichten als Parkeerplaats
Resultaat	Op basis van de unaniem aangenomen motie heeft college de tijdelijke inrichting opgestart. Uitvoering in 2020.
Motie 18-12-2019	Bij bus- en hopperhaltes een fietsenstalling
Resultaat	Verzoek is doorgestuurd naar het college van Gedeputeerde Staten.
Initiatiefvoorstel 27-02-2019	Van ad hoc ingrepen naar één verkeersplan voor Den Burg
Resultaat	Het parkeer- en verkeerscirculatieplan Den Burg is gereed.
Initiatiefvoorstel 07-11-2019	Nu de beloofde trapverbinding Laagwaalderweg - Vlamkast
Resultaat	Plan is in ontwikkeling. Het streven is om voorjaar 2020 de trap aan te leggen. Is wel afhankelijk van bezwaren.

Programma 99 Overhead

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de baten en lasten van de overhead niet meer via de verdeelsleutel toegerekend mogen worden aan de afzonderlijke beleidsprogramma's. De overhead moet in een apart programma staan. Dit bevordert de (landelijke) transparantie.

Alleen de kosten van het primaire proces staan in de programma's. Door het apart presenteren van de overhead vervalt de noodzaak van een kostentoerekening aan alle gemeentelijke taken en activiteiten. Ook de aan overhead toe te rekenen rente in het programma overhead. Hiermee winnen begroting en verantwoording aan transparantie en wordt er beter gestuurd op de bedrijfsvoering, aldus de commissie BBV. Bovendien kan een betere vergelijking worden gemaakt met andere gemeenten door het hanteren van een landelijk voorgeschreven systematiek.

Het centraal moeten begroten en verantwoorden van alle overhead pakt nadelig uit als normaliter een deel van de overheadkosten ten laste van grote projecten of investeringen gebracht worden. Daarom is het toegestaan deze betreffende overheadkosten op indirecte wijze ("extra comptabel") toch aan die investeringen en projecten toe te rekenen.

Het centraal begroten van de kosten van overhead betekent ook dat het niet langer mogelijk is om uit de programma's of taakvelden de tarieven voor heffingen en leges te bepalen. Tot nu toe werden met verdeelsleutels via de kostenverdeelstaat overheadkosten aan de programma's toegerekend. Daardoor zaten alle aan heffingen en leges toe te rekenen kosten in het programma.

Nu wordt apart bepaald welk deel van de overheadkosten aan heffingen en leges toegerekend kan worden. Om inzicht te verschaffen in de resultaten van deze berekeningen, moeten deze voortaan met toelichting worden opgenomen in paragraaf G: Lokale lasten.

Het BBV definieert overhead als 'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces'. De 'Notitie overhead' van de commissie BBV gaat dieper in op de onderscheiden componenten van overhead. Voor wat betreft het personeel behoren tot de overhead de kosten voor:

- de leidinggevendenden in het primaire proces;
- de medewerkers van financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- de medewerkers van p&o / hrm;
- de medewerkers van inkoop;
- interne en externe communicatiemedewerkers, met uitzondering van klantcommunicatie;
- de medewerkers van juridische zaken;
- de medewerkers van bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- de medewerkers van informatievoorziening en automatisering;
- de medewerkers van facilitaire zaken en huisvesting;
- de medewerkers bezig met postbehandeling en archivering;
- de managementondersteuning in het primaire proces.

Naast de personele kosten van bovenstaande medewerkers behoren ook tot de overhead:

- de kosten voor de huisvesting voor de uitvoering van de algemene taken van de eigen gemeentelijke organisatie;
- de personele kosten van medewerkers die niet eerder genoemd zijn, maar die werkzaamheden verrichten die niet zijn toe te rekenen aan een of meerdere taakvelden;
- de verzekeringskosten en opleidingskosten voor personeel;
- de bijdrage aan een verbonden partij, voor zover deze verbonden partij werkzaam is voor het taakveld overhead.

De berekening van de tarieven voor de leges, afvalstoffenheffing en rioolheffing houdt rekening met de toerekening van overheadkosten. De overhead wordt toegerekend op basis van de personele omvang, die zich bezighoudt met het verstrekken van het desbetreffende product.

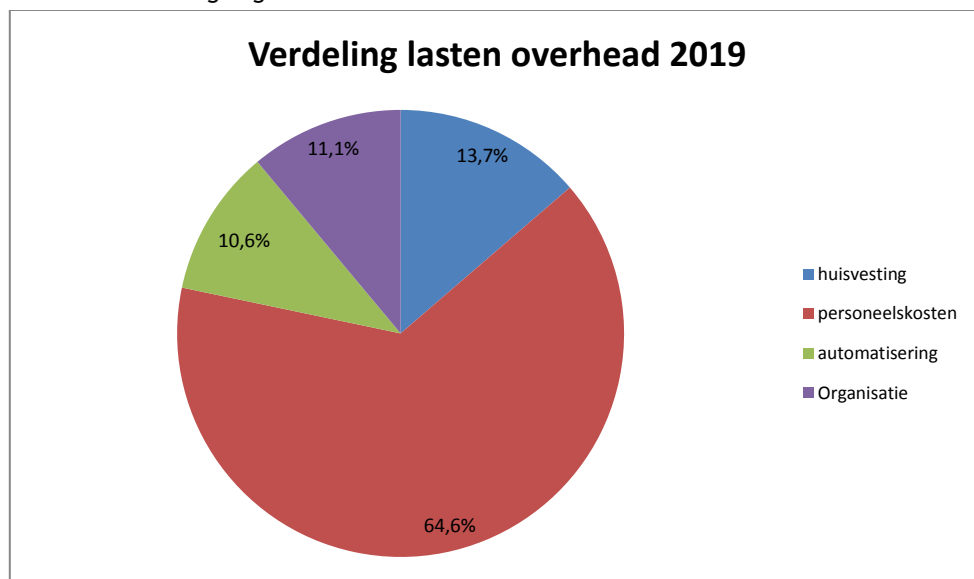
Overzicht lasten overhead

Verdeling lasten overhead 2019	Begroot primair	Begroot na wijziging	Werkelijk
Personeel	4.936	4.726	4.850
Automatisering	958	956	799
Organisatie	697	844	831
Huisvestingskosten	1.088	1.090	1.027
Totaal	7.679	7.616	7.507

(bedragen in duizenden euro's)

Verdeling werkelijke lasten overhead 2019	Bedrag	% overhead totaal	% t.o.v. totale lasten 2019
Personeel	4.850	65	8,9
Automatisering	799	10	1,5
Organisatie	831	11	1,5
Huisvestingskosten	1.027	14	1,9
Totaal	7.507	100	13,8

Het percentage overhead ten opzichte van de totale werkelijke lasten 2019 (exclusief De Bolder), bedraagt 13,8. Het percentage overhead volgens de primaire begroting was berekend op 15,0. Gedurende het jaar zijn er taakverschuivingen geweest van overhead naar functioneel.

Programmaverantwoording : Financieel

B Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

1 Voor en door bewoners 2019 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2018	Begroting 2019 primair	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Bestuursorganen	711	497	522	1.338
Kwaliteitszorg	14	0	0	0
Bestuursondersteuning	54	130	14	11
Burgerzaken	507	578	620	612
Verkiezingen	24	15	36	44
Gewestelijke samenwerking	216	206	206	196
Ondersteuning raad	372	368	475	472
Festiviteiten	49	102	102	71
Mediabeleid	22	21	21	19
Begraven	62	83	83	93
Woningcomplex	80	47	47	57
Leningen en beleggingen	1.129	1.187	1.187	1.093
Algemene baten en lasten	329	-242	-242	184
Belastingen en rechten	561	584	566	620
Saldo kostenplaatsen	2.103	707	3.055	3.033
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	6.231	4.283	6.691	7.843

Baten

	Rekening 2018	Begroting 2019 primair	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Bestuursorganen	153	0	0	0
Bestuursondersteuning	0	0	0	0
Burgerzaken	263	294	206	195
Gewestelijke samenwerking	19	0	0	25
Ondersteuning raad	0	0	0	0
Festiviteiten	30	46	19	2
Begraven	110	62	62	76
Woningcomplex	17	0	0	20
Leningen en beleggingen	1.390	1.380	1.420	1.330
Algemene uitkering	23.568	24.457	24.892	25.344
Algemene baten en lasten	1.268	0	13	335
Belastingen en rechten	8.532	8.939	9.074	8.652
Saldo kostenplaatsen	3.818	-105	3.100	3.100
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	39.168	35.075	38.787	39.078
Saldo programma 1	32.937	30.792	32.096	31.235

Rekeningresultaat programma 1 (verschil begroting - rekening)	€	-861	Nadeel
---	---	------	--------

Analyse

(bedragen x € 1.000)

Bestuursorganen		816 Nadeel
Pensioenen (oud)wethouders Het pensioen is geregeld in de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA). Ieder jaar berekend een gespecialiseerd bureau (ProAmbt) het noodzakelijke reservevermogen pensioen per (oud)wethouder. Uit deze berekening blijkt dat er een bijstorting nodig is om de gemeentelijke voorziening op peil te houden. De oorzaak van deze forse bijstorting is het gevolg van een lage rekenrente in 2019 waardoor de aanwas van het pensioen afhankelijk van de leeftijd van de wethouders met ca. 30% is gestegen. Daarnaast is in de collegeperiode 2010-2014 ervoor gekozen om de pensioenen van de toenmalige wethouders te verzekeren. De verzekerde waarde is niet voldoende en moet worden aangevuld. Indien de rekenrente in 2020 stijgt, is de verwachting dat er weer een gedeelte kan vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.	-852 N	
Pensioen- en arbeidsongeschiktheidsverzekering wethouders Het voordeel is structureel en het gevolg van een mutatie in de samenstelling van de polissen. Het voordeel wordt meegenomen in de halfjaarsrapportage 2020.	26 V	
Overige oorzaken < 10	10 V	
Bestuursondersteuning		4 Voordeel
Overige oorzaken < 10	4 V	
Burgerzaken		3 Nadeel
Overige oorzaken < 10	-3 N	
Verkiezingen		8 Nadeel
Portokosten	-9 N	
Overige oorzaken < 10	1 V	
Gewestelijke samenwerking		34 Voordeel
De Waddeneilanden (transparante btw)	28 V	
Overige oorzaken < 10	6 V	
Ondersteuning raad		3 Voordeel
Overige oorzaken < 10	3 V	
Festiviteiten		13 Voordeel
Volksfeesten	8 V	
Overige oorzaken < 10	5 V	
Mediabeleid		3 Voordeel
Overige oorzaken < 10	3 V	
Begraven		3 Voordeel
Overige oorzaken < 10	3 V	
Woningcomplex		10 Voordeel
Overige oorzaken < 10	10 V	

Leningen en beleggingen		2 Voordeel
Voordelig saldo als gevolg van werkelijk betaalde rente en ontvangen rente met voornaamste reden uitstel consolidatie en meerinkomsten kasgeld.	77 V	
Erpacht		
Het nadeel heeft betrekking op advisering taxaties erfpachtsgronden haven.	-18 N	
Rente kapitaalgoederen (per saldo neutraal in de jaarrekening)	-55 N	
Overige oorzaken < 10	-2 N	

Algemene uitkering		452 Voordeel
De algemene uitkering is hoger uitgevallen dan verwacht. Voornaamste oorzaak is een nabetaling uit 2017 van 240.000 terwijl er in de begroting rekening is gehouden met een terugvordering van de algemene uitkering voorgaande jaren van 125.500. Tezamen een voordeel van 365.500. Daarnaast is de algemene uitkering 2019 86.500 hoger uitgevallen.	452 V	

Algemene baten en lasten		104 Nadeel
Budget onvoorzien uitgaven (geheel budget is niet ingezet in 2019)	8 V	
Grondzaken		
Er is meer opbrengst door meer verkopen van snippergroen en overige gronden, er zijn meer kosten gemaakt waaronder advieskosten. Per saldo een negatief resultaat.	-28 N	
Naheffingsaanslag BTW compensatiefonds	-11 N	
Onderzoek dubbele betalingen en BTW		
Saldo onderzoek dubbele betalingen en BTW (-67 N) en de daaruit komende correcties (73 V).	6 V	
Stelpost afschrijvingen		
In de praktijk worden kredieten later ingezet dan gepland waardoor er jaarlijks een structureel overschot op afschrijvingen is. Om dit jaarlijks te voorkomen is een stelpost ad 250.000 begroot waarmee hierop een voorschot wordt genomen. De voordelen van de afschrijvingslasten komen terug op diverse posten door de gehele begroting. In totaal gaat het om een bedrag van 860.000. Per saldo derhalve voor het rekeningresultaat 610.000. (zie hoofdanalyse). Het voordeel op afschrijvingslasten heeft o.a. betrekking op het Onderwijscentrum Texel, de Sporthal, planet Texel, wegen, en uitstel investeringen automatisering.	-250 N	
Verkoop tractiemiddelen	42 V	
Afrekeningen subsidies voorgaande jaren		
Het gaat om nagekomen subsidies voorgaande jaren voor o.a. ROL/RAL en Texelhopper fase 2.	118 V	
Doorberekende uren personeel	6 V	
Overige oorzaken < 10	5 V	

Belastingen en rechten		477 Nadeel
WOZ	-29 N	
Verplichte externe vergoedingen voor toegekende bezwaarschriften.		
O.Z.B.		
In 2019 zijn ongeveer 500 bezwaren ingediend en afgewikkeld. Per saldo zijn daarmee ca. 60.000 lagere inkomsten gemoeid. Verder is een lagere opbrengst door verschuivingen van de categorie woningen naar niet-woningen. Daarnaast is er iets te hoog begroot. Met de halfjaarrapportage wordt dit gecorrigeerd.	-107 N	
Forensenbelasting		
Via bezwaarschriften zijn een aantal aanslagen verlaagd. Ook zijn een aantal verhuurobjecten overgeheveld naar de Toeristenbelasting.	-20 N	
Toeristenbelasting		
De afrekening in 2018 was 76.000 te hoog opgenomen. Daarnaast is in de halfjaarrapportage een bedrag van 225.000 bijgeplust. De groei van 2017/2018 heeft echter minder sterk doorgezet dan verwacht.	-292 N	
Precario		
In 2018/2019 heeft er een volledige controle plaatsgevonden waardoor een aantal bezwaren zijn ingediend. Deze hebben geresulteerd in een lagere opbrengst. Hoofdrede was de vermindering van het aantal belastbare maanden van 12 naar 7.	-13 N	
Belastingtaak Leeuwarden		
Het nadeel is op basis van nacalculatie 2019 voor o.a. telefoonkosten, interne controle, WOZ, verplichte vergoeding bezwaar en ondersteuning BAG.	-23 N	
Overige oorzaken < 10	7 V	
Saldo kostenplaatsen		23 Voordeel
Administratief voordeel detailbegroting 2019	23 V	
Totaal programma 1		861 Nadeel

B Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde 2019 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2018	Begroting 2019 primair	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Brandweer en rampenbestrijding	2.332	2.394	2.424	2.373
Openbare orde en veiligheid	336	355	589	549
Subsidies	268	291	291	292
Inkomensvoorzieningen	2.479	2.614	2.550	2.128
Participatiebudget	3.210	2.911	3.050	2.653
Algemene voorzieningen	1.647	1.733	1.747	1.658
Sociaal Domein	6.323	6.348	6.399	5.826
Volksgezondheid	491	586	608	544
Lasten (incl. mutaties reserves) excl De Bolder	17.086	17.231	17.658	16.023
Totaal lasten DSW De Bolder	4.294	4.382	4.525	4.546
Totaal lasten programma 2 incl. De Bolder	21.380	21.613	22.183	20.569
Eliminatie participatiebudget WSW	-2.840	-2.706	-2.744	-2.732
Totaal lasten programma 2	18.540	18.907	19.439	17.837

Baten

	Rekening 2018	Begroting 2019 primair	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Brandweer en rampenbestrijding	36	45	45	36
Openbare orde en veiligheid	88	70	70	64
Inkomensvoorzieningen	2.136	1.885	1.988	1.958
Participatiebudget	274	71	65	-190
Algemene voorzieningen	5	10	10	17
Sociaal Domein	813	354	502	457
Baten (incl. mutaties reserves) excl De Bolder	3.351	2.435	2.681	2.343
Totaal baten DSW De Bolder	4.434	4.382	4.525	4.546
Totaal baten programma 2 incl. De Bolder	7.785	6.817	7.206	6.889
Eliminatie participatiebudget WSW	-2.840	-2.706	-2.744	-2.732
Totaal baten programma 2	4.945	4.111	4.462	4.157
Saldo programma 2	-13.734	-14.796	-14.977	-13.680

Rekeningresultaat programma 2 (verschil begroting - rekening)	€	1.297	Voordeel
---	---	-------	----------

Analyse

(bedragen x € 1.000)

Brandweer en rampenbestrijding		42 Voordeel
Lagere kosten (incidenteel) gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio NHN	15 V	
De werkzaamheden ten aanzien van 8 brandputten zijn nog niet geheel afgesloten waardoor er nog geen kapitaallasten doorberekend worden in 2019.	6 V	
Overige oorzaken	3 V	
Salarissen (per saldo voordelig)	18 V	

Openbare orde en veiligheid		34 Voordeel
Lagere kosten integraal meerjarenbeleidsplan veiligheid	2 V	
Minder inzet van de dorpswachten nodig	5 V	
Minder inkomsten van leges. De inkomsten wisselen per jaar en zijn lastig om precies te voorspellen.	-17 N	
Minder doorbelaste kosten Gemeentewerken	14 V	
Overige oorzaken	7 V	
Salarissen (per saldo voordelig)	23 V	

Subsidies		2 Nadeel
Overige oorzaken	-2 N	

Inkomensvoorzieningen		396 Voordeel
Er is minder uitgegeven aan bijstandsuitkeringen. Dit komt doordat meer inwoners een gedeeltelijke uitkering hebben in plaats van een volledige uitkering. Er is sprake van een gunstige arbeidsmarkt voor werkzoekenden én de extra aandacht die aan re-integratie is gegeven door het sociaal team werkt positief uit.	313 V	
Er zijn minder ontvangsten uit de leenbijstand Bbz (beluit bijstandsverlening zelfstandigen) dan begroot. Daarnaast is de normering vanuit het rijk vanaf 2019 vervallen in aanloop naar de nieuwe verantwoordings- en financieringsmethodiek van de Bbz in 2020. Het aantal inwoners met een bijstandsuitkering voor zelfstandigen is gestegen.	-7 N	
Er is minder uitgegeven aan verstrekkingen in het kader van minimabeleid. Het aantal inwoners dat gebruik maakt van minimaregelingen blijft redelijk gelijk vergeleken met 2018, ondanks extra communicatie hierover in 2019. Het aantal verstrekte kindpakketten is gedaald in 2019.	61 V	
Het begrote bedrag voor schuldhulpverlening is niet volledig uitgegeven in 2019. Het aantal inwoners met schulden dat gebruik maakt van schulphulpverlening is vergeleken met 2018 gestegen.	7 V	
Lagere subsidie (incidenteel) aan Vluchtelingenwerk doordat er minder vergunninghouders zijn begeleid.	10 V	
Overige oorzaken	5 V	
Salarissen (per saldo voordelig)	7 V	

Participatiebudget WSW		147 Voordeel
Er is minder uitgegeven aan participatietrajecten dan dat hiervoor was begroot. Een groot deel van de inwoners met een uitkering werkt (naar vermogen) en heeft daarom geen traject nodig. De inwoners die overblijven hebben meestal een grote afstand tot de arbeidsmarkt en/of er is sprake van complexe problematiek. Hierdoor is re-integratie en daarmee uitstroom, moeizaam of niet realistisch. Er is incidenteel € 34.500 ontvangen voor de continuïteits- en creatiebonus beschut werken.	116 V	
Overige oorzaken	3 V	
Salarissen (per saldo voordelig)	28 V	

Algemene voorzieningen		43 Voordeel
De opbrengsten van het dorps huis in De Waal vanuit onder andere verhuur van de ruimte, van het jaar 2018 zijn geboekt in 2019. Hierdoor is er sprake van een incidenteel overschot.	6 V	
Er is minder uitgegeven aan inspecties door de GGD op kinderopvanglocaties. Dit komt door het risico-gestuurd toezicht wat de GGD sinds enkele jaren toepast. Bij zogenaamde "groene" locaties, dat zijn locaties zonder overtredingen, vindt er een verkorte inspectie plaats. Het is elk jaar een inschatting van het benodigde budget.	9 V	
Er zijn minder peuters die gebruikt hebben gemaakt van gemeentelijke peuterplaatsen. Er zijn meer ouders die kinderopvangtoeslag ontvangen en daarmee zijn er minder gemeentelijke peuterplaatsen nodig.	25 V	
Overige oorzaken	10 V	
Salarissen (per saldo voordelig)	-7 N	

Sociaal Domein		573 Voordeel
Het aantal verstrekte hulpmiddelen Wmo is vergeleken met 2018 gestegen.	-24 N	
Gewijzigde subsidieafspraken met MEE/De Wering. In 2019 is er minder inzet voor Sociaal Team nodig geweest.	14 V	
Gewijzigde subsidieafspraken met Brijder. Het restant budget is bestemd voor preventieve taken door andere aanbieders zoals Bureau HALT in 2019.	24 V	
Er is minder uitgegeven aan gecontracteerde jeugdhulp, inclusief jeugdbescherming en jeugdreclassering. In 2019 zijn er minder hoogspecialistische en daarmee dure voorzieningen ingezet. Kinderen lijken eerder in beeld te komen bij het Sociaal Team door onder meer inzet op schoolmaatschappelijk werk en de samenwerking met het onderwijs. Hierdoor kan eerder en daarmee ook lichtere hulpverlening ingezet worden. Het aantal kinderen met een jeugdhulpvoorziening is vergeleken met 2018 gestegen en jeugdbescherming en jeugdreclassering is behoorlijk gestegen. Echter, de maatregelen en jeugdhulp die worden ingezet zijn minder zwaar (en dus minder duur) vergeleken met 2018.	405 V	
Er is meer gebruik gemaakt van Wmo begeleiding.	-36 N	
De inkomsten uit de eigen bijdrage voor een Wmo voorziening is minder dan was begroot. De Rijksoverheid heeft bepaald dat een Wmo-cliënt die getrouwd is of een partner heeft én waarvan minimaal één van de twee de AOW-leeftijd nog niet heeft bereikt, geen eigen bijdrage hoeft te betalen. Bij berekening over de te verwachten inkomsten is geen rekening gehouden met deze specifieke regeling.	-26 N	
Er is onder andere minder uitgegeven aan de kosten van de dienstverleningsovereenkomst met Den Helder (back office sociaal domein). Steeds meer taken worden door Texel zelf uitgevoerd. Ook heeft de Wmo-adviesraad het beschikbare werkbudget niet nodig gehad en is de bankrekening opgeheven in 2019, wat een voordeel van 13K oplevert.	175 V	
Er is minder uitgegeven aan de uitvoeringsorganisatie Veilig Thuis. In 2019 heeft er voor het eerst op basis van voorschot en daadwerkelijke uitvoeringskosten verrekening plaatsgevonden. Dit heeft een voordelig resultaat in 2019.	24 V	
Overige oorzaken	-12 N	
Salarissen (per saldo voordelig)	29 V	

Volksgezondheid		64 Voordeel
De GGD heeft in november 2019 beloten tot een begrotingswijziging wat voor Texel een voordeel oplevert. Daarnaast zijn via de algemene uitkering in 2019 nog gelabelde inkomsten binnengekomen voor de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma terwijl ze al waren begroot. Deze middelen zijn in 2019 incidenteel als voordeel geboekt en zijn vanaf 2020 in de algemene middelen opgenomen.	31 V	
De maatwerksubsidie aan de GGD is lager dan begroot. In overleg kunnen op factuurbasis maatwerktrajecten worden ingezet, daar is in 2019 nauwelijks gebruik van gemaakt.	20 V	
Overige oorzaken	10 V	
Salarissen (per saldo voordelig)	3 V	
Totaal programma 2		1.297 Voordeel

B Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

3 Mooi en gastvrij Texel 2019 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2018	Begroting 2019 primair	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Handhaving	437	396	375	408
Natuur en landschap	393	386	245	248
Groen en recreatie	1.520	1.476	1.587	1.457
Noordzeestrand	446	501	456	472
Toerisme	699	713	713	688
Ruimtelijke ordening	394	462	472	398
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	3.889	3.935	3.848	3.671

Baten

	Rekening 2018	Begroting 2019 primair	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Handhaving	2	0	0	3
Natuur en landschap	151	151	0	0
Groen en recreatie	26	12	12	25
Noordzeestrand	212	198	198	208
Ruimtelijke ordening	-3	0	0	0
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	388	361	210	236
Saldo programma 3	-3.502	-3.574	-3.638	-3.435

Rekeningresultaat programma 3 (verschil begroting - rekening)	€	203	Voordeel
---	---	-----	----------

Analyse

(bedragen x € 1.000)

Handhaving		30 Nadeel
meer salarissen	-42 N	
minder advieskosten en inhuur	7 V	
overige oorzaken < 10	5 V	

Natuur en landschap		3 Nadeel
Overige oorzaken < 10	-3 N	

Groen en recreatie		143 Voordeel
per saldo verschuivingen in het onderhoud van openbaar groen < 0	0 V	
meer kosten verwerken afval	-22 N	
minder doorberekening uren en tractie	33 V	
minder uitgaven grote en kleine reconstructies groen	25 V	
meer opbrengsten onderhoud groen	13 V	
minder uitgaven salarissen	60 V	
minder werkzaamheden derden	12 V	
minder onderhoud groen - bomen	26 V	
overige oorzaken < 10	-4 N	

Noordzeestrand		6 Nadeel
meer bewakingskosten	-19 N	
meer kosten onderhoud strand	-22 N	
minder uren en salarissen doorbelast	24 V	
meer uitgaven strandreiniging	-7 N	
meer huuropbrengst	10 V	
overige oorzaken < 10	8 V	

Toerisme		25 Voordeel
Bijdrage STIFT , verrekening van voorgaand jaar opgenomen, is lager dan geraamd	25 V	

Ruimtelijke ordening		74 Voordeel
Minder salariskosten	35 V	
Minder afschrijvingskosten	41 V	
Meer planschadekosten	-8 N	
Overige < 10	6 V	

Totaal programma 3		203 Voordeel
--------------------	--	--------------

B Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

4 Texel werkt! 2019 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2018	Begroting 2019 primair	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Havens	993	954	997	1.001
Economie	997	419	510	653
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	1.990	1.373	1.507	1.653

Baten

	Rekening 2018	Begroting 2019 primair	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Havens	928	946	1.006	996
Economie	31	31	29	120
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	959	977	1.035	1.116
Saldo programma 4	-1.031	-397	-472	-538

Rekeningresultaat programma 4 (verschil begroting - rekening)	€	-66	Nadeel
---	---	-----	--------

Analyse

(bedragen x € 1.000)

Havens		14 Nadeel
Hogere storting in de (onderhouds) reserves Haven	-154 N	
Lagere dan verwachte kosten onderhoud, inclusief baggeren	84 V	
Hogere rijksbijdrage exploitatie dan begroot	29 V	
Lagere lasten salarissen en kapitaallasten	36 V	
overige oorzaken < 10	-9 N	

Economie		52 Nadeel
Salarissen	-70 N	
Lagere bijdragen en contributies (gemeenschappelijke regelingen)	27 V	
Hogere kosten inhuur Markten	-5 N	
Minder afvoer kadavers (o.a. zeehonden) dan verwacht	5 V	
Extra kosten projectondersteuning De Regio 2018 en 2019	-9 N	

Totaal programma 4		66 Nadeel
---------------------------	--	------------------

B Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

5 Toekomst voor de jeugd 2019 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2018	Begroting 2019 primair	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Openbaar basis onderwijs	146	420	312	207
Bijzonder basisonderwijs	73	77	77	73
Openbaar speciaal onderwijs	151	162	162	151
Openbaar voortgezet onderwijs	702	492	492	593
Lokaal bestuurlijke onderwijstaken	427	371	540	515
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	1.499	1.521	1.583	1.540

Baten

	Rekening 2018	Begroting 2019 primair	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Openbaar basis onderwijs	0	497	497	485
Openbaar voortgezet onderwijs	337	0	0	100
Lokaal bestuurlijke onderwijstaken	19	20	20	27
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	356	517	517	612
Saldo programma 5	-1.143	-1.005	-1.067	-928

Rekeningresultaat programma 5 (verschil begroting - rekening)	€	139	Voordeel
---	---	-----	----------

Analyse

(bedragen x € 1.000)

Openbaar basis Onderwijs		94 Voordeel
Externe frictiekosten OCT	-59 N	
Hogere uitgaven klachtenonderhoud	-5 N	
Lagere vergoeding gymonderwijs	5 V	
Geen kapitaallasten OCT	153 V	
Bijzonder basisonderwijs		4 Voordeel
Lagere uitgaven klachtenonderhoud	4 V	
Openbaar speciaal Onderwijs		11 Voordeel
Lagere salariskosten dan begroot	12 V	
overige oorzaken < 10	-1 N	
Openbaar voortgezet Onderwijs		2 Nadeel
overige oorzaken < 10	-2 N	
Lokaal bestuurlijke onderwijstaken		32 Voordeel
Lagere salariskosten dan begroot	26 V	
Leerlingenvervoer, per saldo meer uitgaven (minder inhuur, meer taxi/buskosten)	-23 N	
Lagere lasten afboeking boekwaarde onderwijskundige vernieuwingen Kompaschool	14 V	
Minder uitgaven uitwonende studenten Waddenregeling en Schoolbegeleiding	8 V	
Lagere kosten Onderwijshuisvesting dan verwacht	4 V	
overige oorzaken < 10	3 V	
Totaal programma 5		139 Voordeel

B Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

6 Samen beleven en bewegen 2019 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2018	Begroting 2019 primair	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Vormings- en ontwikkelingswerk	584	598	636	636
Monumenten en torens	190	193	193	170
Sport	1.595	1.859	2.244	2.017
Kunst en cultuur	945	982	975	871
Subsidies en leningen	18	19	19	19
Speelplaatsen	101	133	133	132
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	3.432	3.784	4.200	3.845

Baten

	Rekening 2018	Begroting 2019 primair	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Monumenten en torens	3	0	0	0
Sport	414	289	1.097	1.121
Kunst en cultuur	215	198	198	203
Speelplaatsen	0	0	0	1
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	632	487	1.295	1.325
Saldo programma 6	-2.800	-3.297	-2.905	-2.521

Rekeningresultaat programma 6 (verschil begroting - rekening)	€	384	Voordeel
---	---	-----	----------

Analyse

(bedragen x € 1.000)

Vormings- en ontwikkelingswerk		0 Voordeel
Overige oorzaken < € 10	-	

Monumenten en torens		23 Voordeel
Minder onderhoudssubsidies toegekend	6 V	
Minder advieskosten commissie ruimtelijke kwaliteit	10 V	
Overige oorzaken < € 10	7 V	

Sport		252 Voordeel
Salarissen en onderhoud derden sportaccommodaties algemeen	10 V	
Zwembad Molenkoog afrekening gas-electra 2018, meerkosten salarissen per saldo	-64 N	
Sportvelden meer doorbelastingen gemeentewerken (verrekeningen)	-38 N	
Sportvelden overige oorzaken < 10	4 V	
Meer opbrengsten sportvelden	19 V	
Minder sloopkosten Beatrixzaal dan begroot	15 V	
Geen doorbelasting rente en afschrijving TXL sporthal	272 V	
Minder kosten en onderhoud aan inventaris sporthallen	34 V	

Kunst en Cultuur		98 Voordeel
Een belangrijk speerpunt van de cultuurnota is de cultuureducatie van de jeugd. Dit wordt integraal vormgegeven met activiteiten vanuit het IJlandse model. Hiervoor moet nog een uitvoeringsprogramma opgesteld worden, waarin is opgenomen hoe het IJlandse model samenhangt met het cultuur- en sportbeleid. De focus hiervoor ligt in 2020 en 2021.	12 V	
Minder kosten d'ouwe Ulo beheer en onderhoud	21 V	
De prioriteiten voor de uitwerking van de erfgoednota zijn in 2019 verschoven naar o.a. instandhouding monumenten en communicatie met eigenaren. Dit heeft geleid tot minder uitgaven.	51 V	
Minder salarissen	7 V	
Overige oorzaken < € 10	7 V	

Subsidies en leningen		10 Voordeel
Minder salarissen	10 V	

Speelplaatsen		1 Voordeel
Overige oorzaken < € 10	1 V	

Totaal programma 6		384 Voordeel
---------------------------	--	---------------------

B Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

7 Duurzaam, schoon en innovatief 2019 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2018	Begroting 2019 primaire	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Afval	2.071	1.898	1.921	1.675
Rioolbeheer	2.679	2.565	2.574	2.786
Milieubeleid	851	1.041	1.342	1.073
Openbare toiletten	170	30	30	24
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	5.770	5.535	5.867	5.558

Baten

	Rekening 2018	Begroting 2019 primaire	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Afval	2.033	2.329	2.329	2.133
Rioolbeheer	3.260	3.315	3.310	3.394
Milieubeleid	86	11	11	14
Openbare toiletten	30	0	0	0
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	5.410	5.655	5.649	5.541
Saldo programma 7	-361	120	-218	-17

Rekeningresultaat programma 7 (verschil begroting - rekening)	€	201	Voordeel
---	---	-----	----------

Analyse

(bedragen x € 1.000)

Afval		51 Voordeel
Lagere kosten onderhoud inzamelmiddelen	31 V	
Hogere verwerkingskosten huishoudelijk afval	-42 N	
Minder doorbelaste kosten	61 V	
De nog te betalen kosten over 2018 voor glaszameling vielen lager uit	46 V	
Minder opbrengsten oud papier (gedeeltelijk) 2018 en 2019	-46 N	
Voordeel op afrekening 2015 en 2016 Nedvang en 2018 HVC en lagere opbrengst kunststof, per saldo	94 V	
Halen geen bedrijfsafval meer op, nog wel begroot	-49 N	
Lagere opbrengst reinigingsrechten	-38 N	
Overige oorzaken <10	-6 N	

Rioolbeheer		128 Nadeel
Hogere kosten en lagere opbrengsten bestrijden zwerfvuil	-23 N	
Minder groot onderhoud uitgevoerd dan verwacht waardoor er minder btw is gecompenseerd dan begroot. O.a. riolering Kogerstraat en Hogelandt zijn gestart in 2019 en worden opgeleverd en afgerekend in 2020.	-131 N	
Hoger aandeel riolering in straatreiniging	16 V	
Lagere kosten vegen straten	6 V	
Overige oorzaken	4 V	

Milieubeleid		272 Voordeel
Budget warmtevisie via decembercirculaire beschikbaar gesteld, wordt in 2020 besteed, verzoek overheveling via resultaatbestemming	237 V	
Minder doorbelaste kosten milieubeheer	15 V	
Minder kosten geluidshinder en opbrengst commissie geluidshinder 2018 en 2019	16 V	
Overige oorzaken <10	4 V	

Openbare toiletten		6 Voordeel
Overige oorzaken <10	6 V	

Totaal programma 7		201 Voordeel
--------------------	--	--------------

B Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

8 Goed wonen, goede bereikbaarheid 2019 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2018	Begroting 2019 primair	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Wegen, straten en pleinen	3.031	3.767	3.914	3.634
Verkeer	1.802	460	680	366
Parkeren	480	567	648	630
Luchtvaartterreinen	1	0	0	0
Volkshuisvesting	929	696	899	829
Bouw- en woningtoezicht	1	0	20	2
Bouwgrondexploitatie	1.696	270	1.008	1.452
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	7.940	5.761	7.170	6.913

Baten

	Rekening 2018	Begroting 2019 primair	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Wegen, straten en pleinen	151	190	300	671
Verkeer	280	12	332	344
Parkeren	3.362	4.378	4.318	4.211
Volkshuisvesting	1.585	1.016	1.016	954
Bouwgrondexploitatie	1.624	0	0	427
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	7.002	5.596	5.966	6.608
Saldo programma 8	-938	-165	-1.204	-306

Rekeningresultaat programma 8 (verschil begroting - rekening)	€	898	Voordeel
--	----------	------------	-----------------

Analyse

(bedragen x € 1.000)

Wegen, straten en pleinen		651 Voordeel
Voordeel kapitaallasten Planet Texel	111 V	
Extra kosten afvoeren grond en meerkosten opknappen De Staart	-44 N	
Meer klein onderhoud aan wegen uitgevoerd ter voorkoming van achterstand	-25 N	
Door PFAS problematiek minder bermonderhoud uitgevoerd	41 V	
Incidenteel minder werk uitgevoerd aan kunstwerken	15 V	
Onvoorziene uitgaven, extra kosten toezicht, wegininspectie en valgewichtdeflectie voor 2 jaar uitgevoerd	-28 N	
Samengesteld budget project Oranjestraat gedeeltelijk niet uitgegeven, verzoek overhevelen via resultaatbestemming	127 V	
Lagere kapitaal- en exploitatielasten wegen	260 V	
Hogere doorbelasting huisvestingskosten	-17 N	
Minder onderhoud beschoeiingen en hogere doorbelasting schouw, per saldo	19 V	
Minder doorbelaste kosten verkeer en vervoer	94 V	
Hogere opbrengsten kabels en leidingen	20 V	
Hogere kosten onkruidbeheersing verharding door meer werk en faillissement aannemer	-12 N	
Door personele omstandigheden vertraging in uitvoering onderhoud banken en heiningen	18 V	
Uitvoering vertraagd door beperkte beschikbaarheid personeel Dynniq en problemen bij de leverancier van armaturen	76 V	
Hogere doorbelaste kosten gladheidsbestrijding, meer strooizout aangekocht, per saldo	-12 N	
Overige oorzaken <10	8 V	

Verkeer		326 Voordeel
Budget bestemd voor maatregelen ivm 60 km/u in het buitengebied, verzoek overheveling via resultaatbestemming	270 V	
Straatmeubilair voorbereidingskosten gemaakt en opdracht gegeven, kosten in 2020	31 V	
Minder regulier onderhoud wegmarkering i.v.m. omzetting naar koudplast	27 V	
Overige oorzaken <10	-2 N	

Parkeren		89 Nadeel
Meer kosten administratieve afhandeling, afrekening 2017 en 2018	-37 N	
Meer digitale communicatie waardoor minder advertentieruimte is ingekocht bij reguliere media	17 V	
Minder opbrengsten parkeren en parkeerboetes	-107 N	
Minder inhuur mensen parkeren	45 V	
Overige oorzaken <10	-7 N	

Luchtvaartterreinen		0 Voordeel
Geen afwijkingen	-	

Volkshuisvesting		9 Voordeel
Minder kosten omgevingsvergunningen en lagere opbrengst leges, per saldo	-4 N	
Weinig interesse voor de blijverslening	7 V	
Overige oorzaken <10	6 V	

Bouw- en Woningtoezicht		18 Voordeel
Door de raad is besloten de welstandsnota niet te actualiseren	20 V	
Overige oorzaken <10	-2 N	
Bouwgrondexploitatie		17 Nadeel
Nadelig resultaat grondexploitatie Den Burg Oost, toelichting paragraaf grondbeleid	-54 N	
Voordeel salarissen bouwgrondexploitatie	37 V	
Totaal programma 8		898 Voordeel

B Jaarrekening

Wat heeft het gekost?

99 Overhead 2019 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2018	Begroting 2019 primair	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Overhead	7.017	8.020	7.689	7.600
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	7.017	8.020	7.689	7.600

Baten

	Rekening 2018	Begroting 2019 primair	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019
Overhead	34	340	73	93
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	34	340	73	93
Saldo programma 99	-6.982	-7.679	-7.616	-7.507

Rekeningresultaat programma 99 (verschil begroting - rekening)	€	108	Voordeel
---	----------	------------	-----------------

Analyse

(bedragen x € 1.000)

Huisvesting		63 Voordeel
Gemeentehuis/Gemeentewerken		
Doorberekening overhead huisvesting enerzijds hoger door meer m3 en anderzijds een voordeel als gevolg van uitkering brandschade Gemeentewerken (59 V), onderhoudskosten (-5 N), nutsvoorzieningen (18 V), minder ontvangen subsidie zonnepanelen (-9 N) en wko (-18 N).	45 V	
Implementatie Installatieverantwoordelijkheid		
Door capaciteitsgebrek zijn een aantal werken niet uitgevoerd.	13 V	
Overige oorzaken < 10	5 V	

Personeel overhead		125 Nadeel
Organisatiebreed is er door moeilijk in te vullen vacatures een voordeel van 171.000. Daar staat tegenover een nadelige cao correctie als gevolg van uitstel cao akkoord.	-13 N	
Woon-werk verkeer en dienstreizen personeel		
Nadeel is het gevolg van toenemend personeel van het vaste land. Met de halfjaarrapportage is een analyse van het structurele karakter gereed.	-47 N	
Vervanging wegens ziekte		
Daling van het ziekteverzuim heeft zich ook in de tweede helft van 2019 licht doorgezet. Daardoor is er minder inhuur nodig gebleken.	31 V	
Bijdrage personeelsvereniging		
In 2019 waren er moeilijk vervulbare vacatures waardoor ze langer openstonden dan gewenst. Er is ook minder ingehuurd dan gepland. Het zittend personeel en de medewerkers die wel werden ingehuurd hebben die gaten dichtgelopen. Daarom is er voor gekozen de bijdrage aan de PV als dank iets te verruimen om de moraal van de organisatie hoog te houden.	-14 N	
Opleidingen	-5 N	
Bedrijfsmaatschappelijke activiteiten		
Dit budget is o.a. voor begeleiding en ondersteuning arbeidsongeschikte medewerkers in het traject van de wet poortwachter inclusief kosten arbeidsdeskundigenonderzoeken en psychologische rapportages. De ARBO wet schrijft deze acties voor. Voor ziekteverzuimpreventie is ingezet op hulpmiddelen op het werk zoals beeldschermbrillen, aangepaste stoelen en hoog-laag bureaus. Het ziekteverzuim bestaat voor een aanzienlijk deel uit langdurig zieken. Het verzuimpercentage 2019 is 6,11%, hiervan is 5% langdurig ziek. Voor de langdurig zieken is meer inzet van de bedrijfsarts nodig en voor begeleiding. Hier tegenover staat een groot aantal geslaagde re-integraties of afkeuringen. Met de halfjaarrapportage is een analyse van het structurele karakter gereed.	-57 N	
Outplacement		
Er zijn meer personen begeleid naar een baan buiten de gemeente dan verwacht.	-23 N	
Ondernemingsraad		
Door wisselingen in de samenstelling van de leden van de OR zijn cursussen uitgesteld.	10 V	
Overige oorzaken < 10	-7 N	

Automatisering		157 Voordeel
Kapitaallasten		
Uitgestelde investeringen waaronder de nieuwe ICT omgeving die in 2020 geïmplementeerd wordt.	101 V	
De aanbesteding van de nieuwe ICT omgeving heeft in 2019 veel energie gekost waardoor enkele geplande zaken niet in 2019 gerealiseerd zijn. Deze worden in 2020 ingehaald.	56 V	93

Organisatie		13 Voordeel
Inkoop en aanbesteding Bij enkele grote aanbestedingen is er extra specialistische inkoop kennis nodig geweest. Daarnaast is er samengewerkt met Stichting Cordale om het Texels inkoop- en aanbestedingsbeleid te herzien.	-18 N	
Bezwaar- en beroepschriften In 2019 zijn veel bezwaarschriften ingediend. De verdeling van de kosten voor coördinatie en secretariaat tussen Texel en Hollands Kroon komt daardoor iets onvoordeliger uit.	-13 N	
Abbonnementen	13 V	
Bijdrage VNG	9 V	
Diverse kleinere voordelen op diverse risico's, accountantskosten, telefonie, huishoudelijke hulp, archief, rechtskundige adviezen en advertenties.	20 V	
Overige oorzaken < 10	2 V	
Totaal programma 99		108 Voordeel

Algemene dekkingsmiddelen 2019

In de programmaverantwoording wordt het overzicht algemene dekkingsmiddelen gegeven. Dit overzicht bevat tenminste de realisatie betreffende:

- lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is
- algemene uitkering
- dividend
- onvoorzien

Lokale heffingen

De gemeente Texel heeft de volgende niet besteding gebonden gemeentelijke heffingen:

(bedragen x € 1.000)

2019	Begroting	Realisatie	Saldo
Onroerende zaak belasting	1.938	1.831	-107
Toeristenbelasting	5.756	5.464	-292
Forensenbelasting	1.107	1.087	-20
Precariobelasting	172	159	-13
Totaal	8.973	8.541	-432

Algemene uitkering

De verantwoorde algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de werkelijke ontvangsten in 2019. De begroting is gebaseerd op de septembercirculaire van het vorige begrotingsjaar.

(bedragen x € 1.000)

2019	Begroting	Realisatie	Saldo
Uitkering gemeentefonds	24.892	25.344	452

Dividend

Verantwoord zijn de navolgende dividenden

(bedragen x € 1.000)

2019	Begroting	Realisatie	Saldo
Bank Nederlandse Gemeenten	14	9	-5
H.V.C. Garantstellingsprovisie	48	52	4
Liander	0	1	1
Totaal	62	62	0

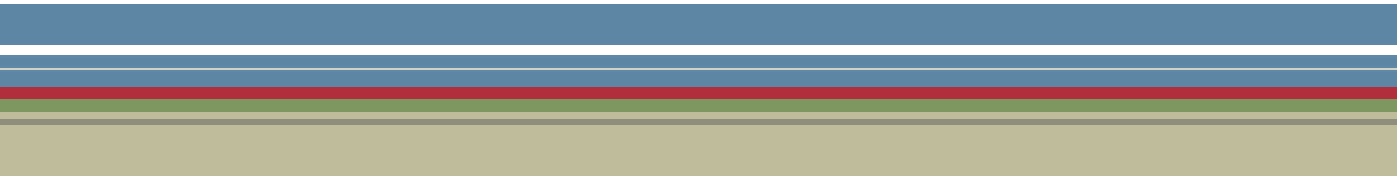
Onvoorzien

Het beschikbare budget op jaarbasis is € 8.000. Er is geen gebruik gemaakt van de post onvoorzien.

2019	Begroting	Realisatie	Saldo
Post onvoorzien	- 8	0	8

Totaal dekkingsmiddelen

2019	Begroting	Realisatie	Saldo
Totaal dekkingsmiddelen	33.919	33.947	28

Paragrafen

Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan, worden gebundeld in een kort overzicht.

De paragrafen geven extra informatie voor de beoordeling van de financiële positie op de korte en langere termijn.

Als er voor een onderwerp een actuele nota bestaat, blijft de paragraaf beperkt tot een korte beschrijving van de stand van zaken. Als deze ontbreekt, is de paragraaf uitgebreider.

Er zijn 8 paragrafen, te weten:

Paragraaf A	Verbonden partijen
Paragraaf B	Sociaal Domein
Paragraaf C	Onderhoud openbare ruimte en gebouwen
Paragraaf D	Bedrijfsvoering
Paragraaf E	Grondbeleid
Paragraaf F	Financiering
Paragraaf G	Lokale lasten
Paragraaf H	Weerstandsvermogen

PARAGRAAF A VERBONDEN PARTIJEN

Waar gaat het over?

In deze paragraaf wordt beleidsinhoudelijke en financiële informatie verstrekt over de verbonden partijen. De algemene visie en het beleid ten aanzien van verbonden partijen zijn opgenomen in de Nota Verbonden Partijen.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld. Deze middelen kunnen verloren gaan in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als de financiële problemen bij de verbonden partijen kunnen worden verhaald op de gemeente.

Bestaand beleid

- [Nota Verbonden Partijen](#) (2015)
- [Plan van Aanpak samenwerkingstrajecten](#) (2012)
- [Overzicht bestuurlijke vertegenwoordigingen bij verbonden partijen](#) (2017)
- Financiële uitvoeringsregeling gemeenschappelijke regeling (2019)

Trends en ontwikkelingen

- Het bestuurlijk en financieel belang van verbonden partijen is binnen de overheid (en ook voor Texel) de laatste jaren toegenomen en zal naar verwachting blijven groeien.
- Kleinere gemeenten zullen vanwege ontwikkelingen binnen de overheidssector in toenemende mate in samenwerkingsverbanden participeren om de bestuurskracht en uitvoeringskracht te kunnen garanderen.
- Van college en raad wordt in toenemende mate een balans gevraagd tussen 'loslaten' en 'grip hebben op'. Dit vraagt een nauwer samenspel tussen raad, college en ambtelijke organisatie (intern) en de samenwerking met andere gemeenten.

Op basis van de vernieuwing van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) en de uitkomsten van onderzoeken naar Sturing op verbonden partijen (concern control) en Informatievoorziening verbonden partijen (rekenkamercommissie) zijn een aantal verbeteringen qua informatievoorziening opgenomen in deze paragraaf. Tevens wordt ook in de programma's expliciet aangegeven welke verbonden partijen betrokken zijn en voor/binnen welke taakvelden zij actief zijn. Bij beleidsvoorstellen in de programma's wordt ook vermeld - indien van toepassing - welke verbonden partij betrokken is.

Beleidsdoelstellingen

- Uitvoering geven aan beleid conform de in 2015 vastgestelde Nota Verbonden Partijen;
- Verbeteren van de informatievoorziening aan de gemeenteraad over de verbonden partijen - met name in relatie tot sturing en toezicht op de uitvoering - conform de uitgangspunten zoals tussen college en raad overeengekomen.

Totaaloverzicht verbonden partijen gemeente Texel

Publiekrechtelijke verbonden partijen	- GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord; - GR GGD Hollands Noorden; - GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord; - GR De Waddeneilanden; - GR Regionaal Historisch Centrum Almar.
Naamloze vennootschappen	- N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland; - N.V. Bank Nederlandse Gemeenten; - N.V. Alliander (voorheen N.V. Houdstermaatschappij Gaskop Noord-Holland); - N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord; - N.V. TESO; - Texel Airport N.V.
Besloten vennootschap	BV Kantoorpand Emmalaan
Stichtingen	V.V.V. / Stichting Texel Promotie
Coöperaties	Coöperatie Texel Energie U.A.

Informatievoorziening verbonden partijen van college aan de raad

Op 21 oktober 2015 heeft de raad de ‘Nota verbonden partijen gemeente Texel 2015’ vastgesteld. Hierin is opgenomen dat informatievoorziening tussen college en raad plaatsvindt op basis van een risico-inschatting. Dit op basis van bestuurlijke en financiële risico’s van de gemeente in relatie tot verbonden partijen (zie Nota verbonden partijen in 3.5. en 3.6. en bijlage 3). Bij de aanbidding van de programmabegroting doet het college op basis hiervan in de paragraaf verbonden partijen een voorstel voor wat betreft de informatievoorziening die recht doet aan de omvang en risico’s van de verbonden partij op basis van de drie pakketten (‘basis, plus, plus-plus’).

Ten aanzien van de verbonden partijen onderkent Texel de volgende indeling:

Basis Pakket	Plus Pakket	Plusplus Pakket
GR GGD Hollands Noorden NV Texel Airport NV Bank Nederlandse Gemeenten NV Alliander NV Ontwikkelingsbedrijf NHN NV Teso Stichting VVV Texel promotie BV Kantoorpand Emmalaan Coöperatie TexelEnergie	GR RHCA (regionaal archief) NV Huisvuilcentrale GR Omgevingsdienst NHN	GR Veiligheidsregio NHN GR De Waddeneilanden

Informatie verbonden partijen

Hierna treft u de beleidsinhoudelijk en financiële informatie per verbonden partij. Een aantal onderdelen is wettelijk verplicht, overige onderdelen zijn opgenomen op basis van de door de raad vastgestelde Nota verbonden partijen. De informatie is zo actueel mogelijk ingevoerd op basis van beschikbare informatie per verbonden partij.

Samenwerking op het gebied van Sociaal Domein

De informatie over de regionale samenwerking in het sociaal domein is te vinden in de paragraaf B: Sociaal Domein.

Publiekrechtelijk verbonden partijen

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Naam	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	De doelstelling van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) is het verkleinen van risico's en het beperken van leed en (gezondheids-)schade bij incidenten. De Veiligheidsregio bereikt dit door het bieden van adequate hulp en door intensief samen te werken met andere betrokken partijen. Het doel van de gemeenschappelijke regeling VRNHN is het gezamenlijk behartigen van de belangen die de schaal van de individuele gemeente te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. Tot de taken behoren het uitvoeren van werkzaamheden als bedoeld in de Wet Veiligheidsregio's, en het instellen, in stand houden en beheren van de centrale post ambulancevervoer (gezamenlijk met Witte Kruis in de RAV Noord-Holland Noord). Tevens maakt het Veiligheidshuis onderdeel uit van de VRNHN.
Relatie met beleidsprogramma	2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde.
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van het algemeen bestuur.
Bestuurlijk aandeel	In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat het algemeen bestuur ieder jaar in de eerste vergadering of de vergadering na een wijziging van de gemeenschappelijke regeling het aantal stemmen per deelnemer vaststelt. Voor Texel zijn het aantal stemmen vastgesteld op 4 stemmen in 2019 (gemeentelijke bijdrage 4,17%).
Financieel belang	Totale begroting 2017: € 62,731 miljoen (incl. taakstellende bezuiniging) Bijdragen gemeenten: € 39,361 miljoen. Totale begroting 2018: € 63,937 miljoen (incl. taakstellende bezuiniging) Bijdragen gemeenten: € 39,542 miljoen. Totale begroting 2019: € 68,230 miljoen Bijdrage gemeenten: € 42,039 miljoen. Per 31/12/2013 is een lening verstrekt ter hoogte van de restantboekwaarden van de brandweerkazernes Den Burg en De Cocksdorp in verband met de regionalisering. De boekwaarde van deze lening is per 01/01/2020 € 2.667.382
Bijdrage gemeente	Bijdrage 2017: € 1.653.527 Bijdrage 2018: € 1.639.233 Bijdrage 2019: € 1.754.260
Eigen Vermogen	2017: € 5.269.000 2018: € 5.010.000 2019: € 5.327.000
Vreemd vermogen	2017: € 51.668.000 2018: € 53.311.000 2019: € 57.268.000
Solvabiliteitsindex	2017: 0,093 2018: 0,086 2019: 0,085
Financieel resultaat	2017: € 106.000 2018: € 521.000 2019: € 586.000

Risico's	In 2019 liep de VRNHN een risico op het gebied van de Meldkamer Noord-Holland. De samenvoeging van de meldkamer had vertraging opgelopen doordat het systeem nog niet operationeel was. Het Ministerie van Justitie & Veiligheid heeft de VRNHN hiervoor een financieel vangnet aangeboden. Het ministerie neemt een deel van de frictiekosten voor haar rekening, mits is voldaan aan de gestelde randvoorwaarden in het Transitieakkoord. Dit betekende dat een deel van de frictiekosten voor rekening van de VRNHN is en na realisatie van de Meldkamer Noord-Holland een deel verrekend kon worden met het ministerie. Deze verrekening heeft plaatsgevonden, omdat er is voldaan aan de randvoorwaarden door de VRNHN.
Ontwikkelingen	In 2019 is de totstandkoming van de Meldkamer Noord-Holland gerealiseerd en is ingestemd met de oprichting van de Brandweerschool Noord-Holland. Tenslotte zijn in 2019 het nieuwe Regionaal Risicoprofiel en Beleidsplan 2020-2023 opgesteld welke in 2020 wordt behandeld in het besluitvormingsproces. De inwerkingtreding van de Wet normalisering positie ambtenaren (Wnra) is voor de Veiligheidsregio's uitgesteld tot 2021 in plaats van 1 januari 2020.

GGD Hollands Noorden

Naam	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD Hollands Noorden)
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	Doel van de samenwerking is het behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan. GGD Hollands Noorden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Noord-Holland Noord. Gemeentelijk belang: Uitvoering inspectie kinderopvang, bescherming en bevordering van de gezondheid van onze inwoners, input gemeentelijk gezondheidsbeleid, uitvoering jeugdgezondheidszorg en preventie, monitoren gezondheid inwoners, uitvoering Wet verplichte GGZ.
Relatie met beleidsprogramma	2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde.
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.
Bestuurlijk belang	De wethouder van Dorpen, Cultuur, het Sociaal Domein en Zorg en Onderwijs is gemeentelijk vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van de GGD.
Bestuurlijk aandeel	Ieder lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. De verdeelsleutel voor stemmen is: één stem per volle 10.000 inwoners per gemeente. Het totaal aantal stemmen is 75. Hiervan zijn 2 stemmen voor Texel. Ieder lid van het dagelijks bestuur heeft één stem.
Financieel belang	De totale begroting van GGD Hollands Noorden voor 2019 (na tweede wijziging) bedraagt € 42.481.000.
Bijdrage gemeente Texel	2018: € 499.237 (incl. € 66.911 Veilig Thuis, waarvan € 17.003 nog vast te stellen) 2019: € 531.427 (incl. € 49.908 Veilig Thuis) Door Texel zijn geen garantstellingen gedaan of lening en verstrekt aan de GGD.
Eigen Vermogen	2018: € 141.000 (inclusief negatief resultaat van €41.000 Veilig Thuis) 2019: € 344.000
Vreemd Vermogen	2018: € 10.490.000 2019: € 10.490.000
Solvabiliteitsindex	2018: 0,019 2019: 0,036
Financieel resultaat	2018: € 328.000 2019: € 180.000
Risico's	De GGD heeft een financieel herstelplan opgesteld. Onderdeel van het herstelplan is het opbouwen van de algemene reserve met € 180.000 per jaar, zodat in 2022 de maximale stand van de algemene reserve (2,5% van het begrotingstotaal) wordt bereikt.

Ontwikkelingen	Financiële prognose 2019 volgens 2e Burap 2019 Over 2019 wordt voor de GGD een voordelig jaarresultaat van € 1.223.000 verwacht. De prognose van het jaarresultaat valt € 1.043.000 hoger uit dan begroot. Het positieve resultaat is overwegend incidenteel van aard. Dit geld heeft de GGD volgens eigen zeggen nodig om de komende jaren de bedrijfsvoering op orde te houden. Eigen vermogen Het eigen vermogen bedraagt na de resultaatbestemming over 2018 € 141.000 positief. De opbouw van het eigen vermogen ontwikkelt zich wat dat betreft in lijn met het financieel herstelplan. Met het positieve resultaat over 2019 wordt een grote stap gedaan richting financiële gezondheid. Volgens de kadernota is men voornemens om het algemene reserve te verhogen naar €571.000 (ultimo 2019). Hier dient nog een besluit door het Algemeen Bestuur over genomen te worden. ICT Agenda In de Kadernota 2021 staat de GGD voornemens is het positieve saldo over 2019 deels (750.000) te reserveren voor het vormen van ICT agenda. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2019 wordt het Algemeen Bestuur een voorstel voorgelegd. 3e Wijziging gemeenschappelijke regeling GGD De GGD heeft een 3e wijziging van de gemeenschappelijke regeling GGD voorgelegd aan de colleges. Met deze wijziging wordt voldaan aan de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) en de Wet publieke gezondheid (WPG). De verwachting is dat deze wijziging medio 2020 wordt vastgesteld.
------------------------------	---

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Naam	Omgevingsdienst Noord Holland Noord (RUD NHN)
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Hoorn
Doelstelling en openbaar belang	De kwaliteit van de uitvoering van de milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) te verbeteren en een uniform karakter te geven. Openbaar belang: een schone en veilige leefomgeving.
Relatie met beleidsprogramma	2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde. 7: Duurzaam, schoon en innovatief.
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Drechterland, Hollands Kroon, Medemblik, Stede Broec, Bergen, Enkhuizen, Hoorn, Opmeer, Castricum, Heerhugowaard, Koggenland, Den Helder, Heiloo, Langedijk, Schagen, Texel en de Provincie Noord-Holland.
Bestuurlijk belang	Wethouder Vergunningen, Gemeentewerken, Verkeer en Vervoer en Financiën - Lid van het Algemeen Bestuur.
Bestuurlijk aandeel	De stemverhouding is op basis van de inbreng van inwoneraantal en financiën. Texel heeft 3% van de stemmen.
Financieel belang	Lumpsum bijdrage deelnemende gemeente en provincie 2019: €18.744.956 waarvan € 482.713 voor de gemeente Texel 2,58%
Bijdrage gemeente	2017: € 456.576 2018: € 429.150 2019: € 518.100
Eigen vermogen	2017: € 2.113.536 2018: € 2.594.658 2019: € 3.142.317
Vreemd vermogen	2017: € 5.393.376 2018: € 4.117.834 2019: € 4.965.698
Solvabiliteitsindex	2017: 0,392 2018: 0,241 2019: 0,387
Financieel resultaat	2017: € 1.233.364 2018: € 131.321 (voor bestemming) 2019: nog niet bekend
Risico's	De geïnventariseerde risico's hebben betrekking op wettelijke ontwikkelingen, waaronder de nieuwe omgevingswet en privatisering bouwtenen. De stand van de algemene reserve van de omgevingsdienst is naar verwachting € 468.624 (1 januari 2019).
Ontwikkelingen	In 2018 is onderzoek gedaan naar de voor-en nadelen van outputfinanciering en de huidige lumpsumfinanciering (input). In de kaderbrief van 2019 van de Omgevingsdienst NN is aangegeven dat in 2018 een bestuurlijke keuze over de financieringsvorm wordt gemaakt en in 2019 met de nieuwe financieringsvorm wordt gewerkt. Dit is in 2019 nog niet gebeurd. Met ingang van het jaar 2019 kan het (ingebrachte en aangeboden) extra pakket periodiek worden herzien. Vanaf 2021 zal de omgevingsdienst voor de deelnemende gemeenten en provincie taken uitvoeren vanuit de omgevingswet. Voor de jaren 2019 en 2020 is het noodzakelijk om de benodigde ontwikkelingsstappen te nemen en medewerkers op te leiden.

Gemeenschappelijke regeling de Waddeneilanden

Naam	De Waddeneilanden
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Harlingen
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de gemeenschappelijke regeling: • de behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de vijf Nederlandse Waddeneilanden; • het uitdragen van het standpunt van de deelnemende gemeenten richting andere betrokken overheden; • overleg, coördinatie en afstemming ten aanzien van beleids- en beheeraspecten; • samenwerking en ondersteuning ten aanzien van uitvoeringszaken van deelnemende gemeenten die te kennen hebben gegeven bij deze deelactiviteit betrokken te willen zijn; • het voorbereiden, vaststellen en uitvoeren van gemeenschappelijke beleidskaders voor zover de bevoegdheid hiertoe door de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten aan het Openbaar Lichaam is overgedragen.
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners 3: Mooi en gastvrij Texel 4: Texel werkt 8: Goed wonen, goede bereikbaarheid
Deelnemende partijen	De gemeentes Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog.
Bestuurlijk belang	Vanuit het college maakt de burgemeester deel uit van het Dagelijks Bestuur. Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door de 5 colleges van burgemeester en wethouders.
Financieel belang	Omvang totale begroting 2017: € 637.610 (realisatie) Omvang totale begroting 2018: € 881.432 (realisatie) Omvang totale begroting 2019: € 780.165 (realisatie)
Bijdrage gemeente Texel	2017: € 144.150 Voor de '5-eilandtaken' draagt Texel 30% bij. 2018: € 189.300 2019: € 187.117
Eigen Vermogen	2017: € -49.173 2018: € - 74.968 2019: € 60.380
Vreemd Vermogen	2017: € 394.963 2018: € 747.336 2019: € 427.246
Solvabiliteitsindex	2017: -0,14 2018: -0,11 2019: 1,12
Financieel resultaat	2017: € 183.206 2018: € - 91.432 2019: € 9.165
Risico's	De gemeenschappelijke regeling "De Waddeneilanden" is een kleine organisatie met weinig personeel. De organisatie is kwetsbaar indien er sprake is van (langdurige) ziekte.
Ontwikkelingen	In 2019 is een regiodeal ingediend voor de Waddeneilanden. Inmiddels is bekend dat de aanvraag is afgewezen.

Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	Beheren overgebrachte archieven, inspectietaak uitvoering informatiebeheer aangesloten leden, alles in het kader van de Archiefwet.
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners.
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Langedijk, Schagen en Texel.
Bestuurlijk belang	De burgemeester heeft namens Texel zitting in het algemeen bestuur.
Bestuurlijk aandeel	2 stemmen van de in totaal 50.
Financieel belang	Omvang totale begroting 2017: € 2.366.379 Omvang totale begroting 2018: € 2.455.847 Omvang totale begroting 2019: € 2.633.462
Bijdrage gemeente Texel	2017: € 51.870 2018: € 57.156 2019: € 59.362
Eigen Vermogen	2017: € 196.382 2018: € 303.071 2019: € 421.933
Vreemd Vermogen	2017: € 461.490 2018: € 1.325.127 2019: € 976.422
Solvabiliteitsindex	2017: 0,30 2018: 0,19 2019: 0,30
Financieel resultaat	2017: € 98.854 2018: € 123.034 2019: € 135.206
Risico's	
Ontwikkelingen	• Intensivering inspectieactiviteiten door de inwerkingtreding Wet Revitalisering Generiek Toezicht; • In 2018 is de basis voor een werkend e-depot gelegd waarin momenteel de eerste pilots draaien.

Overzicht privaatrechtelijk verbonden partijen

Naam	N.V. HVC
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	HVC is een nutsbedrijf van en voor gemeenten en waterschappen. De opdracht is om de aandeelhouders te helpen bij het realiseren van hun doelstellingen op het gebied van hergebruik van grondstoffen, afvalbeheer en duurzame energie. De HVC scheidt afval zoveel mogelijk aan de bron en werkt dit afval op tot nieuwe grondstoffen. Van het afval dat niet tot grondstof kan worden opgewekt, produceert HVC door middel van vergisting en verbranding duurzame energie. Deze energie levert HVC o.a. aan de aandeelhouders. Daarnaast helpt de HVC de aandeelhouders bij het ontwikkelen van lokale initiatieven op het gebied van warmte, wind- en zonne-energie.
Relatie met beleidsprogramma	7: Duurzaam, schoon en innovatief.
Deelnemende partijen	44 Aandeelhoudende gemeenten en 6 aandeelhoudende waterschappen.
Bestuurlijk belang	De wethouder die verantwoordelijk is voor milieu vertegenwoordigt de gemeente Texel bij de aandeelhoudersvergaderingen.
Bestuurlijk aandeel	De gemeente Texel bezit 24 van de in totaal 3.311 aandelen (0,72%). De stemverhouding is naar rato (één stem per aandeel). De boekwaarde van deze aandelen is per 01/01/2019 € 1.091.
Financieel belang	De NV had over 2019 een omzet van € 363.981.000. De gemeente Texel neemt diensten af van de HVC (afvalverwerking, energie) en betaalt voor deze dienstverlening. De omzet van 2018 was € 341.538.000.
Bijdrage gemeente	Geen aparte bijdrage.
Eigen vermogen	2017: € 103.216.000 2018: € 116.706.000 2019: € 126.469.000
Vreemd vermogen	2017: € 849.006.000 2018: € 856.447.000 2019: € 870.500.000
Solvabiliteitsindex	2017: 0,108 2018: 0,136 2019: 0,145
Financieel resultaat	2017: € 13.585.000 (na belastingen) 2018: € 13.306.000 (na belastingen) 2019: € 10.139.000 (na belastingen)
Risico's	De grootste risico's voor de HVC zijn een verminderde aanvoer van afval als gevolg van een betere scheiding en lagere energieprijzen als gevolg van een te groot aanbod van elektriciteit. Ook de ontwikkelingen op de markt voor secundaire grondstoffen, hebben impact op HVC. Slechtere resultaten van HVC leiden tot een verminderde solvabiliteitsopbouw. Bij een eventueel verlies van HVC, daalt het eigen vermogen.
Ontwikkelingen	Beperkt afnemende hoeveelheid te verbranden huishoudelijk afval door betere scheiding. Door economische ontwikkelingen groei in hoeveelheid te verbranden bedrijfsafval. Lagere grondstofprijzen afval door onder andere een importstop in China. De energieprijzen zijn door marktontwikkelingen in 2019 gedaald. De geprognoseerde stand van gegarandeerde geldleningen voor aandeelhouders A (= soort aandeel gemeente Texel) bedraagt per 31 december 2019 € 628 mln. De HVC heeft met haar financiers afspraken gemaakt over de wijze waarop gemeenten zullen worden aangesproken indien de HVC onverhoopt niet in staat is om aan haar verplichtingen te voldoen. Voorheen was elke aandeelhouder hoofdelijk aansprakelijk voor de totale schuld. Nu is de afspraak, dat de aandeelhouders naar rato van hun aandelenbezit zullen worden aangesproken. De garantstelling voor de gemeente Texel op basis van het aantal aandelen van de gemeente bedraagt per 31 december 2019 € 5,2 mln

BNG BANK N.V.

Naam	BNG BANK N.V.
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Haag
Doelstelling en openbaar belang	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. BNG is een betrouwbare eigentijdse bank en expert in het financieren van publieke voorzieningen. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners.
Deelnemende partijen	Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen.
Bestuurlijk belang	Wethouder van Financiën, communicatie, duurzaamheid en innovatie, economie en toerisme en wonen.
Bestuurlijk aandeel	Ieder aandeel geeft recht tot 1 stem. De gemeente heeft 7.371 aandelen. In totaal zijn er 100 miljoen aandelen. De nominale waarde van deze aandelen is € 18.427,50 (€ 2,50 per aandeel).
Financieel belang	De gemeente heeft een financieel belang van € 18.427,50. Ontvangen dividend 2017: € 18.648 Ontvangen dividend 2018: € 21.007 Ontvangen dividend 2019: € 9.361
Bijdrage gemeente	7.371 aandelen van € 2,50 nominaal
Eigen vermogen	2017: € 4.953.000.000 2018: € 4.990.000.000 2019: € 4.887.000.000
Vreemd vermogen	2017: € 135.072.000.000 2018: € 132.519.000.000 2019: € 144.802.000.000
Solvabiliteitsindex	2017: 0,036 2018: 0,038 2019: 0,033
Financieel resultaat	2017: € 393.000.000 2018: € 337.000.000 2019: € 163.000.000
Risico's	Geen Triple A status meer verkrijgen.
Ontwikkelingen	Geen relevante ontwikkelingen.

N.V. Alliander (voorheen Houdstermaatschappij GasKop Noord-Holland)

Naam	NV Alliander
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Arnhem
Doelstelling en openbaar belang	Het beheren van de aandelen NUON
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners.
Deelnemende partijen	Voormalige aandeelhouders NUON
Bestuurlijk belang	Wethouder van Vergunningen, Gemeentewerken, Verkeer en Vervoer en Financiën
Bestuurlijk aandeel	850 van de 136.794.964 aandelen (uitgegeven). De boekwaarde van deze aandelen is per 01 januari € 2.691. (voorlopig onveranderd opgenomen)
Financieel belang	Alliander NV beheert de aandelen van NUON.
Bijdrage gemeente	De gemeente doet geen bijdrage aan Alliander.
Eigen vermogen	2017: € 3.942.000.000 2018: € 4.129.000.000 2018: € 4.224.000.000
Vreemd vermogen	2017: € 4.127.000.000 2018: € 4.216.000.000 2019: € 4.567.000.000
Solvabiliteitsindex	2017: 0,489 2018: 0,495 2019: 0,480
Financieel resultaat	2017: € 195.000.000 (na belastingen) 2018: € 334.000.000 (na belastingen) 2019: € 253.000.000
Risico's	Er is geen risico verbonden aan het beheer van het aandeel.
Ontwikkelingen	Op 21 juni 2017 is besloten tot liquidatie van de Houdstermaatschappij GKNH. Reden hiervoor is de nieuwe wet Vennootschapsbelasting. De gemeenten zijn per die datum direct aandeelhouder van N.V. Alliander geworden. De weergegeven financiële gegevens zijn de cijfers van Alliander NV. Weergegeven zijn de cijfers uit de geconsolideerde balans. <u>Opmerking:</u> Formeel bestaat Houdstermaatschappij GasKop Noord Holland nog totdat de aanslagen vennootschapsbelasting formeel zijn afgewikkeld.

N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Naam	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	De gemeente Texel ontwikkelt voorwaardenscheppend beleid om Texel als kenniseiland zoveel mogelijk te stimuleren. Participatie in het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord draagt hieraan bij. Het ontwikkelingsbedrijf verzorgt de centrale aanpak op regionaal economisch terrein. De ambitie is om de economische dynamiek en de werkgelegenheid in de regio te optimaliseren. Het gaat hierbij om de volgende drie kerntaken: • Promotie en acquisitie; • Ontwikkeling/revitalisering van regionale bedrijventerreinen; • Kennistoepassing en innovatie structuur verbeterende projecten.
Relatie met beleidsprogramma	4: Texel Werkt!
Deelnemende partijen	De gemeenten uit Noord-Holland-Noord, Kamer van Koophandel en provincie Noord-Holland.
Bestuurlijk belang	Wethouder Economie, Toerisme, Onderwijs en Zorg vertegenwoordigt het college in de NV waar de gemeente aandeelhouder van is.
Bestuurlijk aandeel	De gemeente heeft als aandeelhouder 1 stem. De boekwaarde van deze aandelen is per 01/01/2016 € 1.000.
Financieel belang	Het Ontwikkelingsbedrijf ontving volgens hun begroting in 2019 van alle deelnemende gemeenten € 1.431.500 aan subsidiegelden; daarnaast nog een provinciale bijdrage van € 1.323.000,=
Bijdrage gemeente	2017: € 29.016 2018: € 31.339 2019: nog niet bekend
Eigen Vermogen	2017: € 805.677 2018: € 843.112 2019: nog niet bekend
Vreemd Vermogen	2017: € 1.962.172 2018: € 2.545.259 2019: nog niet bekend
Solvabiliteitsindex	2017: 1,41 2018: 1,33 2019: nog niet bekend
Financieel resultaat	2017: € 83.942 negatief 2018: € 37.435 2019: nog niet bekend
Risico's	Gemeente is aandeelhouder en draagt verder geen (financieel) risico.
Ontwikkelingen	Samen met het Ontwikkelingsbedrijf wordt ingezet op versterking van de economie in de regio Noord-Holland-Noord.

N.V. TESO

Naam	NV TESO
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Hoorn
Doelstelling en openbaar belang	Het exploiteren van de bootdienst tussen Texel en Den Helder en - in het algemeen - het verbeteren van de verbinding van Texel met de vaste wal.
Relatie met beleidsprogramma	4: Texel werkt 8: Goed wonen, goede bereikbaarheid
Deelnemende partijen	Individuele aandeelhouders.
Bestuurlijk belang	De burgemeester.
Bestuurlijk aandeel	Texel is één van de aandeelhouders. Texel heeft 2 aandelen met een nominale waarde van € 13,61(respectievelijk € 2,27 en € 11,34). In 2014-2015 waren er in totaal 3.129 aandeelhouders. Eén van de aandelen is via de Lionsveiling verkocht. De gemeente heeft nu nog één aandeel. De boekwaarde van dit aandeel is per 01/01/2016 € 8.670.
Financieel belang	De TESO exploiteert de bootdienst zelfstandig.
Bijdrage gemeente	De gemeente draagt niet bij in de exploitatie.
Eigen vermogen	Het boekjaar van TESO loopt van 1 april tot 31 maart: 31 maart 2016: € 103.122.000 31 maart 2017: € 118.483.000 31 maart 2018: € 122.306.000 31 maart 2019: € 127.293.000
Vreemd vermogen	31 maart 2016: € 10.449.000 31 maart 2017: € 15.117.000 31 maart 2018: € 15.903.000 31 maart 2019: € 14.365.000
Solvabiliteitsindex	31 maart 2016: 9,08 31 maart 2017: 8,87 31 maart 2018: 8,69 31 maart 2019: 8,99
Financieel resultaat	31 maart 2016: € 2.653.000 (na belastingen) 31 maart 2017: € 2.894.000 (na belastingen) 31 maart 2018: € 1.329.000 (na belastingen) 31 maart 2019: € 2.101.000 (na belastingen)
Risico's	TESO heeft een goede liquiditeitspositie. Het grootste risico voor de TESO is dat als gevolg van een milieu- of natuurramp de toeristen wegblijven. Uit het jaarverslag van de TESO: - Bedrijfsmatige risico's die zich in het boekjaar 2018/2019 hebben voorgedaan c.q. hebben geopenbaard betreffen diverse operationele aandachtspunten die voortvloeien uit de trendmatig hogere vervoersgroei dan werd voorzien in de DTV vervoersprognose tot 2040 en de afhankelijkheid van de in slechte staat van onderhoud verkerende afmeerinrichtingen, waaraan Rijkswaterstaat in 2023 grootschalige vervangings- en renovatiewerkzaamheden (V&R, tranche 4) zal gaan uitvoeren.
Ontwikkelingen	Het aantal personenauto-equivalenten (PAE's) steeg van 1.546.060 in 2015/2016 naar 1.605.248 in 2016/2017; een stijging van 3,8%. In de periode 2017/2018 zijn er 1,66 PAE's vervoerd, een stijging van 3,4%. Het aantal vervoerde personen steeg over dezelfde periode van 4.069.978 naar 4.130.000, een stijging van eveneens 1,4%. Het aantal personenovertochten steeg in het afgelopen boekjaar met 3,9% naar 4,29 miljoen. Met deze cijfers zit TESO ruimschoots boven het maximumscenario van de DTV-vervoersprognose.

Texel Airport N.V

Naam	Texel Airport
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk, Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	De Cocksdorp
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van Texel Airport NV is de aanleg, het onderhoud, de ontwikkeling en de exploitatie van het vliegveld.
Relatie met beleidsprogramma	4: Texel werkt 8: Goed wonen, goede bereikbaarheid
Deelnemende partijen	Gemeente Texel, Stichting Vrienden Luchtvaartterrein en Stichting Da Vinci Comité
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft 2 vertegenwoordigers in de Raad van Commissarissen. Dit zijn de heren P.F. Hartman en C. den Ouden. Een collegelid vertegenwoordigt de gemeente bij de algemene vergadering van aandeelhouders.
Bestuurlijk aandeel	De gemeente Texel heeft 250 aandelen (47,6%). Dit is ook de stemverhouding. De boekwaarde van deze aandelen is per 31/12/2018 € 162.126.
Financieel belang	De NV exploiteert het vliegveld zelfstandig.
Bijdrage gemeente	De gemeente doet geen bijdragen in de exploitatie van de NV.
Eigen vermogen	2017: € 5.499.920 2018: € 5.502.191 2019: nog niet bekend
Vreemd vermogen	2017: € 64.911 2018: € 758.051 2019: nog niet bekend
Solvabiliteitsindex	2017: 0,988 2018: 0,879 2019 nog niet bekend
Financieel resultaat	2017: € 23.158 (na belastingen) 2018: € 2.271 (na belastingen) 2019: nog niet bekend
Risico's	De NV heeft een goede liquiditeitspositie en is in staat het eigen bedrijf te exploiteren. Het grootste risico voor de NV zijn overheidsmaatregelen die de exploitatiemogelijkheden van het vliegveld beperken. De exploitatie van het aangekochte hotel/restaurant "De Vlijt", dat ondergebracht is in een aparte BV en 100% eigendom is van Texel Airport.
Ontwikkelingen	Geen

Stichting V.V.V. Texel Promotie

Naam	Stichting VVV Texel Promotie
Rechtsvorm	Privaatrechtelijke samenwerking; Stichting
Vestigingsplaats	Den Burg
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de VVV is meer toeristen naar Texel te halen door promotie en reclame en het geven van informatie. 1. Het stimuleren van het toeristisch bezoek is een groot algemeen economisch en maatschappelijk belang. 2. Bundeling van krachten in de stichting VVV geeft aan bovenstaande doelen adequaat invulling. Dit is een vorm van publiek-private samenwerking waarbij gekozen is om dit via een stichting vorm te geven.
Relatie met beleidsprogramma	3: Mooi en gastvrij Texel 4: Texel werkt
Deelnemende partijen	TOP, TESO en gemeente Texel.
Bestuurlijk belang	Wethouder van Economie, Toerisme, Onderwijs en Zorg.
Bestuurlijk aandeel	Niet van toepassing.
Financieel belang	TOP en gemeente betalen elk € 220.500 en TESO € 110.250 per jaar. De boekwaarde van de aandelen is per 01/01/2016 € 90.756.
Bijdrage gemeente	€ 220.500 per jaar voor promotie, inclusief voorlichting en informatie (met jaarlijkse indexering).
Eigen vermogen	2016: € 593.010 2017: € 495.000 2018: € 505.000 2019: nog niet bekend
Vreemd vermogen	2016: € 253.858 2017: € 505.000 2018: € 493.000 2019: nog niet bekend
Solvabiliteitsindex	2016: 0,48 2017: 0,50 2018: 0,51 2019: nog niet bekend
Financieel resultaat	2016: € 12.664 (na belastingen) 2017: € 15.847 2018: € 9.969 2019: nog niet bekend
Risico's	Geen gemeentelijke risico's.
Ontwikkelingen	Ingezet wordt op versterking van het Texelse product. In 2019 is een nieuw vierjarig prestatiecontract gesloten (periode 2020 tot en met 2023).

Kantoorpand Emmalaan BV

Naam	Kantoorpand Emmalaan
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Burg
Doelstelling en openbaar belang	De vennootschap heeft ten doel het realiseren, in stand houden en exploiteren van een kantoorgebouw. Het kantoorgebouw zal in principe beschikbaar worden gesteld en gehouden voor een organisatie welke zich dienstbaar stelt aan promotie van het eiland Texel als toeristisch gebied, alles in de ruimste zin.
Relatie met beleidsprogramma	3: Mooi en gastvrij Texel
Deelnemende partijen	St. Adm. Kantoor TVO, idem TVO, St. VVV Texel Promotie, TESO
Bestuurlijk belang	Wethouder van Economie, Toerisme, Onderwijs en Zorg m.i.v. 10 september 2015 zowel aandeelhouder als enig lid Raad van Commissarissen.
Bestuurlijk aandeel	€ 90.760
Financieel belang	Geen jaarlijkse bijdrage.
Bijdrage gemeente	€ 0
Eigen vermogen	2017: € 610.052 2018: € 600.549 2019: nog niet bekend
Vreemd vermogen	2017: € 257.286 2018: € 295.853 2019: nog niet bekend
Solvabiliteitsindex	2017: 3,37 2018: 3,02 2019: nog niet bekend
Financieel resultaat	2017: € 17.042 2018: € - 9.503 2019: nog niet bekend
Risico's	Waarde pand versus hypotheek en geplaatst aandelen kapitaal.
Ontwikkelingen	Geen.

Coöperatie Texel Energie U.A.

Naam	Coöperatie Texel Energie
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; coöperatie
Vestigingsplaats	Den Burg
Doelstelling en openbaar belang	• Inkopen en verkopen van duurzame energie • Produceren van duurzame energie • Bevorderen van energiebesparing • Samenwerken met gelijkgestemden
Relatie met beleidsprogramma	7: Duurzaam, schoon en innovatief.
Deelnemende partijen	Ruim 2.000 aandeelhouders.
Bestuurlijk belang	De gemeente bezit één aandeel van € 50,-.
Bestuurlijk aandeel	Elke aandeelhouder heeft één stem.
Financieel belang	1 Aandeel De boekwaarde van dat aandeel is per 01/01/2016 € 50.
Bijdrage gemeente	Geen.
Eigen vermogen	2017: - € 412.000 2018: € 30.000 2019: € 40.000
Vreemd vermogen	2017: € 750.000 2018: € 40.000 2019: € 40.000
Solvabiliteitsindex	2017: - 65% 2018: 10% 2019: 10%
Financieel resultaat	2017: € 23.000 2018: € 100.000 2019: € 20.000
Risico's	Geen.
Ontwikkelingen	Texel Energie is weer volledig terug. De administratie en financiën zijn op orde en de coöperatie is weer deelnemer bij verschillende projecten ter opwekking van duurzame energie. In 2017 heeft Texel Energie in opdracht van de gemeente een onderzoek naar zonnepanelen op parkeerplaatsen uitgevoerd, op basis waarvan nu de aanbesteding voorbereid wordt. Er is regelmatig en goed contact met het bestuur van TexelEnergie.

PARAGRAAF B SOCIAAL DOMEIN

Waar gaat het over?

De gemeente is sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor het sociaal domein: alle taken op het gebied van jeugdgezondheidszorg, jeugdhulpverlening, zorg en ondersteuning vanuit de Wmo en veel taken op het terrein van werk en inkomen (inclusief minimabeleid en schuldhulpverlening). De gemeente is het eerste aanspreekpunt voor inwoners die (tijdelijk) hulp en/of ondersteuning nodig hebben. In deze paragraaf is beschreven op welke wijze en binnen welke (financiële) kaders de gemeente Texel haar taken binnen het sociaal domein in 2019 heeft uitgevoerd.

Trends, ontwikkelingen en beleid

In de programmabegroting 2019 zijn diverse beleidsmatige trends en ontwikkelingen genoemd. Enkele voorbeelden van relevante resultaten in 2019:

Beleid en visie sociaal domein

De voorbereidingen zijn gestart en in april 2019 is er een raadsinformatieavond geweest waarbij de gemeenteraad is geïnformeerd en meegenomen is in de context, belangrijke elementen en voorgenomen richting van het nieuwe beleid. Ook zijn de verschillende dilemma's met raadsleden besproken. De verdere uitwerking van de visie en het beleid is door de discussie over bezuinigingen verschoven naar 2020.

Versterking van preventie

De gemeente zet blijvend in op preventie. Door tijdige inzet op het versterken van beschermende factoren en het voorkomen van risico's en problemen draagt op termijn bij aan de kwaliteit van leven van inwoners en minder inzet op het verhelpen van problemen.

De inzet van het IJslandse model gaat ook uit van gerichte en vroegtijdige inzet om het middelengebruik onder jongeren terug te dringen of zelfs te voorkomen.

In programma 2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde is een aantal andere behaalde resultaten over 2019 opgenomen.

Regionale samenwerking

Voor de Wmo-hulpmiddelen is een regionale aanbestedingsprocedure geweest en dat heeft geresulteerd in een nieuwe aanbieder voor hulpmiddelen op Texel te weten Welzorg. De afgelopen jaren zijn Jeugdhulp, Wmo en Participatie met drie gemeenten ingekocht.

De vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland hebben samen gewerkt aan de voorbereidingen tot invoering van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg per 1 januari 2020 (Wvggz) en ook de verdere decentralisatie van Beschermd wonen wordt gezamenlijk voorbereid.

De transformatieagenda 'Zorg voor de Jeugd' heeft in het najaar van 2019 verder vorm gegeven. De komende jaren worden verschillende projecten in de regio gezamenlijk opgepakt: Netwerk voor jongeren, Samenwerking met zorg en onderwijs, Zo stabiel en thuis mogelijk opgroeien en Versterken van het leereffect binnen de regio.

Met gemeenten in Noord-Holland Noord werken we samen op de thema's JeugdzorgPlus, Jeugdbescherming & Jeugdreclassering, GGD, Veilig Thuis en de arbeidsmarktregio (RPA).

Stand van zaken reserve sociaal domein

De egaliseringsreserve sociaal domein is per 1-1-2020 opgeheven vanwege de nieuwe financieringssysteem van het Rijk per 2019. Dit is besloten in de programmabegroting 2020 fase 2.

Stand reserve per 31/12/2018	€ 1.870.389
Onttrekking begroting 2019	€ 323.595 -/-

Stand per 31/12/2019	€ 1.546.794
Besluitvorming begroting 2020	€ 260.000* -/-

Overheveling algemene reserve € 1.286.794

*Per 1-1-2020 is er nog € 260.000 onttrokken: € 160.000 voor de IJslandse aanpak en € 100.000 voor regionale samenwerking.

Financiële analyse

Het sociaal domein kenmerkt zich als een complexe werkelijkheid: een breed terrein waar veel wetten op van toepassing zijn en naast de gemeenten ook andere partijen (overheden en de zorgsector) hun beleid en verantwoordelijkheid hebben. Ze hebben daarbij ook invloed op elkaar. Deze complexe wereld laat zich dan ook slecht voorspellen. Daarnaast blijft op Texel de 'wet van de kleine getallen gelden'. Hierdoor kunnen schommelingen in cijfers voor relatief grote financiële afwijkingen zorgen. En dragen daarmee bij aan het financieel resultaat.

Korte analyse per beleidsterrein:

- **Participatie:** De budgetten voor re-integratie trajecten, uitkeringen en minimaregelingen zijn niet volledig uitgegeven in 2019. In de eerste helft van 2019 was er al een dalende trend zichtbaar en dat heeft zich in de tweede helft van 2019 verder doorgezet. Het aantal gezinnen met een bijstandsuitkering is stabiel gebleven vergeleken met 2018. Ook is het aantal inwoners dat werkt naast een (aanvullende) uitkering gestegen en zijn er minder nieuwe uitkeringen verstrekt. Er was in 2019 sprake van een gunstig economisch klimaat wat ervoor zorgt dat veel inwoners werken (naar vermogen). In 2019 heeft het Sociaal Team extra ingezet op uitstroom naar werk.
Het aantal inwoners dat begeleiding krijgt is opnieuw gestegen in 2019. Er zijn bij het Sociaal Team geen signalen dat er duidelijke oorzaken of trends zijn die zouden verklaren dat meer inwoners begeleiding nodig hebben. Bij het gebruik van dagbesteding zien we dezelfde trend. De stijging kan een kwestie van toeval zijn, maar kan ook te maken hebben met de vergrijzing, waardoor dagbesteding voor meer mensen noodzakelijk is.
- **Wmo:** Het aantal inwoners met een voorziening voor huishoudelijke hulp en praktische thuisondersteuning zien we een flinke stijging ten opzichte van de afgelopen twee jaren. Een deel van de stijging kan verklaard worden door de vergrijzing, dit kan beschouwd worden als een autonome ontwikkeling. Daarnaast kan de stijging deels ook te maken hebben met de invoering van het abonnementstarief. Dit was in de eerste helft van 2019 echter nog niet zichtbaar. In de halfjaarsrapportage 2019 is structureel € 115.000 toegevoegd aan het budget voor huishoudelijke hulp, dat is in 2019 voldoende gebleken.
- **Jeugd:** De nieuwe tarieven voor jeugdhulp hebben niet geleid tot meer uitgaven in 2019. In de programmabegroting 2019 hadden we verwacht dat het aantal trajecten in het kader van jeugdbescherming en jeugdreclassering zou toenemen, dit is ook uitgekomen. Er is een stijging van het aantal kinderen dat een jeugdhulpvoorziening ontvangt. In 2018 ontvingen 371 kinderen een vorm van jeugdhulp en in 2019 403 kinderen. Deze stijging is vooral te zien in de lichtere hulpverlening (bijvoorbeeld begeleiding), en niet in zwaardere en duurdere hulpverlening door inzet van behandeling (bijvoorbeeld Jggz) of JeugdzorgPlus. Dit zorgt per saldo voor lagere uitgaven vergeleken met 2018.

PARAGRAAF C

ONDERHOUD OPENBARE RUIMTE EN GEBOUWEN

Integraal Beheer van de Openbare Ruimte

Het beheer van de openbare ruimte wordt sinds 2017 uitgevoerd op kwaliteitsniveau B (op basis van de kwaliteitscatalogus van het CROW) met een uitzondering voor centra en begraafplaatsen op niveau A.

Naast het reguliere onderhoud zijn investeringen in de openbare ruimte nodig om het vastgestelde niveau te kunnen blijven realiseren. De raad stelt daarvoor beheerplannen vast voor de verschillende werkvelden. In 2018 zijn onder andere het Groenbeheerplan en het Wegenbeheerplan vastgesteld.

Een van de opgeleverde projecten in 2019 is het dorpsplein De Naal in Den Hoorn. Naast het verbeteren van de bovengrondse infrastructuur, is er extra geïnvesteerd in een goede ondergrond voor de nieuwe bomen. Ook dit jaar had het weer invloed op de onkruidbestrijding op verharding. Vanwege het zachte en natte najaar is hier meer werk aan verricht. Verder springt de oplevering van het eerste deel van het project “Kop van Zuid” in De Koog naar voren. Een duidelijke opwaardering van de openbare ruimte, met extra aandacht voor groen en water, met onder andere een ondergrondse wateropslag voor besproeiing in droge periodes.

In de openbare verlichting zijn naar aanleiding van de eerdere evaluatie in 2019 een aantal aanpassingen gedaan. Op diverse plekken zijn meer lichtjes op de weg aangebracht. Op de kruising Pontweg/Californieweg is verlichting geplaatst. Op een fietspad bij De Waal is als experiment “glow-in-the-dark-belijning” aangebracht. In 2019 is ook de eerste tranche van de koudplast belijning aangebracht. Dit verhoogt de verkeersveiligheid door een verbeterde zichtbaarheid van de belijning.

De voorzieningen

Met het in gebruik nemen van Sporthal TXL en de sloop van sporthal Ons Genoegen is ons gebouwenbestand wezenlijk veranderd. De exploitatie van de sporthal is overgedragen aan de stichting. Vanwege de bouw van de sporthal was er tijdelijk minder parkeerterrein beschikbaar. In de zomer van 2019 is een tijdelijke (nood)voorziening getroffen door een parkeerterrein aan de Maricoweg beschikbaar te stellen. Vanaf het voorjaar van 2020 zal het parkeerterrein rondom de nieuwe sporthal met een aanzienlijk grotere capaciteit dan voorheen beschikbaar zijn.

Over de jaarlijkse bijdrage vanuit Rijkswaterstaat voor beheer, onderhoud en investeringen in de haven blijft onduidelijkheid bestaan. RWS heeft aangegeven haar jaarlijkse bijdrage te beëindigen. Over het voorstel van RWS wordt nog onderhandeld.

In 2019 is er een besluit genomen over het vervangen van de zoutloods en het renoveren van de Technische Dienst op de Gemeentewerf. Dit werk wordt in 2020 uitgevoerd. Met de sloop van de Kompasschool en het vaststellen van een grondexploitatie wordt ruimte geboden aan woningbouw. In 2019 zijn ook de eerste woningen in het project De Tuunen opgeleverd, inclusief een deel van de geplande openbare ruimte.

Ook is een nieuwe kolkenzuiger in gebruik genomen. Een investering waarmee dit werk aan ons rioolstelsel de komende jaren efficiënt kan worden uitgevoerd. Goed is om hierbij te noemen dat wij met onze kolkenzuiger ook werk kunnen uitvoeren voor onze partners in de waterketen.

Uitgaven mobiliteit

Het betaald parkeren blijft een punt van aandacht. Het systeem heeft in 2019 goed gewerkt. De betalingsbereidheid blijft hoog. Het totaal aan betaald parkeergeld loopt goed in de pas met de geraamde opbrengsten.

Onderstaand het overzicht kosten/baten mobiliteit zoals toegezegd aan de raad.

Omschrijving	Totaal begroting incl. wijziging 2019	Werkelijke uitgaven 2019
<u>Uitgaven</u>		
Normaal onderhoud wegen (inclusief kapitaallasten)	697.574	496.965
Groot onderhoud (bestrating en asfalt)	701.282	735.343
Aanleg bermverharding	258.776	217.818
Herinrichting wegen	163.620	42.577
Onderhoud fiets- en voetpaden	134.000	133.665
Onderhoud bermen	159.674	167.131
Verkeersveiligheid en verkeersbeleid	13.714	9.807
Verkeer: bebording, belijning	262.804	207.671
Parkeren - kosten (incl. vergoeding wederverkopers)	647.500	630.041
Toerekening uren verkeer /vervoer	404.281	334.424
Totaal uitgaven mobiliteit	3.443.225	2.975.442
Inkomsten parkeren	-4.318.000	-4.210.519
Saldo mobiliteit	-874.775	-1.235.078
De stand van de Mobiliteitsreserve ultimo 2019 is € 1.955.377.		

PARAGRAAF D

BEDRIJFSVOERING

Organisatieontwikkeling

In 2018 is het meerjarenplan Organisatie op Koers vastgesteld en heeft de Raad bij de behandeling van de programmabegroting 2019 de bijbehorende financiële middelen beschikbaar gesteld. 2019 stond in het teken van het eerste jaar van uitvoering. We zijn een lerende organisatie en proberen continu te verbeteren. In 2019 is het bestuurlijk-ambtelijk samenspel goed verlopen. We hebben een toekomstbestendige begroting opgeleverd. Onze aanwezigheid in de verschillende regio's en het projectmatig werken hadden en houden de aandacht van onze organisatie. De burgerpeiling 'waar staat je gemeente' heeft in 2019 plaatsgevonden en de gemeentelijke dienstverlening wordt met een 6,7 gewaardeerd. Dat is vergelijkbaar met het gemiddelde (6,8) bij andere gemeenten <25.000 inwoners. Uit een organisatiebreed Preventief Medisch Onderzoek van eind 2019 komt naar voren dat onze organisatie op vrijwel alle aspecten iets vitaler is dan de bv Nederland. Kortom, in 2019 hebben we een goede basis gelegd om op voort te bouwen.

Communicatiebeleid

In 2019 hebben we ingezet op het vergroten van het communicatiebewustzijn in de organisatie, regie op externe proactieve communicatie en meer strategische bestuursondersteuning. In gesprek komen of blijven met elkaar (intern) en met onze omgeving (extern) en zo ook werken. Een constant en terugkerend thema. De aanschaf van Citizenlab (www.texelspreekt.nl) is een uitbreiding op de bestaande participatiemogelijkheden en draagt bij aan het initiëren en stimuleren van de dialoog met inwoners. De verwachting is dat het platform meer inwoners bereikt en men zich ook eerder verleid voelt om deel te nemen. Ook biedt het meer mogelijkheden voor mensen om hun stem te laten horen. Dit draagt bij aan het vergroten van het draagvlak en een verhoging van de kwaliteit van plannen en beleid.

Door te laten zien wie we zijn, waar de gemeente Texel voor staat, werken we aan de beeldvorming van de gemeente. In 2019 hebben we proactief op ingezet op verschillende fronten. Zo wordt er ieder kwartaal de gemeentelijke pagina 'de gemeente dichtbij' gepubliceerd in weekblad Texel dit Weekend. Daarnaast hebben we ingezet op actieve berichtgeving op sociale media. We krijgen veel positieve reacties en bouwen op deze manier onze relatie met inwoners en gasten uit. Of het nu gaat om foto's en berichten over werkzaamheden in de openbare ruimte, vacatures of campagnes zoals : Hoe kom jij thuis, Veilig zwemmen, Wild kamperen met camper, Kom uit je schuld, Met je hond op Texel.

Financieel Beleid

De gemeentelijke begroting 2019 sloot met een positief saldo van € 626.000. De raad heeft besloten dit bedrag in de Algemene Reserve te storten. Mede hierdoor zat de Algemene Reserve ook ruim boven de vastgestelde ondergrens van € 2.000.000. In financiële zin is het begrotingsjaar dus zowel structureel als incidenteel voorspoedig gestart. Ook het Meerjarenbeeld 2020-2022 was mede daardoor sluitend. Bij het afsluiten van de administratie over het jaar 2019 worden in principe alle overschotten en tekorten toegelicht en toegevoegd / ten laste gebracht van de algemene middelen. Overhevelingen naar het nieuwe begrotingsjaar 2020 worden toegelicht en gemotiveerd. Over het jaar 2019 zijn de belastingen en rechten met de verwachte inflatie van 2,4% verhoogd. Dit is in lijn met het vastgestelde beleid o.a. gebaseerd op het collegeprogramma. De landelijke ontwikkelingen, o.a. herverdeling Gemeentefonds en Sociaal Domein, zijn in het afgelopen jaar nauwlettend in de gaten gehouden. O.a. via de Waddensamenwerking is input geleverd bij het landelijk onderzoek herverdeling Overige Eigen Middelen (OEM) van het gemeentefonds.

In gezamenlijk overleg zijn er afspraken gemaakt om te komen tot een veranderde opzet van de Plannings- & Control Cyclus, te starten in 2020 met de Perspectiefnota.

De verwachte uitrol van de financiële stresstest is er op landelijk niveau niet van gekomen. Wel is er op landelijk niveau een "[Kennisbank Openbaar Bestuur](#)" gestart, waar er op verschillende niveaus financieel inzicht kan worden gehaald. Ook op de site "[Data Financiën Gemeenten](#)" kan een veelheid aan kengetallen worden ingezien. Een gemeentelijke stresstest is daarmee overbodig geworden.

Informatiseringsbeleid

2019 heeft in het teken gestaan van een groot aantal migraties/opwaarderingen. Dit betrof o.a. het persoons- en zaakgericht werken, burgerzakensysteem en de telefooncentrale. Hierdoor is de telefonische dienstverlening verbeterd. De raadzaal is voorzien van een nieuw multimediasysteem, inclusief een camerasysteem. Er is een nieuw I-Burgerzaken systeem geïnstalleerd, waardoor onze online en fysieke dienstverlening aan de klant verder is verbeterd.

In 2019 heeft ICT de Europese Aanbesteding voor vervanging van de ICT-omgeving succesvol gerealiseerd. Hier is een betrouwbare partner geselecteerd, die samen met de gemeente de ICT-omgeving gaat vervangen en moderniseren. Dit zal in 2020 worden gerealiseerd. Dit brengt de technische basis verder op orde en maakt hem toekomstbestendig. Het schept de mogelijkheid voor 'Werken en opslag in de Cloud' voor verdere optimalisering van de informatieveiligheid.

ICT is bezig met de voorbereidingen en implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid. Een pakket aan eisen waaraan overheidsinstellingen eind 2020 moet voldoen.

Er is gestart met de ontwikkeling van een Geo-Portaal Texel waarmee verschillende geografische kaarten gepresenteerd worden. Het eerste product is het 'Jaarprogramma Openbare Ruimte' (JOR). In dit jaarprogramma staan alle toekomstige werkzaamheden in de openbare ruimte van de gemeente. Het regionaal archief had in 2019 de handen vol aan de pilots van de gemeente Den Helder, Schagen en Alkmaar voor het E-Depot. Hierdoor is de pilot van het E-depot voor Texel op verzoek van het Regionaal Archief in de 2e helft 2020 gepland.

Juridisch (kwaliteits)beleid

Het voornemen om in 2019 de informele aanpak te versterken en uit te bouwen kwam niet goed van de grond. Debet daaraan waren enerzijds de relatief grote hoeveelheid bezwaarschriften (85) die werd ingediend en anderzijds de geringe bereidheid van bezwaarmakers (en soms ook het feitelijk ontbreken van interne capaciteit) om informeel overleg te beproeven. Uiteindelijk kwam het in 14 gevallen tot intrekking van het bezwaar (stavaza 11 februari 2020).

Wel is het instrumentarium aangescherpt: in juli 2019 werd een wijziging van de verordening bezwaarschriften van kracht, die een efficiëntere aanpak van 'simpele' bezwaarschriften mogelijk maakte. De implementatie van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (de opvolger van de Wet bescherming persoonsgegevens) heeft ook in 2019 de nodige voeten in de aarde gehad. Voor veel externe partijen moesten zogeheten 'verwerkersovereenkomsten' worden opgesteld of beoordeeld.

Kwaliteitsbeleid

Beleid in 2019

- Het zaakgericht en digitaal werken staat centraal. Deze manier van werken ontwikkelt zich voortdurend. Een groot proces dat in 2019 is aangepakt is de bestuurlijke besluitvorming. In het eerste kwartaal van 2020 worden de medewerkers opgeleid. Hierna wordt het organisatie breed ingevoerd.
- Er zijn meerdere lean-trajecten waarbij klantwaarde centraal staat. Diverse processen worden lean gemaakt. Bij de evenementenvergunning zijn bijvoorbeeld diverse verbeteringen doorgevoerd. Ook andere (lean)manieren van continue verbetering zijn geïntroduceerd. Het prioriteitspel, persona's, de klantreis en weekstarts zijn hier voorbeelden van. De samenwerking in de teams verbetert door de invoering van weekstarts. Het aantal week- en dagstarts van teams is in 2019 gestegen van 8 naar 17.

Personeelsbeleid

Beleid in 2019

- Het integriteitsbeleid en de studiefaciliteitenregeling zijn geactualiseerd.
- De verlenging van de opclassificatie is aangevraagd bij en per 1 januari 2020 voor 8 jaar toegekend door de Provincie.
- De veranderde rechtspositie van ambtenaren vanuit de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren is per 1 januari 2020 doorgevoerd.
- De veranderde rechtspositie van de politieke ambtsdragers en de daarmee samenhangende verordeningen zijn met terugwerkende kracht tot 1 januari 2019 vastgesteld.
- In het kader van het vitaliteits- en gezondheidsbeleid is een Periodiek Medisch Onderzoek (PMO) en een Risico-inventarisatie & evaluatie (RI&E) voor het gemeentehuis uitgevoerd.
- Implementatie en in de Cloud plaatsen van de geprofessionaliseerde personeelsinformatie-systemen Motion Pro en Motion.
- De veranderde strategie die is ingezet op het werving- en selectiebeleid waarbij de nadruk meer ligt op de op Texel wonende potentiële kandidaat en zijn/haar competenties in plaats van opleiding en ervaring is succesvol gebleken en wordt voortgezet.

Onderzoeken art. 213a

De onderzoeken artikel 213a hebben vertraging gehad. Het onderzoek naar de uitvoering van de Participatiewet is in een afrondende fase en zal eind april 2020 gereed zijn.

Het onderzoek naar integriteit is nog niet in een afrondende fase en zal medio juni zover zijn.

PARAGRAAF E GRONDBELEID

Grondpositie

De gemeente Texel heeft in het verleden een actief grondbeleid gevoerd dat tot een grondpositie heeft geleid die voor de komende 10 jaar de realisatie van nieuwbouwprojecten in voldoende mate heeft veilig gesteld. Daarnaast is in 2019 concreet perspectief ontstaan op het vrijkomen van verschillende schoollocaties. Uitgaande van de gemeentelijke visie op wonen, retail en bedrijventerreinen is de grondpositie van de gemeente voldoende groot om gewenste ontwikkelingen via actief grondbeleid mogelijk te maken. Het is dan ook niet noodzakelijk gebleken om in 2019 voorbereidingen te treffen voor het maken van een strategisch verwervingsplan. De Wet ruimtelijke ordening (Wro) biedt bovendien voldoende ruimte voor een sterke gemeentelijke regierol in de ruimtelijke ontwikkeling, ook als de gemeente de bouwgrond niet eerst zelf in eigendom heeft. Er is met andere woorden in voldoende mate regie te voeren met facilitair grondbeleid. De woonvisie voorziet in de bouw van een beperkt aantal woningen, al heeft de gemeenteraad in 2019 de ambitie vastgelegd voor het vergroten van de woningproductie. Ook de uitbreiding van bedrijventerreinen is maar beperkt mogelijk, behoudens de uitbreiding van het terrein in Oudeschild ten behoeve van de realisatie van een bierbrouwerij. De macro-economische conjunctuur is in 2019 aangetrokken. De woningproductie is achter gebleven bij de groei van de vraag waardoor de prijzen van woningen zijn gestegen. De schaarste aan gekwalificeerd personeel en materieel en materialen heeft geleid tot een stijging van de bouwkosten. Aan deze stijging draagt ook bij het aanscherpen van de regels voor de energieprestatie van nieuwbouwwoningen. In sommige gemeenten in Nederland staat de grondprijs onder druk. Dat is op Texel nog niet het geval.

Fiscale aspecten

Vanaf 1 januari 2016 zijn gemeenten vennootschapsbelastingplichtig (Vpb-plichtig) voor commerciële activiteiten, waaronder de grondexploitaties. In de paragraaf grondbeleid is vastgelegd dat de gemeente streeft naar een neutraal rendement op de grondexploitatie. De gemeente intervenueert op de grondmarkt om het feitelijke ruimtegebruik zo goed mogelijk te laten aansluiten op het maatschappelijk gewenste ruimtegebruik. Hoewel het dus niet wordt gevoerd met een winstoogmerk kan er toch sprake zijn van structurele winsten

De gemeente heeft in 2019 aangifte gedaan over de jaren 2016 en 2017. De belastingdienst heeft de aangifte nog niet verwerkt. Momenteel wordt gewerkt aan de aangifte over 2018.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

De wijziging van het BBV (sinds 1 januari 2016 van kracht) betekende voor de gemeente Texel onder andere dat de looptijd van de grondexploitaties in beginsel niet langer meer kan zijn dan 10 jaar. Het inkorten van de grondexploitatietermijnen draagt bij aan een betere beheersing van de grondexploitatie risico's.

In 2019 is een revolverend fonds van € 100.000 vrijgemaakt om voor het opstellen van kleine en korte grondexploitaties voorbereidingskosten te kunnen dekken. Het gaat om kosten voor de ontwikkeling van gemeentelijke woningbouwlocaties conform Actieplan Wonen. Deze kosten vallen weer terug in het fonds via besluitvorming in de gemeenteraad over de betreffende grondexploitatiebegroting(en). Het gaat om exploitaties voor de herontwikkeling van bijvoorbeeld een vrijkomende schoollocatie of een andere kleine locaties. In deze paragraaf grondbeleid wordt de stand van zaken van dit revolverende fonds toegelicht.

Grondexploitatie risico's

Risico's in de grondexploitatie worden gevormd door:

- a. Planontwikkelingsrisico
De grondexploitatiebegrotingen kennen verschillen graden van detaillering. Algemeen gestelde plannen worden doorgerekend aan de hand van kengetallen voor grond- en vastgoedexploitatie. Bovendien wordt gewerkt met aannames ten aanzien van de procesgang. Tijdens de uitvoering van de projecten ontstaat beter zicht op verwachte kosten en opbrengsten en de fasering daarvan. Dan ontstaan deelbegrotingen met meer detail op basis waarvan nauwkeuriger voorspellingen gedaan kunnen worden. Gaandeweg de uitvoering van het project daalt het risico.
- b. Marktrisico
Conjunctuur- en renteontwikkelingen kunnen leiden tot vertraging van de verkoop en renteverliezen met zich mee brengen. In het algemeen geldt bovendien dat de onzekerheden ten aanzien van toekomstige opbrengsten groter zijn dan die voor toekomstige kosten. De gemeente hanteert voor het berekenen van de geschatte opbrengsten het voorzichtigheidsbeginsel. Bij vaststelling van en rapportage over individuele grondexploitaties wordt expliciet aangegeven hoe de inschatting van de fasering en de hoogte van de verwachte opbrengsten is onderbouwd.
- c. Locatierisico
Het gaat om het risico van bijvoorbeeld bodemvervuiling, van het aantreffen van archeologische waarden of van bedreigde flora of fauna. Dit risico is te managen door gedegen en vaak kostbaar vooronderzoek, maar nooit helemaal uit te sluiten.
- d. Procedurele risico's
Vertragende werking van zienswijzen en bezwaren in de planontwikkelingsfase leiden tot hogere plankosten en latere opbrengsten.
- e. Tenslotte is er het risico van planschadeclaims
Dit risico is door de eind 2008 vastgestelde procedureverordening tot aanvaardbare proporties teruggebracht maar is altijd afhankelijk van de impact van het verschil tussen vigerend en nieuw vast te stellen planologisch besluit.

Beheersing risico's

Jaarlijks wordt voor alle grondexploitaties een herberekening van de verwachte kosten en opbrengsten voor de resterende looptijd gemaakt. Bij deze jaarlijkse actualisatie worden de in het verleden gehanteerde uitgangspunten beoordeeld en waar nodig bijgesteld. Op basis van de bijgestelde verwachtingen wordt het verwachte eindresultaat bepaald. Dat gebeurt ook bij grote wijzigingen: afwijkingen ten nadele van het verwachte resultaat op eindwaarde groter dan 10% van dat resultaat. Dit is in 2019 gebeurd met de grondexploitatie Buurtschap de Tuunen/Den Burg Oost.

Overzicht lopende grondexploitaties

In onderstaand overzicht treft u een overzicht aan van de actuele boekwaarde saldi en het vermoedelijk resultaat op eindwaarde bij afsluiting van de betreffende grondexploitatie.

Overzicht actuele boekwaarde + vermoedelijk resultaat bij afsluiting grondexploitaties Kostprijsberekening d.d. 31.12.2019 in vergelijking met berekening d.d. 31.12.2018.						
Grondexploitatie	Actuele Boekwaarde saldo 31.12.2019		Jaar realisatie	Verwachte eindwaarde 31.12.2019	Verwachte eindwaarde 31.12.2018	Actuele Boekwaarde saldo 31.12.2018
Den Burg - West	-958.787	V	2020	-1.054.336	V	-969.091 V
Buurtschap de Tuunen - Den Burg Oost	1.989.679	N	2021	617.588	N	1.001.827 N
- voorziening	(617.588)		2021			
Gezondheidsplein	10.600	N	2020	-403.446	V	
Locatie voormalige Kompasschool	420.364	N	2021	1.380	N	
Totalen	1.461.856	N		-838.814	V	32.736 N

- Een negatief bedrag bij de boekwaarde betekent dat er per saldo meer is ontvangen dan uitgegeven. Een positief bedrag bij boekwaarde betekent dat er op 31 december van het betreffende jaar meer is uitgegeven dan ontvangen, een overigens normale situatie bij grondexploitaties waar de kosten altijd voor de baten uitlopen.
- Jaar realisatie is het jaar waarin de gemeente verwacht het complex te kunnen afsluiten.
- Een negatief bedrag bij resultaat is voordelig. Dit is het bedrag dat de gemeente verwacht over te houden bij afsluiting van de grondexploitatie. Als er sprake is van een verwacht tekort dan dient de gemeente hiervoor een voorziening te treffen.
- Bij de herberekening is uitgegaan van een rentepercentage van 1,82%. Dit rentepercentage is berekend conform de notitie Grondbeleid van de commissie BBV.

Algemene toelichting lopende grondexploitaties

Den Burg West

De grondexploitatie Den Burg West wordt in 2020 afgesloten na verkoop van de laatste kavel. Om die reden is besloten om geen tussentijdse winst te nemen, maar om de gehele winst halverwege 2020 te nemen. Ten opzichte van 31.12.2018 is de verwachte eindwaarde lager. Dat komt mede doordat de grondexploitatie nog langer doorloopt dan eerder ingeschat. Er is sprake van een jaar vertraging met als gevolg kostenstijging en hogere rentekosten. Verder zijn de kosten voor het bouw- en woonrijpmaken hoger uitvallen dan verwacht. Ook moet er nog een stuk asfalt in het plangebied vervangen worden door betonklinkers waar eerder geen rekening mee werd gehouden. Tot slot zijn er meer plankosten door de vertraging. Omdat de opbrengsten verder gelijk blijven, lijdt dit alles tot een lagere eindwaarde dan verwacht werd op 31.12.2018.

Buurtschap de Tuunen - Den Burg Oost

Over de grondexploitatie Buurtschap de Tuunen is de raad in 2019 tussentijds apart geadviseerd. In dat advies werd genoemd dat de kosten voor het klaar maken van het terrein voor bebouwing hoger bleken te zijn dan vooraf was ingeschat. Dat kwam enerzijds door de stijging van prijzen op de bouwmarkten, anderzijds door problemen in de uitvoering zoals het faillissement van een aannemer. Op 18 december 2019 is besloten om het krediet voor de grondexploitatie met € 564.000 te verhogen ten laste van de algemene reserve. Inmiddels is de verwachte eindwaarde lager dan destijds ingeschat, namelijk € 617.588. Enerzijds komt dat doordat de verwachte kosten zijn toegenomen, anderzijds zijn veel verwachte opbrengsten niet in 2019 gerealiseerd waardoor de kasstroom minder gunstig is. Het verschil tussen de eerder genoemde € 564.000 en de huidige verwachte eindwaarde € 617.588 zijnde € 53.588, komt ten laste van het rekeningresultaat 2019, conform Besluit Begroting en Verantwoording, en wordt gestort in een voorziening. De voorziening bedraagt dan ultimo 2019 € 617.588.

Gezondheidsplein

Op 16 oktober 2019 is de relatief kleine grondexploitatie voor het Gezondheidsplein vastgesteld door de raad. Daarbij is besloten om niet als gemeente zelf de parkeerplaatsen aan te leggen, maar om dat over te laten aan de initiatiefnemers. Daarmee blijven enkel plankosten over voor de gemeente, ter hoogte van € 54.600 waarvan € 10.600 is gerealiseerd per 31.12.2019. Daarmee is de verwachte eindwaarde van de grondexploitatie € 403.446 positief.

Locatie voormalige Kompaschool

Op 10 juli 2019 heeft de gemeenteraad € 480.000 beschikbaar gesteld door de ontwikkeling van de locatie voormalige Kompaschool. Het verwachte exploitatieresultaat was destijds € 57.712. Daarin werd er echter nog rekening mee gehouden dat de CPO woningen 2 onder 1 kapwoningen zouden worden met een totale grondopbrengst van € 456.000. Inmiddels wordt uitgegaan van rijtjeswoningen met een grondopbrengst van € 416.000. Ook aan de kostenkant is op totaalniveau een verschil te zien van circa € 20.000. De sloopkosten en plankosten voor 2019 waren hoger dan begrootpunt. Om die reden is ook voorzichtiger geraamd voor de nog te realiseren kosten in het plan. De onderzoekskosten vallen lager uit dan begroot. Toch komt de verwachte eindwaarde al met al lager uit dan op 10 juli 2019 werd verwacht, namelijk op € 1.380 negatief. Omdat dit een tamelijk klein negatief bedrag is, en omdat de kosten voorzichtiger zijn geraamd, is besloten om hier vooralsnog geen voorziening voor te treffen.

Voorbereiding grondexploitaties.

Op 10 juli 2019 heeft de gemeenteraad een bedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld als voorbereidingskrediet. In vervolg op het Actieplan Wonen (besproken in de Raadsvergadering van 17 april 2019) was het namelijk nodig stappen te zetten om de verschillende gemeentelijke woningbouwlocaties te ontwikkelen. Voorafgaand aan de vaststelling van exploitatieopzetten voor de afzonderlijke woningbouwlocaties moeten kosten worden gemaakt. Hiervoor is het revolverende fonds opgezet. Te zijner tijd worden deze voorbereidingskosten meegenomen bij de advisering over de exploitatieopzet waar deze kosten betrekking op hebben. Het voorbereidingskrediet blijft in stand tot de besluitvorming over de laatste exploitatie en valt dan vrij.

Per 31 december 2019 is de stand van het fonds € 46.200.

PARAGRAAF F FINANCIERING

Waar gaat het over?

In de paragraaf financiering is het treasurybeheer beschreven. Het beheer is gericht op minimalisering van rentelasten en beheersing van financieringsrisico's en de realisatie hiervan. Daarnaast is inzicht gegeven in de financiële positie en financieringsbehoefte.

Bestaand beleid

- *Wettelijke grondslag*
Wet financiering decentrale overheden (FIDO)
Wet Houdbare overheidsfinanciën (HOF)
- *Interne regelgeving*
[Treasurystatuut 2015](#)
[Financiële verordening Gemeente Texel 2017 Art. 212 Gemeentewet](#)
[Controleverordening gemeente Texel 2017 Art. 213 Gemeentewet](#)
[Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid 2017 Art. 213a Gemeentewet](#)

Trends en ontwikkelingen

1. Dieptepunt rente bereikt?
 2. Toerekening rente
 3. Verstrekken leningen aan maatschappelijke partners
-
- 1) De rente voor het aantrekken van langlopende leningen bereikte in augustus 2019 het dieptepunt. Voor sommige termijnen is de rente voor een paar dagen negatief geweest.
 - 2) De omslagrente is berekend op basis van de werkelijke verhouding tussen betaalde rente en activavolume met uitzondering van projectfinanciering.
 - 3) In 2019 zijn 9 startersleningen (€ 245.379) en 1 energie neutraal lening (€ 25.000) verstrekt. Daarnaast heeft de raad een lening van € 122.000 voor de aankoop van grond aan de MAB club beschikbaar gesteld. Er is geen blijverslening toegekend.

Renterisico

Het renterisico is via de kasgeldlimiet en de renterisiconorm getoetst.

- **Kasgeldlimiet (renterisico vlottende schuld)**
De maximale omvang waarvoor gemeenten kortlopende leningen (korter dan 1 jaar) mogen aangaan is 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. Het begrotingstotaal 2019 was € 53,2 miljoen. De kasgeldlimiet komt daarmee op ca. € 4,5 miljoen. Dit betekent dat de gemiddelde omvang van kortlopende leningen per kwartaal (peildatum 1^e dag van iedere maand) niet drie kwartalen achter elkaar hoger mag zijn dan € 4,5 miljoen.

De gemeente heeft in 2019 deze norm met toestemming van de Provincie overschreden. De gemeente heeft om uitstel gevraagd tot het rijk een besluit heeft genomen over het al dan niet afkopen van de exploitatievergoeding haven Oudeschild en de eventuele omvang hiervan. Het verzoek tot uitstel is gehonoreerd tot 1 september 2020 om te voorkomen dat er een (tijdelijk) liquiditeitsoverschot ontstaat (en een lening aantrekken en een afkoopsom). Een positieve bijkomstigheid is dat de rente voor kort geld ca. 0,35% negatief is ten opzichte van rente voor lang geld ca. 0,5% positief.

Hieronder een overzicht van de gemiddelde liquiditeitsschuld.

Gemiddelde schuld peildatum 1 ^e vd mnd.	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
	-/- € 10,1 miljoen	-/- € 8,8 miljoen	-/- € 9,7 miljoen	-/- € 12,7 miljoen

- **Renterisico vaste schuld**
Om het renterisico voor gemeenten te beperken is er een norm. Deze norm heeft betrekking op leningen met een looptijd langer dan een jaar en houdt in dat maximaal 20% van het begrotingstotaal bij het begin van het jaar mag worden afgelost.
Het doel van deze norm is om te voorkomen dat bij herfinanciering door aflossingen en renteherzieningen grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen.
In onderstaande tabel is de norm afgezet tegen de feitelijke situatie. De gemeente heeft in 2019 ruim € 1,7 miljoen afgelost en is ruim binnen deze norm gebleven.

	2019	Percentage
Begrotingstotaal incl. De Bolder	53.232.000	100%
Rente risiconorm (20% van € 53,232 miljoen)	10.646.400	20%
Renteherziening	544.536	1,0%
Aflossingen	1.170.909	2,2%
Renterisico (aflossingen + renteherziening)	1.715.445	3,2%
Ruimte (rente risiconorm - renterisico)	8.930.955	16,8%

Kasbeheer

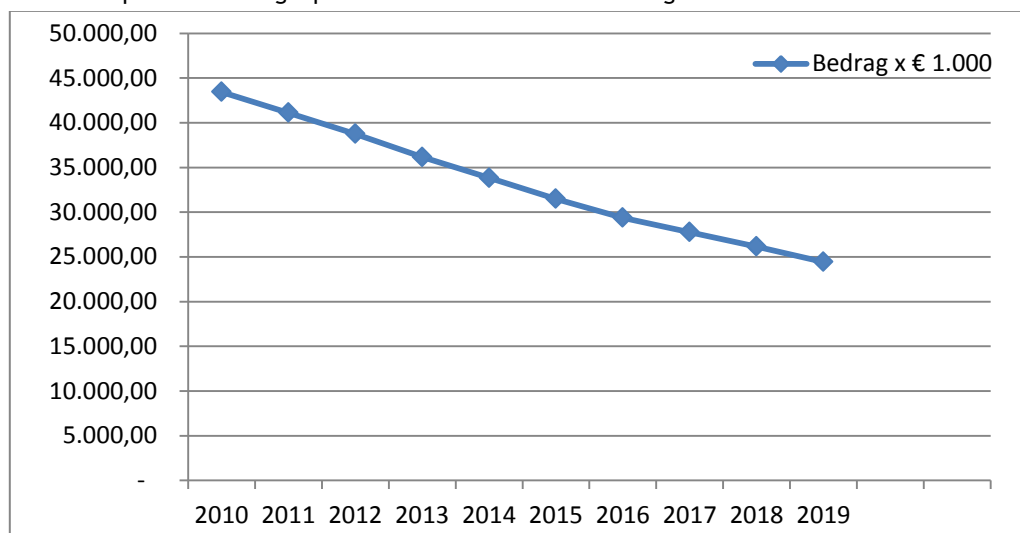
Het betalingsverkeer is grotendeels via de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) uitgevoerd en verder via transacties webwinkel en afstorten kasgeld publieksbalie.

- Leningenportefeuille en financieringsbehoefte

Leningenportefeuille

Stand leningen per 01-01-2019		€ 26.142.142
2019	Rente € 1.084.062	Aflossing -/-1.715.445
Stand leningen per 31-12-2019		24.426.697

Het verloop van de leningenportefeuille is vanaf 2010 als volgt:

Financieringsbehoefte

In 2019 is het liquiditeitstekort opgevangen door het aantrekken van kasgeld (kortlopende leningen) via de Bank Nederlandse Gemeenten. Het gemiddelde tekort was rond € 10 miljoen. De gemeente heeft hiervoor in 2019 ca. € 40.000 rente ontvangen.

- Schulden

De vuistregel voor decentrale overheden is dat de netto schuld niet hoger mag zijn dan de jaarlijkse exploitatie (omvang baten exclusief inzet reserves, dus 100%). Per 31 december 2019 is de netto schuld van de gemeente Texel uitgedrukt in een percentage 79,17% en voldoet ruim aan deze vuistregel. Als gevolg van het ambitieniveau van de gemeente is dit percentage gestegen ten opzichte van 2018.

(bedragen x € 1.000)

	2018	2019
Langlopende schulden	26.142	24.427
Kortlopende schulden	12.090	21.040
Overlopende passiva	3.024	4.132
Voorzieningen	10.471	10.471
Liquide Middelen	-2.876	-615
Overlopende activa	-7.354	-7.513
Kortlopende vorderingen	-5.243	-6.986
Langlopende uitzettingen hypotheke en verbonden partijen	-2.308	-2.053
Netto schuld 2018/2019	33.946	42.903
Totaal baten 2018/2019 exclusief inzet reserves	54.157	54.189
Aandeel % netto schuld / omvang baten	62,68%	79,17%

Emu saldo

De gemeente Texel heeft in 2019 een financieringstekort van ruim € 8,3 miljoen.

Omschrijving	2018	2019
1) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	1.820	2.424
2) Afschrijvingen	1.955	2.425
3) Saldo dotaties/vrijval voorzieningen t.l.v. exploitatie	*-2.228	212
4) Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-4.795	-11.997
5) Baten uit bijdragen van andere overheden (niet in exploitatie of bij investeringen meegenomen)	0	0
6) Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs) voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0
7) Aankoop grond en uitgaven aan bouw- en woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan).	-1.376	-1.874
8) Baten bouwgrondexploitatie voor zover niet op exploitatie verantwoord	1.624	445
9) Lasten balanspost voorzieningen voor zover transacties derden	0	0
10) Lasten transacties derden	0	0
11) Verkoop effecten	0	0
EMU saldo -/- tekort / + overschot	-3.000	-8.365

*Incl. verzelfstandiging O.S.G. De Hogeberg

Renteschema

Hieronder wordt inzicht gegeven in de rentelasten van externe financiering, het voor gecalculerde renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Renteresultaat taakveld treasury

	Begroot		Rekening	
Externe rentelasten financiering		1.029.682		1.028.012
Externe rentebaten		-/- 104.491		-/- 87.290
Saldo rentelasten en rentebaten		925.191		940.722
Rente grondexploitatie	-/- 4.000		-/- 29.017	
Rente projectfinanciering	-/- 865.136		-/- 865.136	
Rentebaar doorverstrekte leningen	0	-/- 869.136	0	-/- 894.153
Rente over eigen vermogen		0		0
Rente over voorzieningen		0		0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		56.055		46.569
De aan taakvelden toe gerekende rente		-296.489		-215.987
Renteresultaat op taakveld treasury		240.434		169.418

Omslagrente

	Begroting	Werkelijk
Boekwaarde vaste activa gemeente Texel 1/1/2019	50.684.962	53.650.000
Boekwaarde projectfinancieringen per 1/1/2019	-/- 21.837.765	-/- 21.759.198
Boekwaarde vaste activa gemeente Texel - berekening omslagrente	28.847.197	31.890.802
Boekwaarde vaste activa Werkbedrijf De Bolder per 1/1/2019	1.983.000	1.983.000
Totaal boekwaarde vaste activa concern	30.830.197	33.873.802

Aan de investeringen is in 2019 een omslagrente van 0,25% toegerekend, behalve aan investeringen waarover de raad anders heeft besloten.

De aan taakvelden toe te rekenen rente wijkt af ten opzichte van de begroting door o.a. het verschil in rentetoerekening grondexploitatie en uitgestelde investeringen. In verband met de relatief kleine afwijking ten opzichte van de relevante boekwaarde van de vaste activa van € 33,8 miljoen is de rente niet herrekent.

Verbonden Partijen in dit programma

Met ingang van begrotingsjaar 2017 moet op basis van de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in de programma's informatie opgenomen worden over verbonden partijen.

In onderstaand overzicht worden de voor dit programma opgenomen verbonden partijen genoemd, alsmede de taakvelden waarop zij actief zijn en aan welke gemeentelijke doelstellingen zij een bijdrage leveren.

Naam verbonden partij	Taakvelden binnen de begroting	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
BNG Bank NV	0.5 Treasury	Het met specialistische dienstverlening mogelijk maken dat de financiële transacties op een efficiënte en effectieve wijze worden uitgevoerd.
NV Alliander	0.5 Treasury	Het beheren van de aandelen (850 = 0,02%.

In [paragraaf A](#) Verbonden Partijen is de basisinformatie per verbonden partij opgenomen.

PARAGRAAF G LOKALE LASTEN

Waar gaat het over?

In de paragraaf lokale lasten staat welke belastingen en leges de gemeente van de burger vraagt en wat de jaarlijkse opbrengsten zijn.

Elke gemeente kan zelfstandig belastingen en heffingen op leggen. Dat kan zijn voor taken die zij doet in het algemeen belang, maar ook voor specifieke werkzaamheden of levering van diensten. Dit totale pakket van de lokale lasten is vastgelegd in de belastingverordeningen. De hoogte van de lokale heffingen wordt deels bepaald door de ambities van de gemeente. Hoe meer ambities er zijn bij het bestuur, des te meer middelen beschikbaar moeten zijn voor realisatie.

Bestaand beleid

De bestaande belastingen en leges zijn per soort vastgelegd in een belasting- of legesverordening.

Beleidsuitgangspunten

Het algemene uitgangspunt is dat de tarieven van de leges en heffingen kostendekkend zijn en niet meer dan trendmatig worden verhoogd.

Toeristenbelasting

De raad heeft op 11 juli 2018 besloten de toeristenbelasting voor 2019 per overnachting vast te stellen € 1,85 (was € 1,75), met een maximum van 7 aaneengesloten overnachtingen.

Kwijtscheldingen

Mensen met de laagste inkomens kunnen kwijtschelding van gemeentelijke belastingen vragen.

In beginsel moet iedereen de aanslag gemeentelijke belastingen betalen. De gemeente kan echter in uitzonderlijke gevallen overgaan tot kwijtschelding (geheel of gedeeltelijk) van gemeentelijke belastingen. Dit is afhankelijk van het inkomen en wordt getoetst aan de voorwaarden voor kwijtschelding die in de invorderingswet staan.

De gemeente werkt op dit onderdeel samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Het waterschap toetst alle verzoeken en verstrekt de gemeente informatie over het wel of niet verlenen van kwijtschelding. Het voordeel van deze samenwerking voor de belastingbetaler is dat maar één keer een verzoek hoeft te worden ingediend.

In 2019 (peildatum: 25 maart 2020) zijn 145 verzoeken om kwijtschelding ontvangen. Hiervan zijn 124 verzoeken toegekend en 21 afgewezen.

Berekening kostendekkendheid leges

Titel 1 Algemene dienstverlening

Titel 1 Algemene dienstverlening		Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk 1	Burgerlijke stand	€ 23.510	€ 14.574	€ 38.084	€ 48.866	128,31%
hoofdstuk 2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	€ 51.990	€ 20.227	€ 72.217	€ 65.662	90,92%
hoofdstuk 3	Rijbewijzen	€ 52.083	€ 32.424	€ 84.507	€ 78.343	92,71%
hoofdstuk 4	Verstrekingen uit de basisregistratie personen	€ 2.312	€ 2.628	€ 4.940	€ 2.147	43,46%
hoofdstuk 5	Diversen burgerlijke stand	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk 6	Verstrekingen op grond van Wet bescherming persoonsgegevens	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk 7	Bestuursstukken	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk 8	Vastgoedinformatie	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk 9	Overige publiekszaken	€ 4.477	€ 1.549	€ 6.026	€ 4.883	81,03%
hoofdstuk 10	Gemeentearchief	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk 11	Huisvestingsvergunning	€ 1.215	€ 1.117	€ 2.332	€ 1.560	66,90%
hoofdstuk 12	Leegstandswet	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk 13	Marktstandplaatsen	€ 416	€ 472	€ 888	€ 934	105,18%
hoofdstuk 14	Winkeltijdenwet	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk 15	Kansspelen	€ 234	€ 215	€ 449	€ 226	50,33%
hoofdstuk 16	Kabels en leidingen	€ 3.756	€ 4.267	€ 8.023	€ 7.059	87,98%
hoofdstuk 17	Verkeer en vervoer	€ 25.140	€ 21.003	€ 46.143	€ 27.178	58,90%
hoofdstuk 18	Diversen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 1		€ 165.133	€ 98.476	€ 263.609	€ 236.858	89,85%

Lasten

De lasten zoals in de jaarrekening zijn opgenomen, zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep betreffende de vergunning.

De volgende lasten zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel:

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten);
2. Kosten voor Bijzonder ambtenaren van de burgerlijke stand (trouwen);
3. Trouwboekjes;
4. Afdrachten aan het rijk;
5. Kosten van druk- en bindwerk;
6. Aankoopkosten van gehandicapten parkeerkaarten en medische indicatie.

Toelichting: Titel 1:

Op begrotingsbasis was een kostendekkendheidspercentage van 90,81% geprognostiseerd. Dit is werkelijk uitgekomen op 89,85%.

Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning		Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale opbrengsten	Kostendeckking
hoofdstuk 1	Begripsomschrijvingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk 2	Vooroverleg (principeverzoek / conceptaanvraag)	€ 7.771	€ 7.259	€ 15.030	€ 18.094	120,39%
hoofdstuk 3	Omgevingsvergunning	€ 505.398	€ 463.591	€ 968.989	€ 934.788	96,47%
hoofdstuk 4	Vermindering	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk 5	Teruggaaf	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk 6	N.v.t	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk 7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk 8	Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk 9	Sloopmelding	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk 10	In deze titel niet benoemde beschikking	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk 11	Reprokosten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk 12	Diversen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendeckking Titel 2		€ 513.169	€ 470.850	€ 984.019	€ 952.882	96,84%

Lasten

De lasten zoals in de jaarrekening zijn opgenomen zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep.

De volgende lasten zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel:

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten);
2. Kosten commissie Ruimtelijke (kwaliteit);
3. Publicatie in de Staatscourant.

Toelichting: Titel 2:

Op begrotingsbasis was een kostendeckendheidspercentage van 96,10% geprognostiseerd. Dit is werkelijk uitgekomen op 96,84%.

Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese Dienstenrichtlijn

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn		Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk 1	Horeca	€ 12.255	€ 11.855	€ 24.110	€ 16.957	70,33%
hoofdstuk 2	Organiseren evenementen of markten	€ 64.464	€ 59.249	€ 123.713	€ 14.174	11,46%
hoofdstuk 3	Prostitutiebedrijven	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk 4	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 3		€ 76.719	€ 71.104	€ 147.823	€ 31.131	21,06%

Lasten

De lasten zoals in de jaarrekening zijn opgenomen zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep.

De volgende lasten zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel (zie ook toelichting titel 3).

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten)

Toelichting: Titel 3:

Op begrotingsbasis was een kostendekkendheidspercentage van 21,31% geprognostiseerd. Dit is werkelijk uitgekomen op 21,06%.

Samenvatting titel 1,2 en 3

Recapitulatie Titel 1, 2 en 3	Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale opbrengsten	Kostendekking
Totaal titel 1	€ 165.133	€ 98.476	€ 263.609	€ 236.858	89,85%
Totaal titel 2	€ 513.169	€ 470.850	€ 984.019	€ 952.882	96,84%
Totaal titel 3	€ 76.719	€ 71.104	€ 147.823	€ 31.131	21,06%
Kostendekking totale tarieventabel	€ 755.021	€ 640.430	€ 1.395.451	€ 1.220.871	87,49%

Conclusie

Voor de gehele legesverordening is bij de begroting uitgegaan van een kostendekkendheidspercentage van 83,93%. Op jaarrekeningbasis is dit uitgekomen op 87,49%.

Welke belastingen, heffingen en leges heft de gemeente en wat levert dat op?

Omschrijving	Werkelijke Opbrengst 2018 €	Geraamde opbrengst 2019(na wijziging) €	Werkelijke opbrengst 2019 €
a. Afvalstoffenheffing	1.646.719	1.823.699	1.785.746
b. Forensenbelasting	1.078.886	1.107.012	1.086.784
c. Havengelden	138.639	149.267	146.833
d. Leges (incl. bouwvergunningen c.s.)	1.815.229	1.294.294	1.220.871
e. Lijkbezorgingrechten (incl. huuropbrengsten graven)	109.510	62.387	76.389
f. Marktgelten	16.711	18.735	15.012
g. OZB woningen	1.043.492	1.068.406	1.055.837
h. OZB niet-woningen	796.785	870.063	778.606
i. Parkeerbelastingen	3.361.894	4.318.000	4.210.558
j. Precariobelasting	170.197	172.334	159.338
k. Reclamebelasting	102.207	100.000	97.476
l. Reinigingsrechten voor bedrijven	69.278	71.165	57.139
m. Rioolheffing	3.152.952	3.281.401	3.315.642
n. Toeristenbelasting / Watertoeristenbelasting	5.340.851	5.756.363	5.463.948

ad a De gemeente heft afvalstoffenheffing van huishoudens die gebruikmaken van de diensten van de gemeentelijke ophaaldienst.

ad a+l In 2019 heeft er alleen inzameling bedrijfsafval plaatsgevonden voor de gemeentelijke onderdelen haven, strand en gemeentehuis. Per saldo zijn de opbrengsten voor afvalstoffenheffing, baten beerputten/vetvangers en opbrengst bedrijfsafval € 84.328 lager dan geraamd. De kostendekking (inclusief werkelijk gecompenseerde BTW en inclusief toegerekende overhead) is 92,05%. In de berekening voor de kostendekkendheid zijn de geschatte bedragen ad € 209.000 voor de afrekening 2018 HVC en Nedvang buiten beschouwing gelaten. Voor de nadere toelichting zie de analyse onder programma 7.

Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht bedrijven	Directe kosten (incl.compensabele BTW)	Loonkosten	Overhead	Baten incl. beerp./vet-vangers	Kostendekking
Toelichting kostendekkendheid	1.528.328	307.157	166.504	1.842.885	92,05%

ad b Forensenbelasting is een belasting die de gemeente heft, als personen meer dan 90 dagen per jaar een gemeubileerde woning voor zich of voor hun gezin houden. Het geldt alleen voor personen die niet woonachtig zijn in de gemeente Texel. De heffing van de forensenbelasting is gebaseerd op de WOZ-waarde. Jaarlijks zijn er verhuurobjecten die vanuit deze heffing naar de Toeristenbelasting gaan en andersom. De opbrengsten fluctueren daardoor enigszins.

ad c Onder de naam "havengeld" wordt een recht geheven voor vaartuigen die gebruik maken van de gemeentelijke haven. De werkelijke opbrengst 2019 is iets lager dan geraamd.

- ad d** Leges worden in rekening gebracht voor een dienst die de gemeente levert. Voorbeelden van zo'n dienst zijn: het behandelen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning en het verstrekken van een uittreksel uit het bevolkingsregister. De werkelijke opbrengsten zijn € 73.422 lager dan begroot, voornamelijk door niet gerealiseerde leges omgevingsvergunningen.

leges	Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale opbrengsten	Kostendekking
Kostendekkendheid totale tarieventabel	€ 755.021	€ 640.430	€ 1.395.451	€ 1.220.871	87,49%

- ad e** De gemeente kent een verordening lijkbezorgingsrechten. Hierin staan de tarieven die gelden voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats en voor verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. In de opbrengsten zijn ook de huuropbrengsten van graven meegenomen. De opbrengst is € 14.002 hoger dan geraamd. Dit komt voornamelijk door meer verlengingen van grafrechten dan begroot.

- ad f** De gemeente heft marktgelden voor het innemen van een standplaats met marktwaren. De opbrengst is ongeveer gelijk aan de opbrengst in 2018. De opbrengsten blijven wel achter ten opzichte van de begroting. Voor het begrotingsjaar 2020 is dit een aandachtspunt.

- ad g/h** Eigenaren betalen een OZB eigenarenbelasting. Gebruikers van niet woningen betalen ook gebruikersbelasting. Vanaf deze jaarrekening is de specificatie gewijzigd. Er wordt nu geen onderscheid meer gemaakt tussen eigenaren en gebruikers, maar tussen opbrengsten OZB woningen en niet woningen. Dit is conform de voorschriften BBV.

- De eigenaar: Iedereen die op 1 januari in een bepaald jaar eigenaar is van een onroerende zaak ontvangt de aanslag OZB eigenarenbelasting. Indien men het eigendom in de loop van het belastingjaar verkoopt heeft dat geen invloed op de hoogte van de aanslag. Meestal verrekent de notaris de eigenarenbelasting met de nieuwe eigenaar.
- De gebruiker: Iedereen die op 1 januari een onroerende zaak (niet woning) in gebruik heeft, ontvangt de aanslag OZB gebruikersbelasting. Verhuizing in de loop van het belastingjaar heeft geen invloed op de hoogte van de aanslag. Hier staat tegenover dat de gebruiker, bij bijvoorbeeld verhuizing in de loop van het jaar, geen aanslag OZB gebruikers voor de nieuwe onroerende zaak ontvangt.
- Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). De gemeenten moeten jaarlijks een nieuwe waarde vaststellen. Over deze waarde wordt de aanslag Onroerende Zaakbelastingen berekend. Deze WOZ waarde wordt ook gebruikt door de belastingdienst (eigen woning forfait) en het waterschap (grondslag heffing).
- De totale opbrengst OZB (woningen/niet woningen) is € 104.026 lager dan geraamd. Dit wordt nagenoeg geheel veroorzaakt door een lagere opbrengst voor niet-woningen. Oorzaken:
 - Over het belastingjaar 2019 zijn een kleine 500 bezwaarschriften ingediend, waarvan een deel leidt tot lagere opbrengsten;
 - Een deel van bezwaren heeft gevolgen gehad voor de categorisering in woning - niet woning. Er zijn een aantal verschuivingen naar de categorie woningen geweest (dus lagere inkomsten).

- ad i De gemeente heft parkeerbelasting van degene die een voertuig parkeert op een door de gemeente ingerichte parkeervoorziening. Als niet wordt betaald op een parkeerplaats waar parkeerbelasting moet worden betaald, dan legt de gemeente een parkeerboete op, de zogeheten naheffingsaanslag. De weergegeven opbrengst is inclusief de opbrengst van deze naheffingsaanslagen en de opbrengst van parkeervergunningen.
De parkeeropbrengsten zijn per saldo € 107.442 lager dan de - na de halfjaarrapportage 2019 bijgestelde - begroting.
- ad j De gemeente heft precariobelasting indien derden gebruik maken van de openbare ruimte voor commerciële doeleinden. In het belastingjaar 2019 is een aantal verminderingen geboekt betrekking hebbende op 2018. Per saldo lagere opbrengsten van € 12.996, voornamelijk door aanpassing van het jaartarief naar 7-maanden tarief.
- ad k Sinds 2018 heft de gemeente reclamebelasting. De opbrengst van deze belasting wordt - na aftrek van de door de gemeente betaalde kosten ten behoeve van de inning - doorbetaald aan een vereniging van ondernemers in Den Burg. Uit deze opbrengst worden activiteiten en investeringen bekostigd ten behoeve van Texelse bedrijven. Door leegstand en het weghalen van reclame is de opbrengst iets minder dan geraamd.
- ad m Rioolheffing wordt geheven voor het gebruik van de riolering. Het tarief is een vast bedrag per aansluiting.

Rioolheffing	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Baten	Kostendekking
Toelichting kostendekkendheid	2.690.116	328.570	296.956	3.315.642	100%

- ad n De gemeente heft toeristenbelasting. De raad heeft op 11 juli 2018 besloten de toeristenbelasting voor 2019 per overnachting vast te stellen op € 1,85 (was € 1,75), waarbij voor elk aaneengesloten verblijf een maximum van 7 nachten wordt geheven.
De geraamde opbrengst was € 5.756.363. Dit is inclusief de aanpassing op basis van de halfjaarsrapportage 2019, waarbij € 225.000 aan extra opbrengsten is begroot op basis van de ontwikkelingen in de afgelopen jaren. Deze verwachte (extra) stijging van het aantal overnachtingen is niet gerealiseerd. De werkelijke opbrengst over 2019 is € 292.415 lager dan de aangepaste begroting.

PARAGRAAF H WEERSTANDSVERMOGEN

Waar gaat het over?

Het weerstandsvermogen is het vermogen om incidentele risico's op te vangen. Het weerstandsvermogen, gebaseerd op (een systeem van) risicomanagement, is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente voor het begrotingsjaar, maar ook voor de meerjarenraming.

Bestaand beleid

- [Nota reserves en voorzieningen 2018](#)
- [Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2015](#)

Beleidsdoelstelling

Een reëel benodigd weerstandsvermogen bepalen door de ingeschatte financiële gevolgen van de benoemde risico's af te zetten tegen de weerstandscapaciteit.

Coronavirus

In het voorjaar van 2020 zijn we in ons land geconfronteerd met het coronavirus. Dit heeft onder andere gevolgen voor de ontwikkeling van de financiële positie van onze gemeente in 2020. Op het moment van het samenstellen van de jaarrekening 2019 was nog onvoldoende in beeld welke effecten dit precies kunnen zijn. Wel kunnen we al aangeven dat dit een negatief effect zal hebben op de netto schuld quote, de solvabiliteit en het weerstandsvermogen. In de tussentijdse rapportage 2020 en/of eerder zullen wij u hierover informeren.

De belangrijkste inkomsten risico's zijn: algemene uitkering, parkeren, bouwleges, forensenbelasting en toeristenbelasting.

Welke deel van de verwachte inkomsten niet zal worden gerealiseerd in 2020 hangt mede af van hoelang de Corona-crisis nog gaat duren. We kunnen slechts een zeer grove indicatie geven. Stel dat we uitgaan van een crisisperiode van drie maanden, dan zou dit grofweg kunnen leiden tot 25% inkomstenderving, zeg zo'n € 3.000.000, Stel dat je rekent met een half jaar en dus 50% mist, dan zou de inkomstenderving de € 7.500.000 kunnen benaderen. Daarvoor hebben we de huidige Algemene Reserve dus heel erg nodig.

Aan de uitgavenkant zijn ook tal van niet voorziene/begrote uitgaven te benoemen waaronder achterblijvende exploitaties bij de Bolder, sporthal en het zwembad. Kwijtscheldingen/niet invorderen aan leges voor evenementen, precario en oninbare vorderingen. Hogere bijstandsuitkeringen en verzoeken tot compensatie. Deze uitgaven zijn nog niet te kwantificeren.

In het hierna opgenomen risicoprofiel zijn bovengenoemde risico's niet opgenomen.

Risicoprofiel

Het risicoprofiel brengt de risico's van gemeente Texel in kaart. Dit risicoprofiel is tot stand gekomen met behulp van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld.

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg
R28	Kostentoeename verspreiden baggerspecie Waddenzee	Financieel - Verhoging van de afvoerkosten omdat verspreiding van de baggerspecie niet meer in de Waddenzee kan plaatsvinden maar naar het vaste land moet worden afgevoerd. Milieu - Het betreft gemaakte stoffen(PFAS) die van nature niet in het milieu voorkomen en nu aanwezig zijn in de bodem, bagger en oppervlaktewater.	Suggestie - Voldoen aan de normen en toepassen volgens de regelgeving. Stand van zaken: Is nu niet van toepassing. We hebben geen kostenverhogende omstandigheden omdat de baggerspecie verspreid mag worden. Dus onder de normen	0	Max. € 0
R11	De staat van sommige wegen op Texel dreigt op korte termijn onder het veiligheidsniveau te komen, waardoor de kans op ongelukken en aansprakelijkheidsstelling steeds groter wordt.	Financieel - Extra kosten in 2020/2021 voor onvoorziene onderhoud. Dit risico wordt berekend op € 300.000. Doelstellingen - bereikbaarheidsdoelstellingen worden niet gerealiseerd, Imago - imago van toeristeneiland loopt gevaar	In 2018 is het wegenbeheerplan 2019-2023 vastgesteld. Daarin is de aanpak van onze wegen voor de komende 5 jaar bepaald en ook de benodigde investering. Door jaarlijks de nog vast te stellen investeringen beschikbaar te stellen wordt het risico beperkt. Stand van zaken: Met uitvoering van het wegenbeheerplan 2019-2023 worden de grootste knelpunten opgelost. Na reconstructie Postweg/Nieuwlanderweg en invoering van de snelheden uit het Wegencategoriseringsplan is dit risico binnen enkele jaren tot normale proporties teruggebracht.	50%	max.€ 300.000
R8	Budgetten sociaal domein ontoereikend	Financieel - Door open eind financiering en niet volledig kunnen sturen op de vraag naar ondersteuning sociaal domein loopt de gemeente een risico.	Actief - Actieve monitoring budgetten Sociaal domein; "voor het hele Sociaal Domein geldt dat steeds meer wordt ingezet op de zogenaamde 'voorkant'. Dit is echter een ontwikkeling waarin de 'kost voor de baat uitgaat'. De effecten van de inzet gaan pas op langere termijn hun vruchten afwerpen. Stand van zaken: "De budgetten sociaal domein zijn over het algemeen toereikend geweest, na bijstelling in de halfjaarsrapportage 2019. De budgetten voor participatie en jeugd zijn zelfs niet volledig benut".	25%	max.€ 500.000

R17	Een deel van de wegen en bermen op Texel heeft te maken met bodemverontreiniging	Financieel - De kosten voor bodemsanering lopen op naarmate de wettelijk regels aangescherpt worden en we steeds oudere wegen of bermen gaan opknappen. Jaarlijkse extra kosten €150.000, Milieu - Het betreft verontreiniging met asbest van wegfunderingen, verontreiniging met PAX, teerhoudend asfalt van oude asfalt wegen	Met de aanpak van wegen, zoals de reconstructie van de Postweg/Nieuwlan-derweg, wordt het risico steeds beter in kaart gebracht en waar mogelijk kan sanering in de projecten worden meegenomen. Stand van zaken: Risico blijft de komende decennia bestaan. Waar mogelijk wordt sanering in projecten meegenomen.	75%	max.€ 250.000
R7	verplichte grondsanering voormalige vuilnisstortplaats	Financieel - verplichte kosten grondsanering van voormalige stortplaatsen (Den Hoorn, Veenselangweg en andere NNB locaties). Doelstellingen - Effect op mogelijke grondexploitatie, Imago - beeld van Texel als schoon en duurzaam eiland in geding, Milieu - grond moet mogelijk gesaneerd worden vanwege effecten op omgeving/ grondwater.	Stand van zaken: Gebleken is dat uit de vuilstort voedselrijk water uittreedt. In overleg met Rijk, Provincie en Hoogheemraadschap wordt bekeken of en zo ja welke maatregelen genomen moeten worden.	25%	max.€ 500.000
R5	Minder toeristische overnachtingen	Financieel - Minder inkomsten door tegenvallend verblijf, toeristen blijven weg. Doelstelling - op peil houden sluitende (meerjarige) begroting.	Stand van zaken: Onzekerheid wanneer het toerisme weer op het normale niveau is, na COVID-19 maatregelen in 2020.	25%	max.€ 2.500.000
R15	Onvoorziene kostenstijgingen Verbonden Partijen (m.n. Gemeenschappelijke Regelingen)	Financieel - Door het in toenemende mate werken met partners op afstand is het moeilijker om zicht en invloed te hebben op kosten (-ontwikkelingen). Door geringe invloed op basis van stemverhoudingen mogelijke confrontatie met extra kosten als gevolg van begrotingswijzigingen. Doelstellingen Meer directe grip en invloed hebben op ontwikkelingen kosten en doelrealisatie. Vertraging / stagnatie - Door moeizame samenwerking en afstemming wordt doelrealisatie bemoeilijkt en vertraagd. Imago - De gemeente kan last hebben van negatieve beeldvorming als de uitvoeringspartners onvoldoende presteren.	Op regionaal niveau zijn afspraken gemaakt waar de GR'en zich begrotingstechnisch aan moeten houden. Stand van zaken: Door de regionale afspraken met de GR'en moet in ieder geval bij afwijkingen een toelichting gegeven worden. Verder geen wijzigingen.	25%	max.€ 150.000

R29	Heroverweging gemeentelijk belastinggebied	Financieel: verschuiving belastingdruk gemeente-rijk. Een van de voorgenomen maatregelen is het afschaffen van de gemeentelijke forensenbelasting. Doelstelling - op peil houden sluitende (meerjarige) begroting	Suggestie - gezamenlijk optrekken nadeelgemeenten (lobby Den Haag) om mogelijke wetswijziging te voorkomen. Stand van zaken: In de circulaire van het rijk wordt de heroverweging nog niet actief vermeld.	10%	max.€ 300.000
R18	Boete vanwege datalekken	Financieel - Het niet melden van een datalek kan leiden tot een boete van maximaal € 800.000., Doelstellingen - Door datalekken kunnen vertrouwelijke data onbedoeld verspreid worden. Er is een meldplicht datalekken en gemeenten dienen maatregelen te treffen te voorkomen en bij het voorkomen ervan actief op te lossen., Imago - Een datalek beschadigt de betrouwbaarheid van de gemeente Texel	Actief - procedure ontwikkeld. Stand van zaken: De procedure die ontwikkeld is werkt naar behoren. Door gebruik te maken van deze procedure zijn de risico's op financiële en imagoschade niet opgetreden.	0%	max.€ 0
R22	Veranderde verwachtingen	Financieel: de verwachte recessie 2021 en de herverdeling van het Gemeentefonds in 2021 hebben op basis van de huidige informatie géén positieve gevolgen voor de gemeentelijke financiële huishouding. Doelstelling - op peil houden sluitende (meerjarige) begroting	Stand van zaken: Als nasleep van de COVID-19 maatregelen in 2020 wordt een recessie verwacht. De herverdeling Gemeentefonds is uitgesteld naar 2021: de gemeenten op het platteland waren de grote verliezers. De uitkomst wordt aangepast.	75%	max.€ 1.000.000

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente Texel bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

De weerstandscapaciteit *exploitatie* (structureel) kan ingezet kunnen worden om de begroting structureel dekkend te maken.

Van de weerstandscapaciteit *vermogen* (incidenteel) is de algemene reserve inzetbaar. De raad heeft de ondergrens bepaald op € 2 miljoen. Stille reserves kunnen alleen worden ingezet als deze te gelde kunnen worden gemaakt.

Weerstandscapaciteit exploitatie (structureel)

1) OZB	€ 5.679.364	
2) Rechten en leges	€ 174.580	
Totaal onbenutte belastingcapaciteit	€ 5.853.944	
3) Onvoorzien	€ 8.000	
Weerstandscapaciteit exploitatie		€ 5.861.944

Weerstandscapaciteit vermogen (incidenteel)

4) Vrij aanwendbaar deel algemene reserve	€ 4.931.548	
5) Vrij aanwendbaar deel reserve sociaal domein.	€ 1.286.794	
6) Stille reserves	€ 2.100.000	
Weerstandscapaciteit vermogen		€ 8.318.342
Totale Weerstandscapaciteit		€ 14.180.286

Toelichting

1. De waarde van de woningen en niet-woningen is ruim € 3 miljard (1 OZB eigenaar woning + 2 OZB eigenaar niet-woning). De belastingcapaciteit is berekend op bijna € 6 miljoen.

Omschrijving	WOZ-waarde 2019 waardepeildatum 1/1/2018	Opbrengst Texel 2019	% toelating art.12 gemeenten meicirculaire 2018 voor 2019	Opbrengst toelating art. 12 gemeenten	Belasting-capaciteit OZB
1) OZB eigenaar woning	2.627.503.000	1.054.464	0,1905%	5.005.393	3.950.929
2) OZB eigenaar niet woning	701.128.000	468.975	0,1905%	1.335.649	866.674
3) OZB gebruiker niet woning	613.877.000	307.675	0,1905%	1.169.436	861.761
Totaal		1.831.114		7.510.478	5.679.364

2. Het beleid is dat leges en rechten kostendekkend zijn. Echter zijn deze op dit moment niet kostendekkend. De belastingcapaciteit berekend over de leges en heffingen is € 174.580 Zie voor nadere toelichting paragraaf G: lokale lasten.
3. Voor onvoorziene uitgaven wordt jaarlijks een bedrag van € 8.000 gereserveerd.
4. Het saldo van de algemene reserve is per 31/12/2019 € 4.931.548.
5. De raad heeft besloten om de reserve sociaal domein per 1/1/2020 toe te voegen aan de algemene reserve. Inmiddels is het saldo van € 1.286.794 toegevoegd aan de algemene reserve. Dit bedrag wordt derhalve meegenomen in de berekening van de incidentele weerstandscapaciteit.
6. De stille reserves zijn in de nota reserves en voorzieningen 2018 geactualiseerd en hebben betrekking op het woningcomplex, overige gebouwen, voorraad gemeentewerken en kunstbezit. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar deze [nota](#).

Vermogensbeleid

Texel heeft op basis van de jaarrekening 2019 een weerstandsvermogen (inclusief algemene reserve) van € 14,1 miljoen. Dat is bijna negen keer het becijferde bedrag van de geschatte risico's. Daarnaast heeft de gemeente bestemmingsreserves van ca. € 11 miljoen.

We hebben langlopende leningen van ruim € 24 miljoen en kortlopende leningen (kasgeld) van €15 miljoen per 31 december 2019. Voor het (grote) bedrag aan kortlopende leningen heeft de gemeente uitstel van de Provincie gekregen tot september 2020 om nog niet te hoeven consolideren (aantrekken langlopende lening in plaats van kort geld).

Normaliter wordt halverwege 2020 de toeristen- en woonforensenbelasting van 2019 geïnd en ontvangt de gemeente de btw 2019 via het btw compensatiefonds terug. Door de Coronacrisis wordt het innen van de toeristen- en woonforensenbelasting 2019 uitgesteld. De consequenties hiervan moeten nog inzichtelijk worden gemaakt. Het bedrag van het btw compensatiefonds wordt wel ontvangen, en daarmee wordt het kasgeld verlaagd. Op dit moment zijn er grote investeringen te doen zoals het Onderwijs Centrum Texel, Postweg-Nieuwlanderweg en aanvullende besluitvorming begroting 2021. De gemeente zal t.z.t. hiervoor langlopende leningen moeten aantrekken. De rentelasten zijn gewaarborgd via de begroting.

De schuldenpositie neemt in 2021 ten opzichte van de huidige leningenportefeuille van € 24 miljoen fors toe door de genoemde investeringen.

Kengetallen

Kengetallen	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
Netto schuldquote	46%	35%	62%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte	37%	28%	53%
Solvabiliteitsratio	27%	20%	26%
Structurele exploitatieruimte	1%	3%	2%
Grondexploitatie	0%	1%	3%
Belastingcapaciteit (voor vergelijking andere gemeenten)	90%	91%	92%

Toelichting

Algemeen

Elk afzonderlijk kengetal zegt weinig over de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen moeten in samenhang worden bekeken. Onderstaand volgt een korte uitleg per kengetal, tenslotte wordt een algehele beoordeling van de kengetallen gegeven.

Via deze link [kengetallen](#) kunt de u de kengetallen van de gemeente Texel vergelijken met andere gemeenten in Nederland.

Netto-schuldquote (en gecorrigeerde netto-schuldquote)

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto-schuldquote. De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast van de gemeente en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen. De netto-schuldquote is ten opzichte van 2018 flink gestegen. Dit is het gevolg van grote investeringen zoals de nieuwe sporthal. Bij een percentage van 130 adviseert de VNG om de schuldenlast af te bouwen. De netto-schuldquote is beneden het landelijk gemiddelde.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De solvabiliteitsratio is ten opzichte van vorig jaar 1% gedaald.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele ruimte is doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten, die vervolgens worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van de leningen) te dekken.

De structurele exploitatieruimte is voor 2019 2%.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe groot de grondpositie (boekwaarde van de grond) is ten opzichte van de totale geraamde baten van de gemeentelijke begroting.

Bij de gemeente Texel is de omvang van de grondexploitatie relatief gering. De lopende exploitaties hebben een relatief lage boekwaarde.

Belastingcapaciteit (in relatie tot andere gemeenten)

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte te kunnen weergeven moet als ijkpunt het gemiddelde landelijke tarief voor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing voor meerpersoonshuishoudens met een eigen woning genomen. Dit is een andere grondslag dan de eerder in deze paragraaf berekende maximale opbrengst OZB voor het weerstandsvermogen. Voor die berekening is het verplicht uit te gaan van het minimaal door te berekenen tarief om in aanmerking te komen voor de artikel 12 - status.

Ten opzichte van het landelijk gemiddelde is de belastingcapaciteit 8% hoger. Voornaamste oorzaak hiervoor is dat het OZB-tarief op Texel erg laag is. Daar staat tegenover dat de (kostendekkende) tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolheffing relatief hoog zijn. Per saldo liggen de woonlasten op Texel dus 8% lager dan het landelijk gemiddelde. Het percentage is hoger dan vorig jaar als gevolg van de hogere rioolheffing en de hogere afvalstoffenheffing.

Beoordeling

- De gemeente Texel is financieel gezond.
- De netto-schuldquote is gestegen als gevolg van uitgaven voor grote investeringen van o.a. nieuwe sporthal.
- De gemeente scoort een plus op de exploitatieruimte. De baten zijn voldoende om de lasten op te vangen. Daarnaast is er ruimte voor tegenvallers.
- De gemeente heeft op dit moment de volgende grondexploitaties; Den Burg Oost, Den Burg West, Gezondheidsplein en de locatie van de voormalige Kompasschool. Den Burg West wordt in 2020 afgesloten na verkoop van de laatste kavel. Voor de grondexploitatie Den Burg oost is een voorziening getroffen.
- De belastingdruk op Texel ligt 8% beneden de landelijk gemiddelde belastingdruk. Door het lage OZB-tarief is er nog veel potentiële belastingruimte om financiële tegenslagen op te kunnen vangen.

Meerjarige balans

Activa	1-1-2019	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
Vaste activa						
Materiële vaste activa	48.684	58.164	66.458	67.921	66.121	64.379
Financiële vaste activa	6.949	6.381	5.881	5.381	4.881	4.381
Vlottende activa						
Vorraden	230	1.631	230	230	230	230
Uitzettingen	5.243	6.986	5.000	5.000	5.000	5.000
Liquide Middelen	2.876	615	4.800	4.800	4.800	4.800
Overlopende activa	7.354	7.513	7.500	7.500	7.500	7.500
Totaal generaal	71.336	81.290	89.869	90.832	88.532	86.290

Passiva	1-1-2019	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023
Vaste passiva						
Eigen vermogen	19.609	20.899	15.000	17.500	17.500	17.500
Voorzieningen	10.471	10.792	28.000	27.000	26.000	25.000
Schulden langer dan 1 jaar	26.142	24.427	33.348	32.252	31.139	30.006
Vlottende passiva						
Schulden korter dan 1 jaar	12.090	21.040	7.800	7.800	7.800	7.800
Overlopende passiva	3.024	4.132	5.721	6.280	3.593	984
Totaal generaal	71.336	81.290	89.869	90.832	88.532	86.290

Jaarrekening 2019

Balans per 31 december 2019 (geconsolideerd)

Activa

Vaste activa

(bedragen x € 1.000)

	Ultimo 2019		Ultimo 2018	
Materiële vaste activa		58.164		48.684
Investerings met een economisch nut	52.196		44.911	
Investerings in openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	5.968		3.773	
Financiële vaste activa		6.381		6.949
<i>Kapitaalverstrekkingen:</i>				
- Deelnemingen gemeenschappelijke regelingen	285		426	
- Afkoop erfpacht haven	469		512	
<i>Leningen:</i>				
- Overname OG Veiligheidsregio	2.667		2.746	
- Overige verbonden partijen	1.583		1.595	
- Overige langlopende leningen u/g	470		713	
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	907		957	
Totaal vaste activa		64.545		55.633

Vlottende activa

(bedragen x € 1.000)

	Ultimo 2019		Ultimo 2018	
Vorraden		1.631		230
<i>Grond- en hulpstoffen:</i>				
- Niet in exploitatie genomen bouwgronden	0		0	
- Overige grond- en hulpstoffen	161		191	
- Onderhanden werk, gronden in exploitatie	1.462		33	
Gereed product en handelsgoederen	8		6	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		6.986		5.243
Vorderingen op openbare lichamen	4.811		3.464	
Deposito	342		206	
Overige vorderingen	1.833		1.573	
Liquide middelen		615		2.876
Kassaldi	4		3	
Bank- en giroaldi	611		2.873	
Overlopende activa		7.513		7.354
Totaal vlottende activa		16.745		15.703

	Ultimo 2018		Ultimo 2018	
Totaal-generaal		81.290		71.336

Passiva

Vaste passiva

(bedragen x € 1.000)

	Ultimo 2019		Ultimo 2018	
Eigen vermogen		20.899		19.609
Algemene reserve	5.292		3.110	
Overige bestemmingsreserves	13.303		13.913	
Nog te bestemmen resultaat	2.304		2.586	
Voorzieningen		10.792		10.471
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	6.615		5.771	
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	4.177		4.700	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer		24.427		26.142
<i>Onderhandse leningen van:</i>				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0		0	
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	24.427		26.142	
Totaal vaste passiva		56.118		56.222

Vlottende passiva

(bedragen x € 1.000)

	Ultimo 2019		Ultimo 2018	
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar		21.040		12.090
Overlopende passiva		4.132		3.024
Vooruit ontvangen bedragen	0		2	
Vooruit ontvangen subsidies	1.860		772	
Nog te betalen	2.272		2.250	
Totaal vlottende passiva		25.172		15.114

	Ultimo 2019		Ultimo 2018	
Totaal-generaal		81.290		71.336

	Ultimo 2019		Ultimo 2018	
Gewaarborgde geldleningen		53.377		42.129
Garantstellingen		58		96

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving programma	Primaire begroting			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Prog. 1 Voor en door bewoners	3.713	35.075	31.362	3.659	35.688	32.029	4.810	35.978	31.168
Prog. 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	18.907	3.852	-15.055	19.439	3.969	-15.470	17.837	3.645	-14.192
Prog. 3 Mooi en gastvrij Texel	3.935	361	-3.574	3.848	210	-3.638	3.671	236	-3.435
Prog. 4 Texel werkt!	1.132	977	-155	1.266	975	-291	1.259	1.056	-203
Prog. 5 Toekomst voor de jeugd	1.521	32	-1.489	1.583	32	-1.551	1.540	27	-1.513
Prog. 6 Samen beleven en bewegen	3.734	487	-3.247	4.170	1.295	-2.875	3.750	1.325	-2.425
Prog. 7 Duurzaam, schoon en innovatief	5.500	5.655	155	5.832	5.649	-183	5.523	5.541	18
Prog. 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	5.761	5.596	-165	7.170	5.646	-1.524	6.914	6.288	-626
Prog. 99 Overhead	8.020	340	-7.680	7.689	73	-7.616	7.600	93	-7.507
Resultaat voor bestemming	52.223	52.375	152	54.656	53.537	-1.119	52.904	54.189	1.285

Toevoeging/onttrekking aan reserves

Omschrijving programma	Primaire begroting			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Prog. 1 Voor en door bewoners	570	0	-570	3.033	3.100	67	3.033	3.100	67
Prog. 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	0	260	260	0	493	493	0	512	512
Prog. 3 Mooi en gastvrij Texel	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prog. 4 Texel werkt!	242	0	-242	242	60	-182	395	60	-335
Prog. 5 Toekomst voor de jeugd	0	485	485	0	485	485	0	585	585
Prog. 6 Samen beleven en bewegen	50	0	-50	29	0	-29	95	0	-95
Prog. 7 Duurzaam, schoon en innovatief	35	0	-35	35	0	-35	35	0	-35
Prog. 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	0	0	0	0	320	320	0	320	320
Prog. 99 Overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal mutaties reserves	897	745	-152	3.339	4.458	1.119	3.558	4.577	1.019
Resultaat na bestemming	53.120	53.120	0	57.995	57.995	0	56.462	58.766	2.304

Resultaten per bedrijfsonderdeel

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving programma	Primaire begroting			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Gemeente Texel	48.738	48.738	0	53.470	53.470	0	51.916	54.220	2.304
DSW De Bolder (prog. 2)	4.382	4.382	0	4.525	4.525	0	4.546	4.546	0
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	53.120	53.120	0	57.995	57.995	0	56.462	58.766	2.304

Begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid programmarekening 2019

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Rechtmatige afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Prog. 1 Voor en door bewoners	3.659	35.688	32.029	4.810	35.978	31.168	-1.151	290	-861
Prog. 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	19.439	3.969	-15.470	17.837	3.645	-14.192	1.602	-324	1.278
Prog. 3 Mooi en gastvrij Texel	3.848	210	-3.638	3.671	236	-3.435	177	26	203
Prog. 4 Texel werkt!	1.266	975	-291	1.259	1.056	-203	7	81	88
Prog. 5 Toekomst voor de jeugd	1.583	32	-1.551	1.540	27	-1.513	43	-5	38
Prog. 6 Samen beleven en bewegen	4.170	1.295	-2.875	3.750	1.325	-2.425	420	30	450
Prog. 7 Duurzaam, schoon en innovatief	5.832	5.649	-183	5.523	5.541	18	309	-108	201
Prog. 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	7.170	5.646	-1.524	6.914	6.288	-626	256	642	898
Prog. 99 Overhead	7.689	73	-7.616	7.600	93	-7.507	89	20	109
Resultaat voor bestemming	54.656	53.537	-1.119	52.904	54.189	1.285	1.752	652	2.404

Toevoeging/onttrekking aan reserves

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie Begrotingsjaar			Rechtmatige afwijking		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Prog. 1 Voor en door bewoners	3.033	3.100	67	3.033	3.100	67	0	0	0
Prog. 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	0	493	493	0	512	512	0	19	19
Prog. 3 Mooi en gastvrij Texel	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prog. 4 Texel werkt!	242	60	-182	395	60	-335	-153	0	-153
Prog. 5 Toekomst voor de jeugd	0	485	485	0	585	585	0	100	100
Prog. 6 Samen beleven en bewegen	29	0	-29	95	0	-95	-66	0	-66
Prog. 7 Duurzaam, schoon en innovatief	35	0	-35	35	0	-35	0	0	0
Prog. 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	0	320	320	0	320	320	0	0	0
Prog. 99 Overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal mutaties reserves	3.339	4.458	1.119	3.558	4.577	1.019	-219	119	-100
Resultaat na bestemming	57.995	57.995	0	56.462	58.766	2.304	1.533	771	2.304

De toelichting op de programmarekening is opgenomen in de programmaverantwoording per programma op detailniveau en voorts hierna op hoofdlijnen.

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. De algemene lijn is dat begrotingsoverschrijdingen die binnen de beleidskaders van de raad passen niet meegewogen worden in het accountantsoordeel. Toch is het toetsen van begrotingsrechtmatigheid ingewikkelder dan het wellicht op het eerste gezicht lijkt. Er kunnen 7 verschillende begrotingsoverschrijdingen worden onderscheiden. In onderstaand overzicht wordt aangegeven wat naar de mening van de kadernota rechtmatigheid de consequentie van betreffende overschrijding moet zijn voor het accountantsoordeel.

Volgens het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) kunnen bij de toetsing van begrotingsafwijkingen tenminste de volgende soorten begrotingsafwijkingen worden onderkend:

	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel
A) Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		X
B) Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.		X
C) Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X	
D) Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X	
E) Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X
F) Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar. • Geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar • Geconstateerd na verantwoordingsjaar	X	
G) Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijving- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. • Jaar van investeren • Afschrijving- en financieringslasten in latere jaren	X	X

Mutaties reserves

Onder de afwijkingen van reserves ligt een raadsbesluit. Dit zijn rechtmatige afwijkingen.

Ten opzichte van de begroting 2019 zijn de volgende programma's op lasten overschreden. De overschrijdingen groter dan € 50.000 worden onderaan toegelicht. Voor een nadere toelichting wordt u verwezen naar de financiële analyses per programma.

Alle bedragen zijn x € 1.000

Programma 1 Voor en door bewoners

Begroting lasten na wijziging	€ 3.659
Realisatie lasten	<u>€ 4.810</u>
Saldo lasten	€ 1.151 -/-

Analyse overschrijding (F)

Het gaat hier om een extra storting van € 852.000 in de voorziening pensioenen (oud) wethouders conform berekende reservevermogen door Proambt. Voornaamste reden voor noodzakelijke bijstorting is de door het Ministerie berekende lage rekenrenpercentage. In het verantwoordingsjaar was dit nog niet bekend. In de begroting wordt uitgegaan van een ongewijzigde situatie t.o.v. vorig jaar. De overschrijding is onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel.

Kredieten

Onderstaand worden de overschrijdingen die groter zijn dan € 10.000 genoemd. Voor deze overschrijdingen wordt verwezen naar de toelichting op de balans, materiële vaste activa.

Krediet 720120 Rehabilitatie en reconstructie Postweg-Nieuwlanderweg

Totaal beschikbaar	€ 200
Realisatie lasten t/m 2019	<u>€ 212</u>
Saldo lasten	€ 12 -/-

Analyse overschrijding (B)

De extra kosten zijn gemaakt vooruitlopend op een nog door de raad beschikbaar te stellen krediet. Het gaat hier om een onrechtmatige uitgave die wel meetelt voor het oordeel.

Krediet 720123 Dorpsplein de Naal herinrichten

Totaal beschikbaar per saldo	€ 264
Realisatie lasten t/m 2019	<u>€ 392</u>
Saldo lasten	€ 128 -/-

Analyse overschrijding (C)

Voor de herinrichting de Naal moet nog verantwoording afgelegd worden aan de Provincie. Dit gebeurt in 2020. Pas dan ontvangt de gemeente de toegezegde subsidie waardoor de verwachting is dat dit krediet uiteindelijk niet overschreden wordt. De overschrijding is onrechtmatig maar telt niet mee in het oordeel.

Krediet 754121 Constructieve veiligheid de Waag

Totaal beschikbaar per saldo	€ 33
Realisatie lasten t/m 2019	<u>€ 42</u>
Saldo lasten	€ 11 -/-

Analyse overschrijding (B)

Overschrijding is het gevolg van een misverstand over hoogte krediet (incl./excl.btw). De overschrijding is onrechtmatig en telt mee in het oordeel. De raad heeft wel in februari 2020 extra middelen hiervoor beschikbaar gesteld.

Rekeningsaldo op hoofdlijnen gemeente Texel

We sluiten het boekjaar af met een positief resultaat van € 2,3 miljoen, een afwijking van 4% t.o.v. de begroting. Een nabetaling Algemene Uitkering 2017 en aanvullende middelen uit de decembercirculaire voor een warmte visie leiden tot een meevaller van € 0,7 miljoen. Grote uitgestelde investering zoals het OCT en de lage rentestand leiden ook tot een voordeel van € 0,7 miljoen. Die lage rentestand leidt ook tot een tegenvaller (€0,85 miljoen) omdat de gemeente moet bijstorten in de gemeentelijke voorziening voor de pensioenen van (oud) wethouders. De maatregelen om in het buitengebied 60 km/u te kunnen gaan rijden moeten nog worden uitgevoerd (€ 0,33 miljoen) en er schuiven nog een aantal andere werkzaamheden door naar 2020 (€ 0,2 miljoen). Het grootste financiële voordeel wordt gerealiseerd binnen het sociaal domein (€ 1,2 miljoen). Hoewel er kleine nadelen zijn binnen de WMO vielen de kosten voor jeugdhulp, participatie, minimaregelingen, uitkeringen en schuldhulpverlening mee. Ook de uitvoeringskosten vielen lager uit. Voor een gedetailleerde analyse en toelichting wordt u verwezen naar de diverse programma's.

(bedragen x € 1.000)

Onder- en overschrijdingen	In euro's	I/S
Leningen en beleggingen Het voordeel heeft betrekking op gereserveerde rente consolidatie en meer inkomsten kasgeld door negatieve rente.	77 V	I
Afschrijvingslasten Voordeel door uitgestelde investeringen zoals onderwijscentrum Texel, sporthal, wegen, Planet Texel en automatisering.	610 V	I
Algemene uitkering De algemene uitkering is hoger uitgevallen door een nabetaling 2017 terwijl met een nadeel rekening is gehouden. Daarnaast is er een kleine voordeel in 2019.	452 V	I
Toeristische heffingen De verwachte groei op basis van 2017-2018 leidde bij de halfjaarrapportage 2019 tot een aanvullende positieve bijstelling van € 225.000. De verwachte en begrote groei is niet gerealiseerd.	-312 N	I/S
Belastingen en rechten Nadeel heeft voornamelijk betrekking op de lagere OZB opbrengsten als gevolg van ongeveer 500 bezwaarschriften en extra kosten externe expertise/vergoedingen bezwaren/uren Leeuwarden.	- 172 N	I/S
Subsidies Het gaat om nagekomen subsidies voorgaande jaren voor o.a. ROL/RAL en Texelhopper.	118 V	I
Pensioenen (oud)wethouders Extra storting in de gemeentelijke voorziening om te voldoen aan door het gespecialiseerde bedrijf berekende nodige reservevermogen per 31/12/2019. Voornaamste oorzaak is de door de overheid bepaalde lage rekenrente 2019 waardoor de aanwas van het pensioen afhankelijk van de leeftijd van de wethouders met ca. 30% is gestegen. Indien de rekenrente in 2020 stijgt, kan weer een gedeelte vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.	-852 N	I
Salarissen Voordeel door niet ingevulde vacatureruimte in 2019.	171 V	I
Automatisering Vertraging regulier werk in verband met aanbesteding nieuwe ICT omgeving.	56 V	I
Bedrijfsmaatschappelijke activiteiten Meer inzet begeleiding langdurig zieken. Tegenover staat een groot aantal geslaagde reïntegraties of afkeuringen.	-57 N	I/S

(bedragen x € 1.000)

Onder- en overschrijdingen	In euro's	I/S
Sociaal domein Het grootste deel van het overschot op sociaal domein bestaat uit een voordeel op gecontracteerde jeugdhulp, participatietrajecten, minimaregelingen, verstrekte uitkeringen (BUIG). Daarnaast vielen de kosten voor de uitvoering van de backoffice sociaal domein lager uit, welke wordt uitgevoerd door Den Helder. Ook is er minder uitgegeven aan schuldhulpverlening, subsidies Vluchtelingenwerk en Brijder, hebben minder peuters gebruik gemaakt van gemeentelijke peuterplaatsen, heeft de GGD minder kosten gemaakt voor inspecties kinderopvanglocaties en maatwerktrajecten en viel de bijdrage aan Veilig Thuis lager uit. Er zijn ook financiële nadelen te noemen. Er is meer gebruik gemaakt van Wmo begeleiding en Wmo hulpmiddelen en er zijn minder inkomsten uit de eigen bijdrage.	1.163 V	I/S
Groen en recreatie Saldo minder onderhoud groen en reconstructies, meer opbrengsten tuinonderhoud bij complexen Stichting Woontij, minder doorberekening uren tractie en meerkosten verwerken afval.	83 V	I
Kunst en cultuur De speerpunten uit de cultuurnota worden integraal vormgegeven in combinatie met activiteiten vanuit het IJslanse model/aanpak. Voor dit laatste moet nog een uitvoeringsprogramma opgesteld worden, waarin onder andere is opgenomen hoe het IJslanse model samenhangt met het cultuur- en sportbeleid. De middelen voor cultuur uit 2019 zijn daarom nog niet volledig uitgegeven aan activiteiten. Daarnaast minder beheers- en onderhoudskosten d'Ouwe Ulo.	98 V	I
Afval In dit rekeningjaar zijn nabetalings van NEDVANG over 2015 en 2016 ontvangen, de geschatte afrekening 2018 HVC viel lager uit.	94 V	I
Rioolbeheer Minder groot onderhoud uitgevoerd waardoor minder btw gecompenseerd is.	-131 N	I
Milieubeleid Via de decembercirculaire zijn middelen beschikbaar gesteld voor warmte visie, energieloket en wijkaanpak (overhevelingsverzoek). Daarnaast minder kosten geluidshinder en doorbelastingen.	272 V	I
Wegen, straten en pleinen Per saldo o.a. Oranjestraat gedeeltelijk uitgevoerd (overhevelingsverzoek), meerkosten afvoeren grond en opknappen De Staart, meer klein onderhoud wegen, minder bermonderhoud, hogere opbrengst kabels en leidingen en minder doorbelaste kosten.	280 V	I
Verkeer Maatregelen 60 km/u in het buitengebied nog niet uitgevoerd (overhevelingsverzoek) en minder regulier onderhoud wegmarkering door omzetting koudplast en straatmeubilair.	326 V	I
Parkeren Per saldo minder opbrengsten parkeren en meer digitale communicatie waardoor minder advertentieruimte is ingekocht.	-89 N	I/S
Overige voor- en nadelen	117 V	I
Totaal	2.304	I/S

De plussen en minnen worden nader geanalyseerd en voor zover structureel meegenomen in de halfjaarrapportage 2020.

Overheveling via resultaatbestemming 2019

Voorgesteld wordt om onderstaande budgetten over te hevelen naar 2020 via resultaatbestemming 2019.

Onderwerp	Kostenplaats	Bedrag	Toelichting Onderwerp
Wegencategoriseringsplan	672302	270.000	Voor bebording en belijning heeft de raad in 2019 € 270.000 beschikbaar gesteld. De uitgaven vinden in 2020 plaats.
Cultuur en Historie	654129	11.500	AWF heeft archeologisch onderzoek gedaan in Oosterend. Dit onderzoek moet nog worden uitgewerkt en gepresenteerd. (2de en 3de deel offerte).
Warmtevisie	672306	202.101	Via de decembercirculaire 2019 zijn middelen beschikbaar gesteld voor energietransitie. Deze bedragen zijn gelabeld.
Energieloket	672390	25.000	
Wijkaanpak	672390	9.997	
Reconstructies groen	656021	24.795	Vanwege personele omstandigheden is in de tweede helft van 2019 minder werk in het groen uitgevoerd dan gepland. Vooral het aan aannemers uitbestede werk is gedeeltelijk stil gevallen. Hier wordt al weer volop aan getrokken. En het voorstel is om een deel van het niet bestede geld over te hevelen naar 2020 zodat de inhaalslag kan worden afgemaakt. In afwijking van bestaand beleid, het restant budget over te hevelen via het rekeningresultaat.
Project herinrichting Oranjestraat	620858	133.860	Het budget voor de herinrichting van de Oranjestraat is samengesteld uit diverse structurele budgetten. In de programmabegroting 2020 is deze overheveling niet meegenomen. Vanaf programmabegroting 2021 zullen deze projectbudgetten (indien jaaroverschrijdend) worden meegenomen in de overhevelingen. De herinrichting vindt in 2020 plaats.
Bermverharding	620107	41.000	De bermen zijn altijd een belangrijk aandachtspunt, ook voor de raad. PFAS maakte bermonderhoud eind 2019 onmogelijk. Om de achterstand niet nog verder op te laten lopen en om de economie van Texel een beetje te stutten willen we in 2020 extra werk maken van het bermonderhoud en dit werk onderhands aanbesteden op Texel. In afwijking van bestaand beleid, het restant budget over te hevelen via het rekeningresultaat.
Totaal		718.253	Voorstel

Toelichtingen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden alleen genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen, als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen in het jaar waarop het dividend betrekking heeft.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen en/of schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorzieningen getroffen of op andere wijze verplichtingen opgenomen. De referentieperiode is vier jaar, gelijk aan de referentieperiode van de meerjarenraming. Als er sprake is van schokeffecten wordt een voorziening gevormd.

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT).

Balans

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investerings die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa met economisch nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde.

Investerings worden vanaf het moment van ingebruikneming in principe lineair afgeschreven. De afschrijvingstermijn is gelijk aan de te verwachten levensduur waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van de waarde. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1-1-2004 reserves niet meer rechtstreeks in mindering worden gebracht. Investeringsubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

Alle afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de financiële verordening artikel 212 Gemeentewet, welke door de raad is vastgesteld op 20 september 2017.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Afschrijvingsbeleid immateriële vaste activa

De volgende immateriële vaste activa worden lineair afgeschreven in:

- a. maximaal 40 jaar: bijdragen aan activa in eigendom van derden;

Afschrijvingsbeleid materiële vaste activa met economisch nut

Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.

Start afschrijving gemeente: Op moment van betaling laatste rekening (geautomatiseerd)

Start afschrijving het Werkbedrijf De Bolder: Eind van de maand van ingebruikstelling.

Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

De volgende materiële vaste activa met economisch nut worden lineair afgeschreven in:

- a. maximaal 50 jaar: rioleringen;
- b. 15-25 jaar: aanleg tijdelijke terreinwerken;
- c. 40 jaar: nieuwbouw woonruimten en schoolgebouwen;
- d. 40 jaar: nieuwbouw kantoren en bedrijfsgebouwen;
- e. 5-15 jaar: nieuwbouw tijdelijke woonruimten en tijdelijke bedrijfsgebouwen;
- f. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop woonruimten, en schoolgebouwen;
- g. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop kantoren en bedrijfsgebouwen;
- h. 15-20 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- i. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen;
- j. 10 jaar: telefooninstallaties;
- k. 5 jaar: automatiseringsapparatuur en software;
- l. 10 jaar: kantoormeubilair en schoolmeubilair;
- m. 10 jaar: motorvoertuigen;
- n. 5-12 jaar: zware transportmiddelen;
- o. 5-12 jaar: aanhangwagens, personenauto's en lichte motorvoertuigen;
- p. 5-10 jaar machines, apparaten en installaties van het Werkbedrijf De Bolder.

Afschrijvingsbeleid materiële vaste activa met maatschappelijk nut

De volgende materiële vaste activa met maatschappelijk nut worden lineair afgeschreven in:

- a. 15 jaar: parken, sportvelden en groenvoorzieningen;
- b. 15 jaar: wegen, pleinen en rotondes;
- c. 15 jaar: tunnels, viaducten en bruggen;
- d. 15 jaar: geluidswallen;
- e. 25 jaar: openbare verlichting;
- f. 10-15 jaar: straatmeubilair;
- g. 30 jaar: havens, kades, sluizen en waterkeringen;
- h. 30 jaar: waterwegen, waterbergingen en walbeschoeiing;
- i. 15-25 jaar: pompen en gemalen.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Als de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs zal afwaardering plaatsvinden. Dit is in 2015 niet gebeurd. De actuele waarde van de aandelen ligt ruim boven de verkrijgingprijs.

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Op grond van artikel 36 BBV worden in de balans onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:

- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen.
- Langlopende leningen aan deelnemingen, woningbouwcorporaties en overige verbonden partijen.
- Overige langlopende leningen.
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Het begrip "rentetypische looptijd" verdient een toelichting. Het gaat bij dit begrip om de definitie vanuit de Wet Fido en is ingegeven door beheersing van renterisico's. De definitie luidt: het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare constante rentevergoeding. Voor een uitzetting die een looptijd kent van 10 jaar met een vaste rente, geldt dat deze altijd als vast activum moet worden opgenomen ook al resteert er minder dan 1 jaar van de oorspronkelijke looptijd.

Van een "deelneming" is krachtens artikel 1d BBV sprake als een gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een N.V. of B.V.

Flottende activa

Vorraden

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

De als “onderhanden werken” opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden alleen genomen als en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde als de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich voornamelijk voor als voorraden incurant worden.

De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De voorziening APPA regeling en pensioen oud wethouders worden gewaardeerd op de contante waarde van de doelvermogens.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarbij rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die hier voor geformuleerd zijn.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten.
- b. bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie.
- d. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de van Europese- en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.

De aflossingen die binnen een jaar vervallen, worden uitsluitend in de toelichting apart vermeld evenals de daarmee gepaard gaande rentelast in het betreffende begrotingsjaar. Rubricering onder de flottende passiva is niet toegestaan.

Flottende passiva

De flottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa 2019 bestaan uit de volgende onderdelen.

(bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2018
Investerings met economisch nut	52.197	44.911
Investerings in openbare ruimte met maatschappelijk nut	5.968	3.773
Totaal	58.165	48.684

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld.

(bedragen x € 1.000)

Boekwaarde ultimo	31-12-2019	31-12-2018
Gronden en terreinen	460	586
Overige gronden	1.539	1.539
Terrein De Bolder	512	512
Gebouwen	36.403	31.367
Gebouwen De Bolder	1.092	1.075
Woningcomplex	22	23
Grond, weg- en waterbouwkundige werken (riool)	6.943	6.149
Duurzame bedrijfsmiddelen	4.822	3.247
Duurzame bedrijfsmiddelen De Bolder	16	31
Machines, installaties en inventaris	8	17
Machines, inventaris OSG	0	0
Machines, intern transportmiddel, inventaris De Bolder	380	365
Totaal	52.197	44.911

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

(bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 1-1-2019	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Overige mutaties	Boekwaarde 31-12-2019
Gronden en terreinen	586	0	84	126	84	460
Overige gronden	1.539	0	0	0	0	1.539
Terrein De Bolder	512	0	0	0	0	512
Gebouwen	31.367	6.115	1.179	1.079	1.179	36.403
Gebouwen De Bolder	1.075	85	0	68	0	1.092
Woningcomplex	23	0	0	1	0	22
Grond, weg- en waterbouwkundige werken (riool)	6.149	934	0	140	0	6.943
Duurzame bedrijfsmiddelen	3.247	2.166	731	591	731	4.822
Duurzame bedrijfsmiddelen De Bolder	31	0	0	15	0	16
Machines, installaties en inventaris	17	0	18	9	18	8
Machines, inventaris De Bolder	365	98	0	83	0	380
Totaal	44.911	9.397	2.012	2.112	2.012	52.197

Toelichting

De mutaties van De Bolder zijn terug te vinden in de jaarrekening van De Bolder.

Gronden en terreinen

Er zijn geen uitgaven geweest. De afschrijvingslasten zijn voor het kunstgrasveld vv Texel en waterrijk De Cocksdorp. Daarnaast is de grond van sporthal Ons Genoegen gedesinvesteerd.

Overige gronden

De boekwaarde van de overige gronden is gelijk gebleven. Er zijn resten snippergroen verkocht, die geen boekwaarde hadden. Deze zijn via het rekeningresultaat verantwoord. Er zijn twee stukken grond aangekocht zonder waarde (aankoop € 1,--).

Gebouwen

Er zijn onder andere uitgaven voor de binnensportaccommodatie bouwkundig(€ 5.567.481) en de ontwikkeling van het onderwijscentrum Texel(€ 400.165). In 2019 hebben ook een aantal desinvesteringen plaatsgevonden, waaronder; sporthal Ons Genoegen, gymnastiekgebouw Beatrixlaan en de Kompasschool.

Woningcomplex

De waarde van het woningcomplex is met € 565 gedaald door reguliere afschrijving.

Grond, weg- en waterkundige werken

Naast uitgaven voor Planet de Koog (€ 897.468) is € 21.476 aan de afmeerconstructie haven Oudeschild en nog € 13.991 aan de verlichting kruispunt Pontweg-Californiëweg+dorpen uitgegeven.

Duurzame bedrijfsmiddelen

De uitgaven hebben betrekking op diverse investeringen zoals vervanging kolkenzuiger (€ 353.593), maaimachine (€ 97.456), vervanging bestelauto (€ 37.544), ondergrondse afvalbakken voor restafval (€ 103.888), vervanging perscontainer (€ 98.965), en automatisering (€ 513.505) zoals vervanging apparatuur en-/of updaten programmatuur.

Tevens zijn er uitgaven geweest voor zonnepanelen zonnepark (€ 862.790). Daarnaast zijn diverse bedrijfsmiddelen die volledig afgeschreven en niet meer operationeel zijn gedesinvesteerd. Het gaat hier onder andere om tractie, containers, hard- en software en de waterglijbaan Molenkoog.

Machines, installaties en inventaris

Er zijn geen uitgaven geweest. Wel zijn er twee desinvesteringen geweest van totaal (€ 17.868), namelijk; onderwijsleerpakket Oudeschild en de eerste inrichting van 5e groep obs Durperhonk.

Economische en maatschappelijke investeringen

Beschikbaar gestelde kredieten

	Jaar	Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed in 2019	Totaal besteed t/m 2019	Toelichting
793093 basisregistratie grootschalige topografie	2011	97.547	6.242	58.401	Dit project wordt voortgezet in 2020. De kredieten zijn nog benodigd om de actualisatie en kwaliteit van de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) te verbeteren met name op het gebied van de Openbare ruimte.
700211 basisregistratie grootschalige topografie	2012	87.639	23.354	65.174	Dit project wordt voortgezet in 2020. De kredieten zijn nog benodigd om de actualisatie en kwaliteit van de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) te verbeteren met name op het gebied van de Openbare ruimte.
790050 trilplaat	2014	12.924			Krediet mag vervallen. De financiële consequenties worden meegenomen in de halfjaarrapportage 2020.
793121 digikoppeling	2014	5.008		1.515	In uitvoering 2020
772122 Ondergrondse glasbakken	2015	198.347	22.900	81.701	In uitvoering
791028 Hefbrug in de garage	2015	37.856			Wordt meegenomen met de renovatie van de technische dienst
793132 ICT werkplekken 2015	2015	83.469	2.153	25.132	Hier worden werkplekken die niet meer functioneren uit vervangen.
793134 Terminal servers	2015	8.561		8.426	Gerealiseerd.
793135 Modules burgerzaken GBA	2015	40.065	20.342	38.521	Afgerond
712025 8 geboorde brandputten in dorpskernen	2013	123.967	9.878	16.628	In uitvoering
720105 Herinrichting Kogerstraat(minus BDU)	2016	85.744	4.125	25.635	Mag vrijvallen i.v.m. niet doorgaan project. De financiële consequenties worden meegenomen in de halfjaarrapportage 2020.
790054 Vervangen kolkenzuiger	2016	350.000	353.593	353.593	Afgerond.
793138 Koppeling Financieel pakket-basisregistratie GBA en bedrijf	2016	11.268			Wordt in 2020 uitgevoerd.
793139 Inrichting kennisbank	2016	9.599		3.749	Dit project wordt voortgezet in 2020. De verwachting is dat in 2020 dit budget volledig is besteed.
793143 Nieuwe firewall voor digitale netwerk	2016	17.528			Wordt in 2020 vervangen.
720100 3 houten bruggen aanleggen/vervangen	2017	45.454		36.840	In uitvoering.
742343 Ontwikkeling Onderwijscentrum Texel	2017	9.380.000	400.165	494.264	In uitvoering, betreft budget voorbereidingskosten van schoolbesturen
742344/742345 grond/lening onderwijscentrum Texel	2017	546.000			In uitvoering
781003 Terrein gemeentewerken herstructureren	2017	90.000	50.491	65.939	In uitvoering
793147 verpakkingsmateriaal bouwarchief	2017	10.100	1.894	4.080	Het project overbrengen bouwarchief loopt tot en met 2021. De kosten worden in de periode vanaf de aanvraag van de

	Jaar	Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed in 2019	Totaal besteed t/m 2019	Toelichting
					reservering tot aan het einde van het project gemaakt, naar verwachting wordt het restant van het krediet in 2020 en 2021 gebruikt.
793149 baseline informatie beveiliging implementeren	2017	13.355		6.464	In uitvoering
720108 reconstructie barentszstraat en laagwaalderweg	2018	459.338	47.746	446.601	Afgerond
720110 inrichting hogereind voorbereiden	2018	20.661	9.114	9.114	In uitvoering
720111 herinrichting tjakkerstraat en lieuwstraat voorbereiding	2018	20.661	1.825	4.132	In uitvoering
720112 fietspad prins hendrik zanddijk aanleggen	2018	165.289		136.132	Afgerond
720113/114/herinrichting den burg centrum. bestrating en groen en terreininrichting	2018	1.225.000	209.295	381.659	Afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming
720115/116/117 herinrichting den burg zuid. terrein, groenvoorziening en verhardingen	2018	1.843.998	745.345	1.451.270	Afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming
720118 vervangen duiker bernse brug	2018	180.000	179.514	179.514	Uitgevoerd
720119 rotonde keesomlaan	2018	254.000			Project nog niet gestart door Provincie NH
721010 ondergrondse afvalbakken voor restafval	2018	206.611	103.888	103.888	In uitvoering
721011 afvalbakken voor zwerfvuil vervangen	2018	33.057			In voorbereiding
721012 verlichting kruispunt pontweg-californiëweg-dorpen	2018	110.000	13.991	13.991	In uitvoering
731002 planet de koog	2018	1.985.000	897.468	1.298.372	Project wordt in 2020 afgerond.
753055/57/58/59 binnensportaccommodatie bouwkundig/grond/vaste inrichting en losse inrichting	2018	7.716.000	5.684.830	7.344.901	
772313/14 zonnepanelen zonnepark en omvormers	2018	1.194.925	862.790	862.790	
793156 ict omgeving vervangen	2019	452.000	335.166	335.166	De aanbesteding is in 2019 afgerond. Implementatie zal in 2020 plaatsvinden. De financiële consequenties zijn opgenomen op basis van de RIB april 2020. De kredieten AS 400 (25.041, upgrade kantoorautomatisering (30.049), licenties bestuurssoftware (6.886), terminal servers (29.000) vervanging ICT omgeving I (100.997), ICT vervanging II (100.162) vervangen servers (19.197), oracle server (12.103) zijn voor de vervanging van de gehele ICT omgeving ingezet.
793158 cliëntvolgsysteem sociaal team doorontwikkelen	2018	25.040	11.312	29.158	Dit project is technisch in 2019 afgerond, waardoor er in 2020 geen kosten meer voor gemaakt worden. In de Halfjaarrapportage 2019 is reeds een overschrijding van maximaal € 5.000 gerapporteerd. In 2020 vindt verdere implementatie plaats
793162 vervangen ipads(vervanging 4e serie)	2018	20.867	1.511	3.172	Hier worden nog ipads van vervangen die niet goed meer functioneren.

	Jaar	Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed in 2019	Totaal besteed t/m 2019	Toelichting
720120 rehabilitatie en reconstructie postweg-nieuwlanderweg	2019	200.000	212.328	212.328	Het voorbereidingskrediet voor de reconstructie van de Postweg/Nieuwlanderweg is licht overschreden, omdat de besluitvorming over het krediet voor de reconstructie pas plaats kan vinden na vaststelling van het Wegencategoriseringsplan. De voorbereiding gaat ondertussen door, en er is voor gekozen om vooraf een uitgebreide inventarisatie te doen, waardoor de risico's later in het traject beperkt worden.
720121 fietspad zanddijk-zeedijk op redoute aansluiten	2019	103.306	30.438	30.438	In voorbereiding
720122 iconische trap aanleggen	2019	24.793	4.250	4.250	In voorbereiding
720123 dorpsplein de naal herinrichten	2019	264.463	392.358	392.358	Werkzaamheden zijn afgerond. Financiële afwikkeling van de nog te ontvangen BDU subsidie (maximaal € 157.704) vindt plaats in 2020.
720124 terrein gemeentewerken herinrichten	2019	580.897	0	0	In uitvoering
720125 wegbelijning verbeteren	2019	145.000	75.954	75.954	In uitvoering
720126 kogerstraat herinrichten	2019	289.256	7.178	7.178	De geplande herinrichting is in 2019 niet doorgezet vanwege bezwaren vanuit bewoners en raad. Voor een nieuwe herinrichting zal t.z.t. een nieuw krediet worden aangevraagd. De financiële consequenties worden meegenomen in de halfjaarrapportage 2020.
720127 tjakkerstraat en lieuwstraat herinrichten	2019	289.256	0	0	In voorbereiding
720128 drijverstraat en burdetstraat herinrichten	2019	293.388	0	0	In voorbereiding
720129 rehabiliteren verhardingen	2019	621.074	576.563	576.563	Watermolenweg en Nesweg afgerond, overige in uitvoering
720130 bolwerk herstel dijkwegen hhnk	2019	110.000	102.239	102.239	Afgerond
720137 trapverbinding laagwaalderweg-vlamkast	2019	25.000	0	0	In voorbereiding
721013 kleine opzetstrooier (2019)	2019	24.000	0	0	In voorbereiding preventief strooien
754121 constructieve veiligheid de waag	2019	33.058	30.275	42.145	
790056 houtversnipperaar (2019)	2019	40.500	0	0	In afwachting van tractieplan nog niet aangeschaft
790057 reinigingswagen (bxgr78)	2019	219.000	14.055	14.055	Wordt geleverd in 2020
790058 maaaimachine (2019)	2019	103.500	97.456	97.456	Afgerond
793163 wifi op haven oudeschild aanleggen	2019	16.000	0	0	In voorbereiding

793164 cad werkplekken	2019	12.500	0	0	Na de oplevering van de nieuwe ICT omgeving zal worden bekeken over de vervanging van de CAD werkplekken nog noodzakelijk is.
793600/01/02 walstroomvoorziening aanleggen, kasten en kabels.	2019	1.094.776	0	0	Start in 2020, als meerdere subsidies zijn ontvangen. In 2019 is al van de provincie subsidie ontvangen.
794014 multimedia raadszaal e.a. vervangen	2019	64.598	69.825	69.825	Afgesloten. Is in 2019 vervangen.

Verantwoording verrekende BTW en toegekende subsidies voor herinrichting van wegen.

In 2019 zijn er Brede Doeluitkeringen (BDU) subsidies toegekend voor het herinrichten van dorpsplein De Naal (financiële afwikkeling in 2020) en de Kogerstraat (vervalt i.v.m. niet doorgaan project). Voor de herinrichting van de Oranjestraat (geen krediet, wordt gefinancierd uit samengesteld budget) is eveneens een BDU-subsidie toegekend. De eventueel in bovenstaand overzicht overige benoemde BDU-subsidies zijn al in eerdere kalenderjaren toegekend.

Alle BTW op herinrichting van wegen is - conform regelgeving - gecompenseerd. Dit leidt niet tot lagere lasten. Bij het aanvragen van kredieten voor herinrichting van wegen en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten is al rekening gehouden met volledige compensatie van BTW.

Totaaloverzicht overige gronden.

(bedragen x € 1.000)

Complex	Boekwaarde 1-1-2019	Mutaties 2019	Boekwaarde 31-12-2019
Overige gronden	151		151
Openbaar groen	16		16
Bouwterreinen afgesloten complexen	139		139
Erfpachtgronden	281		281
Overige gronden	895		895
Den Burg Centrum	14		14
Oosterend oud	8		8
De Koog toekomstig woongebied	23		23
Den Hoorn oud	12		12
Totaal	1.539		1.539

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop:

(bedragen x € 1.000)

	Boek-waarde 1-1-2019	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdrage van derden	Boekwaarde 31-12-2019
Duurzame bedrijfsmiddelen	0	0	0	0	0	0
Grond, weg- en waterbouw- kundige werken	3.773	2.515	7	313	0	5.968
Totaal	3.773	2.515	7	313	0	5.968

Toelichting

Duurzame bedrijfsmiddelen

Geen mutaties.

Grond, weg- en waterbouwkundige werken

De investeringen hebben onder andere betrekking op reconstructie Barentszstraat/Laagwaalderweg, rehabilitatie en reconstructie postweg nieuwländerweg, herinrichten dorpsplein de Naal, herinrichting terrein Den Burg Centrum en Den Burg Zuid, vervanging duiker Bernse Brug en rehabilitatie verhardingen.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2019 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 01-01-2019	Investe- ringen	Des- investering	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2019
Kapitaalverstrekkingen:					
• Deelnemingen	426	0	0	141	285
• Afkoop erfpacht haven	512	0	0	43	469
• Kapitaalverstrekking De Bolder	1.983	183	0	166	2.000
• Eliminatie kapitaalverstrekking	-1.983	-183	0	-166	-2.000
Leningen:					
• Overname OG Veiligheidsregio	2.746	0	0	79	2.667
• Leningen aan Verenigingen/starters- en blijvers	1.595	392	37	367	1.583
• Overige langlopende leningen	713	0	0	244	470
• Bijdrage activa in eigendom van derden	957	0	0	50	907
Totaal	6.949	392	37	924	6.381

Toelichting

Deelnemingen

De mutatie van € 141.000 bij deelnemingen heeft betrekking op een vordering van de Bolder op het UWV.

Afkoop erfpacht haven

Jaarlijks wordt € 42.765 afgeboekt op de bij de overdracht van de haven Oudeschild van het rijk afgekochte erfpacht.

Kapitaalverstrekking De Bolder / Eliminatie

Het saldo op de kapitaalverstrekking van de Bolder is met € 17.000 toegenomen. Het gaat om het saldo van nieuwe investeringen en desinvesteringen € 183.000 minus afschrijvingen € 166.000.

Renteloze lening kazernes Veiligheidsregio

Per 31 december 2013 zijn de kazernes van Den Burg en De Cocksdorp overgedragen aan de Veiligheidsregio omdat de btw na de regionalisering brandweer niet meer compensabel is via het btw compensatiefonds en voor gedane investeringen een herzieningstermijn van toepassing is. De gemeente heeft hiervoor een renteloze lening aan de Veiligheidsregio verstrekt. De Veiligheidsregio schrijft de kazernes lineair af en brengt de kosten hiervan in rekening. De kosten worden in mindering gebracht op de renteloze lening. In 2019 was dat € 78.567.

Leningen aan Verenigingen, Starters en Blijvers en Stimulering(energieneutraal)

Op de verstrekte leningen aan verenigingen, starters en stimuleringsregeling(energie neutraal) is totaal € 366.681 afgelost. Daarnaast is er één lening gedesinvesteerd (€ 37.436). In 2019 is aan 9 starters op de woningmarkt een lening verstrekt, dit voor een bedrag van totaal € 245.379. Tevens is er 1 lening verstrekt ten behoeve van de stimuleringsregeling energie neutraal € 25.000. Daarnaast is een lening van € 122.000 verstrekt aan de MAB club. Er is in 2019 géén blijverslening toegekend.

Overige langlopende leningen

Er is € 244.163 afgelost op verstrekte hypothecaire leningen ambtenaren. Conform landelijke regelgeving mogen vanaf 2009 geen hypotheekleningen aan eigen personeel worden verstrekt.

Bijdrage activa in eigendom van derden

Op bijdragen in activa eigendom derden is € 50.968 afgelost.

Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

(bedragen x € 1.000)

Vorraden	2019	2018
Overige grond en hulpstoffen De Bolder	161	191
In exploitatie genomen grond	1.462	33
Gereed product en handelsgoederen De Bolder	8	6
Totaal	1.631	230

Overzicht actuele boekwaarde + vermoedelijk resultaat bij afsluiting grondexploitaties
Kostprijsberekening d.d. 31.12.2019 in vergelijking met berekening d.d. 31.12.2018.

Grondexploitatie	Actuele Boekwaarde saldo 31.12.2019	Jaar realisatie	Verwachte eindwaarde 31.12.2019	Verwachte eindwaarde 31.12.2018	Actuele Boekwaarde saldo 31.12.2018
Den Burg - West	-958.787 V	2020	-1.054.336 V	-1.126.719 V	-969.091 V
Buurtschap de Tuunen - Den Burg Oost	1.989.679 N	2021	617.588 N	-27.985 V	1.001.827 N
- voorziening	(617.588)	2021			
Gezondheidsplein	10.600 N	2020	-403.446 V		
Locatie voormalige Kompasschool	420.364 N	2021	1.380 N		
Totalen	1.461.856 N		-838.814 V	-1.154.704 V	32.736 N

)* Een positief bedrag betekent dat er meer is uitgegeven dan ontvangen.

Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar de paragraaf grondbeleid.

Den Burg West

De grondexploitatie Den Burg West wordt in 2020 afgesloten na verkoop van de laatste kavel. Om die reden is besloten om geen tussentijdse winst te nemen, maar om de gehele winst halverwege 2020 te nemen. Ten opzichte van 31.12.2018 is de verwachte eindwaarde lager. Dat komt mede doordat de grondexploitatie nog langer doorloopt dan eerder ingeschat.

Buurtschap de Tuunen - Den Burg Oost

Over de grondexploitatie Buurtschap de Tuunen is de raad in 2019 tussentijds apart geadviseerd. In dat advies werd genoemd dat de kosten voor het klaar maken van het terrein voor bebouwing hoger bleken te zijn dan vooraf was ingeschat. Dat kwam enerzijds door de stijging van prijzen op de bouwmarkten, anderzijds door problemen in de uitvoering zoals het faillissement van een aannemer. Op 18 december 2019 is besloten om het krediet voor de grondexploitatie met € 564.000 te verhogen ten laste van de algemene reserve. Inmiddels is de verwachte eindwaarde lager dan destijds ingeschat, namelijk € 617.588.

Gezondheidsplein

Op 16 oktober 2019 is de relatief kleine grondexploitatie voor het Gezondheidsplein vastgesteld door de raad. Daarbij is besloten om niet als gemeente zelf de parkeerplaatsen aan te leggen, maar om dat over te laten aan de initiatiefnemers. Daarmee blijven enkel plankosten over voor de gemeente, ter hoogte van € 54.600 waarvan € 10.600 is gerealiseerd per 31 december 2019. Daarmee is de verwachte eindwaarde van de grondexploitatie € 403.446 positief.

Locatie voormalige Kompasschool

Op 10 juli 2019 heeft de gemeenteraad € 480.000 beschikbaar gesteld door de ontwikkeling van de locatie voormalige Kompasschool. Het verwachte exploitatieresultaat was destijds € 57.712. Daarin werd er echter nog rekening mee gehouden dat de CPO woningen als 2 onder 1 kapwoningen zouden worden verkocht met een totale grondopbrengst van € 456.000. Inmiddels wordt uitgegaan van rijtjeswoningen met een grondopbrengst van € 416.000. Toch komt de verwachte eindwaarde al met al lager uit dan op 10 juli 2019 werd verwacht, namelijk op € 1.380 negatief.

Uitzettingen korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van 1 jaar of minder worden als volgt gespecificeerd.

(bedragen x € 1.000)

Soort vordering	Saldo 31-12-2018	Saldo 31-12-2019	Oninbaar afgeboekt	Gecorrigeerd saldo 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen				
BTW compensatiefonds	3.021	4.155	0	4.155
Belastingdienst	215	200	0	200
Ministeries	22	16	0	16
Provincies	5	9	0	9
Gemeenten	78	160	0	160
Samenwerkingsverbanden	70	2	0	2
Gemeenten (de Bolder)	80	269	0	269
Handelsdebiteuren				
Gemeente	899	1.125	7	1.118
De Bolder	224	235	3	232
Belastingdebiteuren gemeente	198	511	6	505
RC starters- en blijversleningen	169	277	0	277
RC energie neutrale woningen	37	65	0	65
Waarborgsommen	3	3	0	3
Diverse vorderingen WIZ	222			-25
Totaal	5.243	7.002	16	6.986

Er is € 6.330 aan belastingdebiteuren en € 2.741 aan handelsdebiteuren oninbaar verklaard.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen 2019 bestaat uit de volgende componenten.

(bedragen x € 1.000)

Liquide middelen	2019	2018
Kassaldi	4	5
Banksaldi	611	924
Girosaldi	0	0
Totaal	615	929

Specificatie saldi kas/bank/giro

(bedragen x € 1.000)

Liquide middelen	2019	2018
Kas/bank/girosaldi Gemeente	614	2.873
Kas/bank/girosaldi De Bolder	1	3
Totaal	615	2.876

Overlopende activa

De post overlopende activa 2019 wordt als volgt onderscheiden.

(bedragen x € 1.000)

	2019	2018
Vooruitbetaalde bedragen		
Gemeente	351	310
De Bolder	4	3
Nog te ontvangen bedragen		
Gemeente	7.019	7.006
De Bolder	139	35
Totaal overlopende activa	7.513	7.354

Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten

(bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen	2019	2018
Algemene reserve	5.292	3.110
Bestemmingsreserves	13.303	13.913
Nog te bestemmen resultaat	2.304	2.586
Totaal	20.899	19.609

Reserves

Het verloop in 2019 per reserve

(bedragen x €

1.000)

	Saldo ultimo 2018	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat 2018	Saldo ultimo 2019
991100 Algemene reserve	2.750	1.294	-1.558	2.446	4.932
Algemene reserve Werkbedrijf De Bolder	360	0	0	0	360
904001, 904013 en 904015 Bouw- en woonrijpmaken	156	0	0	0	156
905043 Onderhoud scholen (rgb: rationeel gebouwenbeheer)	1.282	0	-485	0	797
922002 Haven Oudeschild frictie	1.647	0	0	0	1.647
922003 Haven personeelskosten	173	105	-60	0	218
922004 Haven egalisatie	485	102	0	0	587
922005 Haven onderhoud < 5 jaar	146	27	0	0	173
922006 Haven onderhoud > 5 jaar	1.465	161	0	0	1.626
944105 Toekomstvisie O.S.G.	767	0	-100	0	667
953000 Combinatiefunctieregeling	82	27	0	0	109
953002 Sportstimuleringsfonds	65	32	0	0	97
954103 Gemeentelijke monumenten	80	19	0	0	99
954104 Gemeentelijke schapenboeten	114	21	0	0	135
965200 Sociaal domein	1.870	0	-323	0	1.547
972300 Energievisie Texel Uitvoeringsprogramma 2008-2011	100	0	0	0	100
972301 Mobiliteit	2.275	0	-320	0	1.955
972302 Energieneutraal maken woningen	105	35	0	0	140
994000 Egalisatie WKO OSG en gemeentehuis	226	0	0	0	226
996000 Budgetten vorig jaar	1.620	1.738	-1.541	0	1.817
Bestemmingsreserves De Bolder	1.254	0	-187	140	1.207
Subtotaal	17.023	3.560	-4.574	2.586	18.595

(bedragen x €

1.000)

	Saldo ultimo 2018	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat 2018	Saldo ultimo 2019
Nog te bestemmen resultaat 2018	2.446	0	0	-2.446	0
Nog te bestemmen resultaat 2019	0	2.304	0	0	2.304
Nog te bestemmen resultaat De Bolder 2018	140	0	0	-140	0
Nog te bestemmen resultaat De Bolder 2019	0	0	0	0	0
Totaal reserves	19.609	5.864	-4.574	0	20.899

Voor de doelstellingen en het beleid met betrekking tot de gewenste omvang en de functie van de reserves wordt verwezen naar de [nota reserves en voorzieningen 2018](#).

91100 Algemene reserve

De volgende mutaties hebben zich voorgedaan:

Toevoegingen

(bedragen x €

1.000)

Raadsbesluit 26/06/2019 Programmarekening 2018 gemeente Texel (bestemming rekeningresultaat 2018)	2.445.873
Raadsbesluit 13/11/2018 Programmabegroting 2019	569.902
Raadsbesluit 18/09/2019 Halfjaarrapportage 2018 (incidenteel voordeel)	401.546
Raadsbesluit 07/11/2019 Afrekening Ons Genoegen en Beatrixlokaal 2019	322.620
Totaal	3.739.941

Onttrekkingen

Raad 27/02/2019 Kadernotitie 'het maken van de omgevingsvisie'	135.000
Raad 21/03/2019 Veilig thuis 2019	71.982
Raad 17/07/2019 Garantstelling bodemsanering woningen Koetbuurt-Wierstraat	65.200
Raad 17/07/2019 Actieplan toeristisch toekomstplan	120.000
Raad 18/09/2019 Halfjaarrapportage 2019 (structureel; incidenteel 2019)	249.538
Raad 07/11/2019 Programmabegroting 2020 algemene uitkering septembercirculaire 2019	352.760
Raad 18/12/2019 Herberekening Grex Den Burg Oost - Buurtschap de Tuunen	564.000
Totaal	1.558.480

Per saldo is aan de algemene reserve toegevoegd	2.181.461
---	-----------

Algemene reserve Werkbedrijf De Bolder

Voor een toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening van het Werkbedrijf De Bolder.

905043 Onderhoud scholen

Via de programmabegroting 2019 heeft de gemeenteraad besloten om € 485.000 beschikbaar te stellen uit deze reserve om te voldoen aan de onderwijs- en duurzaamheidsambitie.

922002-922006 Haven Oudeschild

Het uitgangspunt is dat de haven budgettair neutraal geëxploiteerd wordt. Jaarlijks worden de gemaakte kosten geëgaliseerd met de jaarlijkse bijdrage van RWS. Hiervoor zijn de bestemmingsreserves frictie, personeelskosten, egalisatie, onderhoud gelijk of < 5 jaar en onderhoud > 5 jaar ingesteld. In totaal is € 394.662 toegevoegd en € 60.000 onttrokken aan deze reserves. Voor personeelskosten is per saldo € 45.074, egalisatie € 101.945, onderhoud gelijk of < 5 jaar € 27.074 en onderhoud > 5 jaar € 160.569 toegevoegd. De gemeente is in gesprek met RWS over de hoogte van de afkoopsom. Deze gesprekken zijn nog niet afgerond. In de jaarrekening is rekening gehouden met dezelfde opbrengst als andere jaren.

944105 Toekomstvisie O.S.G. De Hogeberg

De O.S.G. De Hogeberg heeft in 2019 € 100.049 uitgegeven in het kader van de toekomstvisie. Deze gelden zijn besteed aan individuele leermiddelen, ict-ondersteunende middelen, examentraining, scholing en advieskosten. Een voorbeeld is dat alle bovenbouw klassen havo-vwo gebruik maken van Mr. Chadd een digitale huiswerk ondersteuning. Op basis van declaratie is dit bedrag aan deze reserve onttrokken.

953000 Combinatiefunctieregeling

Conform beleid zijn de uitgaven ten behoeve deze regeling geëgaliseerd en is € 27.350 aan deze reserve toegevoegd.

953002 Sportstimuleringsfonds

In 2019 is van het budget van € 50.000 is per saldo € 17.799 ingezet voor sportstimulering. Het restant van € 32.201 is in het fonds gestort. Per 1 januari 2020 is het fonds opgeheven na aftrek laatste toezeggingen ten gunste van de algemene reserve.

954103 Gemeentelijke monumenten

Conform beleid is € 18.653 gestort. Dit bedrag is het verschil tussen het jaarlijkse budget van € 20.243 en gedane uitgaven 2019.

954104 Gemeentelijke schapenboeten

Conform het beleid is het volledige jaarlijkse budget van € 20.239 toegevoegd aan deze reserve. Er zijn in 2019 geen uitgaven geweest.

965200 Sociaal domein

In 2019 is via de programmabegroting 2019 € 60.000 voor het implementeren praktijkondersteuning huisarts jeugd-GGZ, € 100.000 voor het opzetten alternatieve vormen van dagbesteding en voor implementatie IJslandse aanpak 35.595 ten laste van deze reserve gebracht. Daarnaast is via de halfjaarrapportage 2019 € 128.000 beschikbaar gesteld voor inhuur organiseren sociaal domein 2019-2021. Per 1 januari 2020 is deze bestemmingsreserve opgeheven na aftrek laatste toezeggingen ten gunste van de algemene reserve.

972301 Mobiliteitsplan

Conform raadsbesluit 17 februari 2016 is voor het actieplan Mobiliteit Texel voor het jaar 2019 € 50.000 onttrokken. Daarnaast is via de programmabegroting 2020 m.b.t. 2019 voor het wegencategoriseringsplan € 270.000 gereserveerd.

972302 Energieneutraal maken woningen

Volgens de begroting is per saldo € 35.000 in deze reserve gestort voor het realiseren van meer energieneutrale woningen op Texel door het inrichten en beheren van een fonds om goedkope leningen te verstrekken.

996000 Budgetten vorig jaar

Via de programmabegroting 2020 is per saldo € 1.738.569 voor projectgelden overgeheveld naar 2020. De budgetten die overgeheveld zijn via programmabegroting 2019 van € 1.541.231 zijn aan deze reserve onttrokken en functioneel beschikbaar gesteld in 2019.

Bestemmingsreserves De Bolder

De specificatie van de mutaties zijn te vinden in de jaarrekening 2019 van De Bolder.

Nog te bestemmen resultaat gemeente Texel

Het rekeningssaldo van de gemeente is € 2.304.452 en van De Bolder € 0. In totaal dus een voordelig rekeningresultaat van € 2.304.452.

Voorzieningen

De in de balans opgenomen voorzieningen bestaan uit de volgende posten.

(bedragen x € 1.000)

Voorzieningen	2019	2018
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico's	6.615	5.771
Door derden beklemde middelen met specifieke aanwendingsrichting	4.177	4.700
Totaal	10.792	10.471

Het verloop van de voorzieningen in 2019 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

(bedragen x € 1.000)

Voorzieningen	Saldo 31-12- 2018	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2019
Voorziening verplichtingen & verliezen					
Voorziening onderhoud:					
VA03 rationeel gebouwenbeheer	3.656	659	-680	-321	3.314
VA07 onderhoud gebouwen grondzaken	20	5	0	-5	20
VA01 voorziening algemeen	2.095	852	0	-284	2.663
Door derden beklemde middelen					
VA04 rioolegalisatiefonds	4.661	0	0	-484	4.177
VB01 voorzieningen De Bolder	1.840	0	0	-227	1.613
Eliminatie voorziening De Bolder	-1.801	0	0	188	1.613
Voorzieningen bouwrijpmaken grondzaken					
Den Burg Oost	0	618	0	0	618
Totaal voorzieningen	10.471	2.134	-680	1.133	10.792

Toelichting mutatie

VA03: 070200 Rationeel gebouwenbeheer en VA07: 070600 Onderhoudsfonds gebouwen

Op basis van het 20-jaarlijkse gemiddelde is € 659.039 in de voorziening gestort. De voorziening voor ons genoeg en de beatrixhal ad € 680.331 is in 2019 vrijgevallen. Voor regulier onderhoud is € 320.642 aan de voorziening onttrokken.

Per saldo daalt de onderhoudsvoorziening van € 3.655.678 naar € 3.313.744.

VA01: 070000 Voorzieningen algemeen

900101 Pensioenen wethouders

In 2019 is € 284.129 voor wachtgeld en pensioenen voormalige wethouders onttrokken. Daarnaast is volgens het overzicht Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers per 31 december 2019 per saldo € 852.290 toegevoegd om de gemeentelijke voorziening gelijk te laten lopen met de noodzakelijke reservewaarde die door een gespecialiseerd bureau (Proambt) berekend is. De oorzaak van deze hoge bijstorting heeft betrekking op een lage rekenrente in 2019 waardoor de aanwas van het pensioen afhankelijk van de leeftijd van wethouders met ca.30% stijgt. Daarnaast is in de collegeperiode 2010-2014 ervoor gekozen om de pensioenen van de toenmalige wethouders te verzekeren. De verzekerde waarde blijkt niet voldoende te zijn en moet worden aangevuld. Indien de rekenrente in 2020 stijgt is de verwachting dat er weer een bedrag kan vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

Door derden beklemd middelen

972200 Egalisatie rioolbeheer

Per saldo is in 2019 € 484.275 onttrokken aan de Egalisatie rioolbeheer. Begrotingstechnisch was gerekend met een onttrekking uit de voorziening van € 2.116.242.

Het verschil wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door in 2019 wel gepland maar nog niet uitgevoerd groot onderhoud en niet geplande kosten voor onder andere de watergang bij het sportpark Zuid.

961103 Voorziening De Bolder

Het saldo van deze voorziening is gedeeltelijk geëlimineerd met het bedrag dat onder de reserves en voorzieningen is opgenomen in de jaarrekening van De Bolder. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de jaarrekening van De Bolder.

Voorziening Den Burg Oost

Op 18 december 2019 is besloten om het krediet voor de grondexploitatie met € 564.000 te verhogen ten laste van de algemene reserve. Inmiddels is de verwachte eindwaarde lager dan destijds ingeschat, namelijk € 617.588. Enerzijds komt dat doordat de verwachte kosten zijn toegenomen, anderzijds zijn veel verwachte opbrengsten niet in 2019 gerealiseerd waardoor de kasstroom minder gunstig is. Het verschil tussen de eerder genoemde € 564.000 en de huidige verwachte eindwaarde € 617.588 zijnde € 53.588, komt ten laste van het rekeningresultaat 2019, conform Besluit Begroting en verantwoording, en wordt gestort in een voorziening. De voorziening bedraagt dan ultimo 2019 € 617.588.

Vaste schulden met een looptijd langer dan 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt.

(bedragen x € 1.000)

Vaste schulden met een looptijd langer dan 1 jaar	2019	2018
Onderhandse leningen:		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	24.427	26.142
Totaal	24.427	26.142

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over 2019 (bedragen x € 1.000)

	Saldo 01-01-2019	Vermeerde- ringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2019
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	26.142	0	1.715	24.427
Totaal	26.142	0	1.715	24.427

De totale aflossingsverplichting voor 2019 met betrekking tot de vaste schulden is € 1.715.445 en de en de rente van deze leningen is € 1.028.012.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

(bedragen x € 1.000)

Vlottende passiva	2019	2018
Schulden < 1 jaar	21.040	12.090
Overlopende passiva	4.132	3.024
Totaal	25.172	15.114

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden. (bedragen x € 1.000)

Kortlopende schulden	2019	2018
<i>Crediteuren:</i>		
Gemeente	4.522	1.732
De Bolder	48	136
Rekening courant verhouding DSW De Bolder	-719	-251
Eliminatie rekening courant verhouding	719	251
<i>Overige kortlopende schulden:</i>		
Gemeente	868	884
De Bolder	1	279
Liquide middelen gemeente	601	60
kasgeldleningen	15.000	9.000
Totaal	21.040	12.091

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt.

(bedragen x € 1.000)

Overlopende passiva	2019	2018
<i>Vooruit ontvangen bedragen:</i>		
Gemeente	0	2
Gemeente diverse vooruit ontvangen subsidies	1.860	772
De Bolder diverse vooruit ontvangen bedragen	0	0
<i>Nog te betalen bedragen:</i>		
Gemeente	2.180	2.189
De Bolder	92	61
Totaal	4.132	3.024

Mutaties vooruit ontvangen subsidies

(bedragen x € 1.000)

Vooruit ontvangen subsidies	2019	Toevoegingen	Vrijgevallen	2018
170050 Rol-ral regeling	0	28	0	28
170053 Diverse ontvangen subsidies	1.097	0	1.097	0
170055 Rationeel gebouwenbeheer OSG	763	0	19	744
Totaal	1.860	28	1.116	772

170050 Rol-ral regeling

Eind 2015 heeft de provincie in verband met de beëindiging van deze regeling per 1 januari 2019 een eenmalige afkoopsom uitbetaald, die de komende jaren zal worden uitbetaald aan De Lieuw.

In 2019 is het laatste gedeelte betaald.

170053 Diverse ontvangen subsidies

Dit betreft het voorschot van de subsidie onderwijsachterstandenbeleid ad € 151.014, die in 2019 nog niet besteed is en het saldo wordt overgeheveld naar 2020 en het restant van de specifieke uitkering stimulering sport ad € 945.924, welke via SiSa zal worden afgerekend.

170055 Rationeel gebouwenbeheer OSG binnenkant

De bij de gemeente in beheer zijnde voorziening 'OSG binnenkant hoofdgebouw school' wordt niet zoals alle andere voorzieningen rationeel gebouwenbeheer gevoed door het 20 jaarlijks gemiddelde van de nog te verwachten uitgaven. De dotatie van deze 'voorziening' is de rijksbijdrage in stand houden gebouwen, component onderhoud. Deze rijksbijdrage moet verplicht besteed worden aan onderwijs. Vandaar dat deze rijksmiddelen onder de overlopende passiva gerubriceerd worden.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Gewaarborgde geldlening

De gemeente heeft per 31 december 2019 aan gewaarborgde geldleningen in totaal € 53.377 miljoen uitstaan:

(bedragen x € 1.000)

	2018	2019
Stichting Woontij	42.129	53.377
Totaal	42.129	53.377

De leningen van Stichting Woontij vallen onder de gewaarborgde geldleningen, waarbij de gemeente de achtervang positie inneemt. Door het aangaan van deze achtervang werkt de gemeente mee aan de financierbaarheid van de sociale volkshuisvesting. Het gemeentelijke risico is theoretisch en bestaat uit het verstrekken van een relatief kleine renteloze lening, die het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) te zijner tijd terugbetaalt.

In eerste instantie moet Woontij voldoen aan haar verplichtingen. Voor financiers is het echter van belang dat er naast een secundaire zekerheid (het eigen vermogen van het Waarborgfonds) nog een derde zekerheid is. Deze wordt voor 50% door het rijk en voor 50% door de gemeenten gevormd. Als een schade niet kan worden betaald uit de eerste 2 zekerheden, wordt van de gemeenten een renteloze lening gevraagd over het tekort aan garantievermogen van het WSW dat minimaal 0,25% van het totaal geborgde vermogen moet bedragen.

In 2019 heeft de Stichting Woontij drie leningen van in totaal € 11,3 miljoen afgesloten die door WSW zijn gewaarborgd en waarvoor de gemeente een achtervangpositie inneemt. Daarnaast heeft de Stichting Woontij in 2019 € 51.884 afgelost.

Gegarandeerde geldlening

De gemeente heeft per 31 december 2019 aan gegarandeerde geldleningen in totaal € 57.827 uitstaan:

(bedragen x € 1.000)

	2018	2019
Medisch Centrum Alkmaar	96	58
Totaal	96	58

Medisch Centrum Alkmaar

De gemeente Texel staat garant voor de restschuld van de leningen die tijdens de duur van de voormalige Gemeenschappelijke Regeling Medisch Centrum Alkmaar zijn afgesloten. Deze leningen lopen tot 2021. Op basis van het relatieve aandeel van iedere deelnemende gemeente in het totaal aantal verpleegdagen wordt jaarlijks het garantiebepdrag bepaald. In 2019 is dat op basis van 1.862 verpleegdagen € 57.827 (1,63%).

Garantstelling NV Huiscentrale

De gemeente is aandeelhouder van de NV Huisvuilcentrale. Aandeelhouders staan op grond van artikel 9 van de ballotageovereenkomst garant voor rente en aflossing van de door deze NV aangegane leningen (zie ook hoofdstuk paragraaf A Verbonden partijen).

Gemeenschappelijke regelingen

De gemeente staat garant voor exploitatietekorten in de gemeenschappelijke regelingen waaraan wordt deelgenomen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf A Verbonden partijen.

Gemeentegaranties hypotheken

In 1994 is de regeling Gemeentegaranties vervangen door de nationale regeling nationale hypotheekgarantie. De gemeente heeft nog een aantal garanties lopen onder de oude regeling. De garanties onder de huidige nationale hypotheekgarantie heeft de gemeente afgekocht.

De gemeente staat voor maximaal 50% van de woningwaarde van toen garant. In 2025, 30 jaar na dato eindigen regeling, zullen deze garanties vervallen. Het risico voor de gemeente is nihil omdat de waarden van deze woningen de garantiebedragen overstijgen.

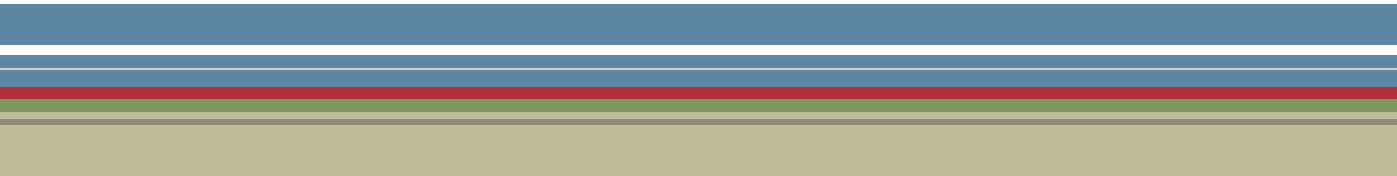
Vennootschapsbelasting

De aangifte vennootschapsbelasting over de jaren 2016 en 2017 is ingediend. De gemeente is over deze jaren geen vennootschapsbelasting verschuldigd. Er is nog geen reactie ontvangen van de belastingdienst over deze jaren (net zoals de andere gemeenten). Voor het jaar 2018 is uitstel verleend en zal worden ingediend voor juli 2020.

Coronavirus en jaarrekening 2019

Het Coronavirus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019. Wel heeft het virus gevolgen voor de financiën van 2020 vanwege de maatschappelijk impact. Gezien de grote impact, waarvan de financiële effecten onzeker (maar materieel) kunnen zijn, moet er een toelichting hierop komen.

Voor de gemeente Texel heeft dit nadrukkelijk consequenties op de parkeeropbrengsten en de toeristenbelasting, deze zullen naar verwachting een stuk lager zijn. Naast de steun aan de burgers en het midden- en klein bedrijf, waardoor er extra uitgaven zullen zijn. Op dit moment wordt dit in beeld gebracht, maar is nog niet geheel duidelijk wat de financiële consequenties in totaliteit zijn.

Bijlage SISA 2019

Voor het verantwoordingsjaar 2019 wordt het principe van Single information Single audit (SiSa) ten aanzien van 2 specifieke uitkeringen toegepast. Dit principe heeft belangrijke gevolgen voor de wijze waarop gemeenten informatie verstrekken aan het rijk over de volgende specifieke uitkeringen:

1. Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk OAB
2. Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB
3. Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)
4. Specifieke uitkering Sport

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020									
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Gemeenten	Besteding (jaar 1) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar 1) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar 1) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)			
				Aard controle R Indicatornummer: D8 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 03			
				€ 0	€ 0	€ 0			
				Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag		
				Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 04	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D8 / 06	Aard controle R Indicatornummer: D8 / 07		
				1					
		100							
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2019	Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
				I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
				Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
				€ 1.264.232	€ 78.498	€ 189	€ 539	€ 30.746	€ 0
				Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee
						</			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2019 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 27 januari 2020								
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2019	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 43.882	€ 0	€ 10.177	€ 44.758	€ 14.107	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
VWS	H4	Specifieke uitkering Sport	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
			€ 0	€ 0	Ja			
			Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Projectnaam / nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend)	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle R Indicatornummer: H4 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 02	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 03	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 04	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 05	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 06
		Gemeenten	1	€ 1.117.308	SPUK-Sport18-632989	€ 205.015	€ 181.423	€ 12.084
			100					€ 11.508
			Kopie projectnaam / nummer	Totale besteding (Jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (Jaar T) per project tenopzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Toelichting	Overig (Jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 07	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 08	Aard controle R Indicatornummer: H4 / 09	Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H4 / 11	
			1	SPUK-Sport18-632989	205015	18,35%	€ 912.293	
			100					

Bijlage Wet normering bezoldiging topfunctionarissen(WNT) 2019

De WNT is van toepassing op gemeente Texel. Het voor gemeente Texel toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 194.000,- (algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2019		
bedragen x € 1		
Functiegegevens	Gemeentesecretaris/algemeen directeur	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 90.992,-	€ 87.893,-
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.509,-	€ 16.955,-
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 108.501,-</i>	<i>€ 104.848,-</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 194.000,-	€ 194.000,-
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 108.501,-	€ 104.848,-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2018			
bedragen x € 1			
Functiegegevens	Gemeentesecretaris/algemeen directeur	Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/09 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 29.244,-	€ 86.830,-	€ 92.273,-
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 5.317,-	€ 15.768,-	€ 16.652,-
<i>Subtotaal</i>	€ 34.561,-	€ 102.598,-	€ 108.925,-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 63.173,-	€ 189.000,-	€ 189.000,-
Bezoldiging	€ 34.561,-	€ 102.598,-	€ 108.925,-

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Raadsbesluit

B&W	12-05-2020
Raadscommissie	10-06-2020
Gemeenteraad	30-06-2020

Programmarekening 2019 gemeente Texel

Portefeuillehouder	H. Huisman
--------------------	------------

Doelenboom

Paragraaf	D Bedrijfsvoering
-----------	-------------------

De raad van de gemeente Texel:
gelezen het advies van burgemeester en wethouders;
gehoord de raadscommissie;

Besluit

- 1) Kennis te nemen van het rekeningresultaat 2019 van Werkbedrijf de Bolder van € 0
- 2) Kennis te nemen van het voordelig rekeningresultaat 2019 van € 2.304.452 van de gemeente Texel en het resultaat als volgt te bestemmen:
 - a) Budget wegcategoriseringsplan € 270.000 over te hevelen naar het jaar 2020
 - b) Budget cultuur en historie € 11.500 over te hevelen naar het jaar 2020
 - c) Budget Warmtevisie, energieloket en wijkaanpak € 237.098 over te hevelen naar het jaar 2020
 - d) In afwijking van bestaand beleid van het budget reconstructies groen € 24.795 over te hevelen naar het jaar 2020
 - e) Budget project herinrichting Oranjestraat € 133.860 over te hevelen naar het jaar 2020
 - f) In afwijking van bestaand beleid van het budget bermverharding € 41.000 over te hevelen naar het jaar 2020
 - g) Een bedrag van € 1.586.199 toe te voegen aan de algemene reserve. De stand van de algemene reserve op 31 december 2019 is € 4.932.000 plus het rekeningresultaat 2019 zijnde € 1.586.000 = € 6.518.000.
- 3) De geconsolideerde programmarekening 2019 van de gemeente Texel vast te stellen.

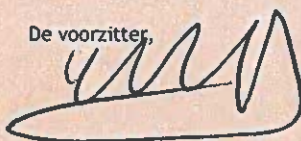
Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 30-06-2020,

De griffier,

De voorzitter,

Zaaknummer 2466334

Controleverklaring

IPA-ACON ASSURANCE B.V.

Wilhelminapark 29
Postbus 6222
2001 HE HAARLEM
Telefoon 023 – 531 95 39
Fax 023 – 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van de gemeente Texel

A Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van de gemeente Texel gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van de gemeente Texel op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen waaronder de gemeentelijke verordeningen zoals opgenomen in het vigerende normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2019;
- de balans per 31 december 2019;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
- de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het gemeentelijk controleprotocol en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (Wnt) 2019. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Texel zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties, de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals vastgelegd in het Controleplan rechtmatigheid en controleprotocol 2019 t/m 2021.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 25.000,- rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

B Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen, en diverse bijlagen;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is, zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet, en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

C Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen zoals opgenomen in het vigerende normenkader van de gemeente Texel.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, Bado, het gemeentelijke controleprotocol, de Regeling Controleprotocol Wnt 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afwijking dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Haarlem, 29 juni 2020
Reg.nr.: 101781/215/421/2083
Ipa-Acon Assurance B.V.

Was getekend, mr. drs. J.C. Olij RA

Overzicht baten en lasten per taakveld

Gemeente Texel

Omschrijving activiteit	Bedrag 2019
Taakveld 0.1 Bestuur	
Subtotaal lasten Bestuur	2.016.817
Subtotaal baten Bestuur	24.933
Saldo Bestuur	1.991.884
Taakveld 0.10 Mutaties reserves	
Subtotaal lasten Mutaties reserves	3.557.746
Subtotaal baten Mutaties reserves	4.388.418
Saldo Mutaties reserves	-830.673
Taakveld 0.2 Burgerzaken	
Subtotaal lasten Burgerzaken	657.175
Subtotaal baten Burgerzaken	194.602
Saldo Burgerzaken	462.572
Taakveld 0.4 Overhead	
Subtotaal lasten Overhead	7.600.515
Subtotaal baten Overhead	92.719
Saldo Overhead	7.507.797
Taakveld 0.5 Treasury	
Subtotaal lasten Treasury	1.093.196
Subtotaal baten Treasury	1.329.913
Saldo Treasury	-236.717
Taakveld 0.61 OZB woningen	
Subtotaal lasten OZB woningen	7.868
Subtotaal baten OZB woningen	1.054.464
Saldo OZB woningen	-1.046.596

Taakveld 0.62 OZB niet-woningen

Subtotaal lasten OZB niet-woningen	24.614
Subtotaal baten OZB niet-woningen	776.650
Saldo OZB niet-woningen	-752.036

Taakveld 0.63 Parkeerbelasting

Subtotaal lasten Parkeerbelasting	0
Subtotaal baten Parkeerbelasting	4.210.519
Saldo Parkeerbelasting	-4.210.519

Taakveld 0.64 Belastingen overig

Subtotaal lasten Belastingen overig	583.650
Subtotaal baten Belastingen overig	269.984
Saldo Belastingen overig	313.666

Taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds

Subtotaal lasten Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0
Subtotaal baten Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	25.344.086
Saldo Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-25.344.086

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Subtotaal lasten Overige baten en lasten	183.986
Subtotaal baten Overige baten en lasten	335.444
Saldo Overige baten en lasten	-151.458

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Subtotaal lasten Crisisbeheersing en brandweer	2.201.460
Subtotaal baten Crisisbeheersing en brandweer	35.969
Saldo Crisisbeheersing en brandweer	2.165.491

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

Subtotaal lasten Openbare orde en veiligheid	818.636
Subtotaal baten Openbare orde en veiligheid	64.248
Saldo Openbare orde en veiligheid	754.387

Taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer

Subtotaal lasten Verkeer en Vervoer	4.123.561
Subtotaal baten Verkeer en Vervoer	704.646
Saldo Verkeer en Vervoer	3.418.915

Taakveld 2.2 Parkeren

Subtotaal lasten Parkeren	617.779
Subtotaal baten Parkeren	0
Saldo Parkeren	617.779

Taakveld 2.3 Recreatieve havens

Subtotaal lasten Recreatieve havens	10.107
Subtotaal baten Recreatieve havens	0
Saldo Recreatieve havens	10.107,00

Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen

Subtotaal lasten Openbaar vervoer	3.252
Subtotaal baten Openbaar vervoer	0
Saldo Openbaar vervoer	3.252

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

Subtotaal lasten Economische ontwikkeling	505.586
Subtotaal baten Economische ontwikkeling	90.387
Saldo Economische ontwikkeling	415.199

Taakveld 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Subtotaal lasten Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	67.989
Subtotaal baten Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	29.342
Saldo Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	38.647

Taakveld 3.4 Economische promotie

Subtotaal lasten Economische promotie	760.775
Subtotaal baten Economische promotie	6.550.732
Saldo Economische promotie	-5.789.957

Taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs

Subtotaal lasten Openbaar basisonderwijs	76.483
Subtotaal baten Openbaar basisonderwijs	0
Saldo Openbaar basisonderwijs	76.483

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

Subtotaal lasten Onderwijshuisvesting	853.191
Subtotaal baten Onderwijshuisvesting	0
Saldo Onderwijshuisvesting	853.191

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Subtotaal lasten Onderwijsbeleid en leerlingzaken	711.861
Subtotaal baten Onderwijsbeleid en leerlingzaken	27.025
Saldo Onderwijsbeleid en leerlingzaken	684.836

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

Subtotaal lasten Sportbeleid en activering	446.970
Subtotaal baten Sportbeleid en activering	81.892
Saldo Sportbeleid en activering	365.077

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Subtotaal lasten Sportaccommodaties	1.557.651
Subtotaal baten Sportaccommodaties	1.039.490
Saldo Sportaccommodaties	518.161

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Subtotaal lasten Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	592.228
Subtotaal baten Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	27.740
Saldo Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	564.488

Taakveld 5.4 Musea

Subtotaal lasten Musea	455.418
Subtotaal baten Musea	171.563
Saldo Musea	283.855

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed

Subtotaal lasten Cultureel erfgoed	303.414
Subtotaal baten Cultureel erfgoed	3.582
Saldo Cultureel erfgoed	299.832

Taakveld 5.6 Media

Subtotaal lasten Media	299.557
Subtotaal baten Media	0
Saldo Media	299.557

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Subtotaal lasten Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.397.434
Subtotaal baten Openbaar groen en (openlucht)recreatie	235.007
Saldo Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.162.427

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Subtotaal lasten Samenkracht en burgerparticipatie	1.400.376
Subtotaal baten Samenkracht en burgerparticipatie	16.793
Saldo Samenkracht en burgerparticipatie	1.383.583

Taakveld 6.2 Wijkteams

Subtotaal lasten Wijkteams	669.076
Subtotaal baten Wijkteams	0
Saldo Wijkteams	669.076

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Subtotaal lasten Inkomensregelingen	2.394.878
Subtotaal baten Inkomensregelingen	1.957.268
Saldo Inkomensregelingen	437.610

Taakveld 6.4 Begeleide participatie

Subtotaal lasten Begeleide participatie	2.237.308
Subtotaal baten Begeleide participatie	-189.537
Saldo Begeleide participatie	2.426.845

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Subtotaal lasten Arbeidsparticipatie	248.461
Subtotaal baten Arbeidsparticipatie	668
Saldo Arbeidsparticipatie	247.793

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Subtotaal lasten Maatwerkvoorzieningen (WMO)	54.273
Subtotaal baten Maatwerkvoorzieningen (WMO)	133.524
Saldo Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-79.251

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Subtotaal lasten Maatwerkdienstverlening 18+	3.411.158
Subtotaal baten Maatwerkdienstverlening 18+	0
Saldo Maatwerkdienstverlening 18+	3.411.158

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Subtotaal lasten Maatwerkdienstverlening 18-	2.100.194
Subtotaal baten Maatwerkdienstverlening 18-	0
Saldo Maatwerkdienstverlening 18-	2.100.194

Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Subtotaal lasten Geëscaleerde zorg 18+	20.806
Subtotaal baten Geëscaleerde zorg 18+	0
Saldo Geëscaleerde zorg 18+	20.806

Taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Subtotaal lasten Geëscaleerde zorg 18-	404.765
Subtotaal baten Geëscaleerde zorg 18-	0
Saldo Geëscaleerde zorg 18-	404.765

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Subtotaal lasten Volksgezondheid	20.815
Subtotaal baten Volksgezondheid	0
Saldo Volksgezondheid	20.815

Taakveld 7.2 Riolering

Subtotaal lasten Riolering	2.657.682
Subtotaal baten Riolering	3.384.729
Saldo Riolering	-727.047

Taakveld 7.3 Afval

Subtotaal lasten Afval	1.675.339
Subtotaal baten Afval	2.133.022
Saldo Afval	-457.683

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Subtotaal lasten Milieubeheer	1.061.910
Subtotaal baten Milieubeheer	13.966
Saldo Milieubeheer	1.047.944

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Subtotaal lasten Begraafplaatsen en crematoria	93.410
Subtotaal baten Begraafplaatsen en crematoria	76.389
Saldo Begraafplaatsen en crematoria	17.021

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

Subtotaal lasten Ruimtelijke ordening	398.028
Subtotaal baten Ruimtelijke ordening	0
Saldo Ruimtelijke ordening	398.028

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Subtotaal lasten Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.219.598
Subtotaal baten Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	427.452
Saldo Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	792.146

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Subtotaal lasten Wonen en bouwen	1.443.499
Subtotaal baten Wonen en bouwen	977.517
Saldo Wonen en bouwen	465.982

Totaal generaal lasten	56.347.404
Totaal generaal baten	58.651.856
Totaal generaal saldo	-2.304.452